

V Bruseli 17. júla 2025
(OR. en)

11770/25

**Medziinštitucionálny spis:
2025/0555(COD)**

COMPET 760	POLGEN 95
IND 285	ECOFIN 1028
MI 558	COH 145
CADREFIN 112	INDEF 76
FIN 900	CULT 86
RECH 332	CYBER 215
ESPACE 55	JAI 1101
CONSOM 146	DIGIT 148
DUAL USE 37	DATAPROTECT 161
EDUC 330	FREMP 210
TELECOM 252	RELEX 1030
ENER 380	COPS 388
ENV 722	UD 169
CLIMA 283	AUDIO 66
AGRI 361	PROCIV 102
TRANS 314	IPCR 57
SAN 472	MAP 40
PHARM 106	FISC 191
BIOTECH 4	CODEC 1049
POLMIL 222	IA 92

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	16. júla 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2025) 555 final
Predmet:	Návrh NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o zriadení Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť (ECF) vrátane osobitného programu pre výskumné a inovačné činnosti v oblasti obrany, o zrušení nariadení (EÚ) 2021/522, (EÚ) 2021/694, (EÚ) 2021/697, (EÚ) 2021/783 a o zmene nariadení (EÚ) 2021/696, (EÚ) 2023/588, (EÚ) [EDIP]

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 555 final.

Príloha: COM(2025) 555 final

V Bruseli 16. 7. 2025
COM(2025) 555 final

2025/0555 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o zriadení Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť (ECF) vrátane osobitného programu pre výskumné a inovačné činnosti v oblasti obrany, o zrušení nariadení (EÚ) 2021/522, (EÚ) 2021/694, (EÚ) 2021/697, (EÚ) 2021/783 a o zmene nariadení (EÚ) 2021/696, (EÚ) 2023/588, (EÚ) [EDIP]

(Text s významom pre EHP)

{SEC(2025) 555 final} - {SWD(2025) 555 final} - {SWD(2025) 556 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Európsky fond pre konkurencieschopnosť (ďalej len „ECF“ alebo „fond“) je súčasťou balíka viacročného finančného rámca (VFR) na obdobie po roku 2027, ktorého cieľom je zlúčiť 14 samostatných nástrojov financovania zo súčasného VFR do jedného rámca, ktorý bude fungovať ako investičná kapacita na posilnenie európskej konkurencieschopnosti v technológiách a strategických odvetviach, ktoré sú rozhodujúce pre konkurencieschopnosť EÚ, od kolaboratívneho výskumu až po rozširovanie, inováciu, priemyselné využitie a zavádzanie infraštruktúry a výrobu vrátane zručností, a na podporu projektov a spoločností vrátane MSP, startupov, väčších spoločností, univerzít a výskumných subjektov, pričom bude pôsobiť ako pákový nástroj využívajúci rozpočtové nástroje na prilákanie súkromných, inštitucionálnych a vnútroštátnych investícií.

Za posledných tridsať rokov sa rozdiely v produktivite medzi EÚ a ostatnými vyspelými ekonomikami zväčšili, čím sa EÚ stala menej konkurencieschopnou v porovnaní s ostatnými hlavnými ekonomikami. EÚ v súčasnosti zaostáva v rôznych oblastiach vrátane technologického rozvoja, výkonnosti výskumu a inovácií, zavádzania infraštruktúry, dynamiky trhu a priemyselnej kapacity. V posledných rokoch, ktoré sa vyznačujú rýchlym technologickým pokrokom, stupňujúcou sa hospodárskou konkurenciou, kontrolou kľúčových infraštruktúr a obchodným protekcionizmom, sa zvýšenie konkurencieschopnosti Európskej únie stalo rozhodujúcou prioritou. Tento záver a jeho potenciálny vplyv na našu prosperitu je zdôraznený v niekoľkých nedávnych správach vrátane Draghiho správy o budúcnosti európskej konkurencieschopnosti a Lettovej správy s názvom Oveľa viac než len trh, z ktorej odporúčania vychádzal Kompas konkurencieschopnosti.

V Kompase konkurencieschopnosti¹, ktorý Európska komisia prijala v januári 2025, sa diagnostikujú významné problémy, ktoré sú prekážkami konkurencieschopnosti v rámci EÚ. Hlavným zisteným problémom je rozptýlenie výdavkov Únie do viacerých prekrývajúcich sa programov, z ktorých mnohé financujú podobné iniciatívy, ale s rôznymi požiadavkami, čo komplikuje účinnú kombináciu financovania.

V kompase sa identifikuje niekoľko kľúčových faktorov potrebných na zvýšenie konkurencieschopnosti Únie: 1. odstránenie inovačnej priepasti; 2. dekarbonizácia a 3. zníženie nadmerných závislostí a zlepšenie bezpečnosti. Okrem toho sa v ňom zdôrazňuje päť horizontálnych faktorov: 1. zjednodušenie; 2. odstránenie prekážok na jednotnom trhu; 3. financovanie; 4. zručnosti a kvalitné pracovné miesta a 5. lepšia koordinácia. Zjednodušenie, financovanie a lepšia koordinácia sú hlavnými cieľmi Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť, ktorý sa zameriava na riešenie výziev, ako je: 1. suboptimálna podpora počas celého investičného procesu – od základného výskumu a aplikovaného výskumu až po rozšírenie, priemyselné využitie a výrobu; 2. vysoké investičné potreby na splnenie priorít Únie vrátane prechodu na čistú energiu a digitálnej transformácie a 3. zložitú a nekoordinované prostredie financovania Únie. Očakáva sa, že riešenie týchto výziev bude mať pozitívny, hoci nepriamy vplyv na ďalšie problémy uvedené v Kompase konkurencieschopnosti, ako je inovačná priepasť, a zároveň sa tým zníži závislosť Európy od vonkajších zdrojov kritických technológií a zdrojov, čím sa zvýši bezpečnosť a odolnosť.

¹ COM(2025) 30 final

ECF nie je jedinou iniciatívou na posilnenie konkurencieschopnosti Únie. Dopĺňa ďalšie opatrenia oznámené v Kompane konkurencieschopnosti. Tento návrh je v súlade s oznámením s názvom Na ceste k budúcemu VFR², v ktorom sa uvádzajú ciele pre budúci rozpočet Únie, aby bol jednoduchší, cielenejší, účinnejší a schopný riešiť súčasné zložitosti, nedostatky a nepružnosti. V oznámení sa takisto zdôrazňuje, že flexibilita je kľúčovým predpokladom na to, aby rozpočet dokázal reagovať na meniacu sa realitu so zameraním na výzvy, ako je zvyšovanie konkurencieschopnosti Únie, ktorá si vyžaduje jednotnú akciu v rámci zjednotenej Európy. Spoločnosti, na ktoré sa bude vzťahovať budúci 28. režim, by takisto mali mať možnosť využívať výhody ECF, najmä preto, že cieľom tohto režimu je zjednodušiť cezhraničné operácie a podporiť investície v rámci jednotného trhu EÚ.

ECF bude štruktúrovaný na základe štyroch segmentov politiky, v rámci ktorých sa zohľadňujú strategické priority kľúčové pre konkurencieschopnosť a odolnosť Únie (od umelej inteligencie a digitálnych technológií po vesmír, od čistých technológií po biotechnológie, od obrany po zdravotníctvo). Fondu by jeho otvorená architektúra pomohla rýchlo reagovať na nové výzvy a priority tým, že by poskytla celkové smerovanie a stratégiu. Táto nová architektúra by umožnila stanovenie politických priorít na úrovni každého segmentu, účinné zameranie podpory od aplikovaného výskumu až po výrobu a zavádzanie vrátane infraštruktúry a špecifických zručností, pričom by sa opierala o nástroje financovania prispôsobené potrebám projektov a znížilo by sa riziko investícií tým, že by sa novou architektúrou ponúkol primeraný pomer medzi pákovým efektom a vplyvom rozpočtu Únie. So zložkami ECF bude navyše úzko prepojené samostatné nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX] o rámcovom programe pre výskum a inovácie³ [rámcový program pre výskum a inovácie Horizont Európa], aby sa zabezpečil plynulý investičný proces od nápadu po trh.

V rámci ECF sa bude flexibilne mobilizovať celý súbor finančných nástrojov poskytovaných z rozpočtu Únie (vrátane pôžičiek, grantov, vlastného kapitálu, kvázi vlastného kapitálu, kombinovaného financovania, verejného obstarávania a záruk). Rozpočtová záruka a finančné nástroje by boli k dispozícii pre všetky segmenty politiky, čím by sa stali použiteľnými vo všetkých oblastiach financovania v rámci jedného fondu. Vďaka integrovanejšiemu prístupu na strategickej a operačnej úrovni sa zabezpečia aj synergie s inými programami. V nadväznosti na súbor finančných nástrojov ECF bude fond poskytovať projektové poradenstvo počas celého investičného cyklu na podporu vzniku a vývoja projektov, podporu rozvoja zručností a prierezovú podnikateľskú podporu pre MSP a startupy, čím sa uľahčí ich podnikateľský rast, prístup k financovaniu a investíciám. Integrovaná štruktúra by umožnila aj synergie s ostatnými štrukturálnymi časťami VFR, ako je nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) o plánoch národného a regionálneho partnerstva [XXX]⁴ [plány národného a regionálneho partnerstva]. ECF prispieva ku konkurencieschopnosti Únie a pokrýva širokú škálu oblastí politiky od výskumu a inovácií, digitalizácie, vesmíru, obrany, životného prostredia, zdravotníctva, podpory jednotného trhu, obehového hospodárstva až po transformáciu energetiky. Fond zahŕňa činnosti, ktoré sa v súčasnosti vykonávajú v rámci 14 programov Únie, a to v rámci: Horizontu Európa (HE) ako samostatného programu, ktorý je však úzko prepojený s ECF, Inovačného fondu (IF), programu Digitálna Európa (DEP), Nástroja na prepájanie Európy – Digitalizácia (NPE), Európskeho obranného fondu (EDF), aktu na podporu výroby munície (ASAP), aktu o nástroji na posilnenie európskeho obranného priemyslu prostredníctvom spoločného obstarávania (EDIRPA), Programu pre európsky obranný priemysel (EDIP), programu EU4Health, Vesmírneho programu Únie, IRIS,

² COM(2025) 46 final

³ Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

⁴ Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

Programu InvestEU, Programu pre jednotný trh (časť pre MSP) a programu LIFE (podrobnejšie informácie o každom z týchto programov sú uvedené v prílohe 7 k správe o posúdení vplyvu). Rozsah týchto programov je v súčasnosti veľmi rôznorodý, pričom najväčší je program Horizont Európa, na ktorý sa v rámci tohto VFR (2021 – 2027) vyčlenilo 93 miliárd EUR na sedem rokov, a druhý najväčší je Inovačný fond, na ktorý je v období 2020 – 2030 vyčlenených približne 40 miliárd EUR (financovaný z príjmov z ETS podľa článku 10a ods. 8 smernice 2003/87/ES).

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

ECF je v súlade s cieľmi uvedenými v oznámení s názvom Na ceste k budúcemu viacročnému finančnému rámcu (VFR), pričom sa zameriava na cielenejší, jednoduchší a účinnejší rozpočet.

Na posilnenie konkurencieschopnosti bude ECF vychádzať zo skúseností s Programom InvestEU⁵, v ktorom sa spojilo niekoľko finančných nástrojov do jednotného, zjednodušeného rámca a dokázalo sa úspešne mobilizovať verejné a súkromné financovanie s využitím relatívne skromnej záruky EÚ, čím sa zabezpečila doplnkovosť a súlad s cieľmi politiky Únie.

ECF bude úzko prepojený s 10. rámcovým programom pre výskum a inovácie zriadeným podľa nariadenia (EÚ) [XXX] [program pre výskum a inovácie Horizont Európa] tým, že sa vypracujú integrované pracovné programy a jednotný súbor pravidiel v nariadení o ECF. To bude kľúčovým predpokladom, aby sa zabezpečil plynulý investičný proces od výskumu po startup, rozšírenie, zavedenie a globálnu výrobu, od nápadu po trh. Ciele segmentov politiky v rámci ECF budú podporované priamymi akciami JRC.

ECF bude v súlade s ďalšími novými fondmi, ktoré budú podporovať financovanie v oblasti zdravia, a bude ich dopĺňať – v prípade činností súvisiacich s prevenciou chorôb a podporou zdravia pôjde o nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX]⁶ [mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany a podpora Únie zameraná na pripravenosť a reakciu na núdzové zdravotné situácie], nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX]⁷ [Globálna Európa], nariadenie (EÚ) [XXX] [plány národného a regionálneho partnerstva]. Rozhodujúce je silné prepojenie medzi ECF a modernizovaným Nástrojom na prepájanie Európy (NPE) [nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX]⁸ (Nástroj na prepájanie Európy)]. Cezhraničné infraštruktúrne projekty v oblasti dekarbonizácie, odolnosti digitálnej, dopravnej a energetickej infraštruktúry, ako aj mobility majú zásadný význam pre zlepšenie konkurencieschopnosti Únie, bezpečnosti a zníženie strategických závislostí. Medzi transeurópskymi sieťami v oblasti energetiky a dopravy podporovanými z nástroja NPE a projektmi v rámci pôsobnosti ECF existujú jasné synergie. Z ECF budú financované infraštruktúry cezhraničnej digitálnej pripojiteľnosti, ktoré sú podľa Draghiho správy nevyhnutné pre globálnu konkurencieschopnosť Európy, a to s cieľom maximalizovať synergie s ostatnými digitálnymi kapacitami.

Mali by sa zabezpečiť synergie medzi ECF na jednej strane a Inovačným fondom a Programom pre jednotný trh na strane druhej v súvislosti s podporou:

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/523, ktorým sa zriaďuje Program InvestEU a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/1017.

⁶ Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

⁷ Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

⁸ Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

- dekarbonizácie priemyslu a inovácií, najmä v oblasti čistých technológií (Inovačný fond),
- digitálnych technológií, celoeurópskej digitálnej verejnej infraštruktúry a digitálnych riešení v oblasti ciel a daní (Program pre jednotný trh).

Na tento účel ECF zabezpečí súlad s akciami, ktoré sa plánujú vykonávať v rámci Inovačného fondu a Programu pre jednotný trh, najmä pri vypracúvaní pracovných programov. Ako bolo oznámené v Dohode o čistom priemysle, pod správu ECF bude patriť banka pre dekarbonizáciu priemyslu.

Komisia by mala do konca roka 2025 navrhnuť legislatívny rámec pre vesmírne systémy EÚ a ich riadenie, ktorý bude vychádzať z *acquis* EÚ nariadenia o vesmíre a nariadenia o IRIS².

Konkurencieschopnosť bude podporovaná aj plánmi národného a regionálneho partnerstva a vonkajšími politikami členských štátov. Okrem toho sa budú hľadať synergie medzi ECF a inými činnosťami Únie, ktorými sa podporujú oblasti politiky úzko spojené s konkurencieschopnosťou. ECF umožní najmä kombináciu a kumuláciu financovania akcií podporujúcich cieľ viac ako jedného programu Únie. ECF bude otvorený aj pre akékoľvek finančné alebo nefinančné príspevky na podporu cieľov konkurencieschopnosti, a to aj od členských štátov, tretích krajín a medzinárodných organizácií. Okrem toho sa uľahčí podpora poskytovaná na základe nariadenia (EÚ) [XXX] [plány národného a regionálneho partnerstva] pre projekty, ktorým bola udelená pečať konkurencieschopnosti. Synergie a komplementarita od plánovania až po vykonávanie sa budú hľadať najmä v spolupráci so skupinou Európskej investičnej banky. Vykonávaním všetkých týchto synergických aktivít sa znížia požiadavky na podávanie správ a vedenie záznamov pre príjemcov na nevyhnutné minimum.

ECF by mal takisto fungovať v súčinnosti s novým programom Erasmus+ pre rozvoj zručností a s cieľom realizovať úniu zručností. Finančná podpora z ECF pre zručnosti v strategických odvetviach by dopĺňala podporu z programu Erasmus+ na budovanie a zvyšovanie úrovne zručností pre kvalitné pracovné miesta a život prostredníctvom celoživotného vzdelávania a rozvoja, prilákania a udržania talentov.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

ECF je v súlade s Kompasom konkurencieschopnosti, v ktorom sa poskytol plán na zvýšenie konkurencieschopnosti na základe odporúčaní uvedených v týchto správach. ECF okrem toho výrazne podporí Dohodu o čistom priemysle, v ktorej sa načrtla potreba urýchliť dekarbonizáciu, reindustrializáciu a inovácie a spojiť opatrenia v oblasti klímy a konkurencieschopnosť v rámci jednej zastrešujúcej stratégie rastu.

ECF takisto dopĺňa a posilňuje účinky vytvorenia únie úspor a investícií. Hlbšie kapitálové trhy umožnia poisťovateľom, penzijným fondom, bankám a správcom aktív zúčastňovať sa na projektoch podporovaných z ECF, čím sa občanom EÚ poskytnú možnosti sporenia a investovania v prospech sporeiteľov a občanov.

ECF je plne v súlade s politickým programom Digitálne desaťročie do roku 2030, v ktorom sa stanovujú spoločné digitálne ciele Únie a rámec riadenia na urýchlenie digitálnej transformácie Európy v oblasti infraštruktúry, zručností a služieb⁹. Investíciami do digitálnych technológií z ECF sa reaguje najmä na nedostatky a priority identifikované

⁹ Rozhodnutie (EÚ) 2022/2481

v správe o *Stave Digitálneho desaťročia 2025*, najmä v oblasti digitálnej pripojiteľnosti, vyspelej výpočtovej techniky a digitálnych zručností, čím sa podporuje cieľ Únie týkajúci sa digitálnej suverenity.

Pre činnosti vykonávané v rámci ECF je relevantných aj niekoľko ďalších iniciatív vrátane: aktu o kritických surovinách, aktu o emisne neutrálnom priemysle, aktu o čipoch, Odvetvového akčného plánu pre európsky automobilový priemysel, nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov, aktu o umelej inteligencii, aktu o interoperabilnej Európe, stratégii pre vedy o živej prírode, aktu o progresívnych materiáloch, balíka opatrení v oblasti farmaceutických výrobkov, stratégie v oblasti zdravotníckych protiopatrení, bielej knihy o obrane, stratégie v oblasti hospodárskej bezpečnosti, Stratégie únie pripravenosti, stratégie pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu a Európskeho oceánskeho paktu. ECF je takisto v súlade s vonkajším rozmerom konkurencieschopnosti, s medzinárodnými záväzkami Únie vrátane oblasti obchodu.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

V tomto nariadení sa stanovuje orientačné finančné krytie pre ECF vrátane finančných prostriedkov Európskej únie určených na prechod na čistú energiu a dekarbonizáciu priemyslu, vedúce postavenie v digitálnej oblasti, zdravie, biotechnológie, poľnohospodárstvo a biohospodárstvo, odolnosť, obranný priemysel a vesmír.

Keďže ECF predstavuje rámec pre samostatné základné programové akty a dotknuté oblasti politiky, návrh sa opiera o niekoľko samostatných právnych základov, z ktorých každý sa má uplatňovať na príslušnú časť (časti) ECF:

- článok 43 ods. 2 ZFEÚ v súvislosti s plnením cieľov spoločnej poľnohospodárskej politiky,
- článok 168 ods. 5 ZFEÚ v súvislosti s príslušnými činnosťami určenými na ochranu a zlepšenie ľudského zdravia podporou konkurencieschopnosti odvetví zdravotníctva, biotechnológií, poľnohospodárstva a biohospodárstva,
- článok 172 ZFEÚ v súvislosti s príslušnými činnosťami na podporu konkurencieschopnosti prostredníctvom digitálnej transformácie v oblastiach verejného záujmu,
- článok 173 ods. 3 ZFEÚ v súvislosti s činnosťami na podporu konkurencieschopnosti priemyselnej základne Európskej únie vrátane podpory malých a stredných podnikov, najmä s cieľom prispôbiť sa novým hospodárskym výzvam v oblasti výskumu, prechodu na čistú energiu a digitálnej transformácie, zdravia, biotechnológií, poľnohospodárstva, biohospodárstva, vesmíru, bezpečnosti a obrany,
- článok 175 ZFEÚ v súvislosti s potrebou pokračovať v opatreniach mimo fondov uvedených v článku 175 ZFEÚ a zlepšovať ich, pokiaľ ide o činnosti na zvýšenie konkurencieschopnosti na celom vnútornom trhu, a to aj opatreniami na rozšírenie, pričom sa zohľadní hospodárska, sociálna a územná súdržnosť,
- článok 182 ods. 4, článok 183 a článok 188 druhý pododsek ZFEÚ v súvislosti s príslušnými činnosťami na podporu výskumu a inovácií v oblasti obrany,
- článok 189 ods. 2 ZFEÚ v súvislosti s príslušnými činnosťami na podporu vesmírnej politiky Únie,

- článok 192 ods. 1 ZFEÚ v súvislosti s príslušnými činnosťami, ktorými sa zachováva, chráni a zlepšuje kvalita životného prostredia, a činnosťami podporujúcimi prechod na čistú energiu s cieľom prispieť k zmierneniu zmeny klímy,
- článok 194 ods. 2 ZFEÚ v súvislosti s fungovaním trhu s energiou, bezpečnosťou dodávok energie v Únii, energetickou efektívnosťou, úsporou a vývojom nových a obnoviteľných zdrojov energie a prepojením energetických sietí,
- článok 212 ods. 2 ZFEÚ v súvislosti s činnosťami na podporu strategických partnerov v rámci obranného priemyslu,
- článok 322 ods. 1 písm. a) o prijatí finančných pravidiel, ktorými sa určuje najmä postup, ktorý sa má prijať na zostavenie a plnenie rozpočtu a na predkladanie a audit účtov.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Aby bola reakcia na posilnenie konkurencieschopnosti Únie skutočne účinná, musí byť koordinovaná na úrovni Únie. Združovaním zdrojov na tejto úrovni sa zvyšuje vplyv a hodnota investícií dosahovaním úspor z rozsahu pri podpore a znižovaní rizika investícií v oblastiach politiky, ktoré sú rozhodujúce pre európsku konkurencieschopnosť. Tento prístup je nákladovo efektívnejší, ako keby členské štáty konali nezávisle.

Pretrvávajúci nedostatok investícií zo súkromného sektora v kritických oblastiach, ako je infraštruktúra, zelená a digitálna transformácia a priemyselné kapacity, je ešte znásobený roztrieštenými kapitálovými trhmi, ktoré bránia efektívnym cezhraničným investíciám. Napriek vysokým súkromným úsporám sa tieto úspory nedostatočne premieňajú na dlhodobé investície potrebné na strategickú autonómiu.

Verejné výdavky na výskum a vývoj v rámci Únie sú naďalej roztrieštené a nezosúladené s prioritami celej Únie, pričom väčšina finančných prostriedkov pochádza z rozpočtov jednotlivých členských štátov. Iba opatreniami na úrovni Únie sa môže podporiť rozsah a typ projektov, ktoré členské štáty nemôžu dosiahnuť sami, a vytvoriť kritické množstvo pre projekty a partnerstvá s vplyvom.

Okrem toho sa koordináciou na úrovni Únie podporuje spolupráca, ktorá je nevyhnutná na podporu presahovania vedomostí a znižovania rizika investícií, čo zvyšuje konkurencieschopnosť. Celoúnijný prístup ponúka úspory z rozsahu a spoluprácu medzi zainteresovanými stranami, ktoré sú zásadne dôležité pre zvýšenie zhodnocovania vedomostí a zlepšenie kapacít.

V neposlednom rade je priamo riadený program Únie najvhodnejší na zabezpečenie uplatňovania jednotného súboru pravidiel cezhraničnej spolupráce v najstrategickejších oblastiach politiky, na ktoré sa vzťahuje ECF, čím sa zabezpečí zosúladenie politík a vytvorí sa úspory z rozsahu medzi sektormi a členskými štátmi.

- **Proporcionalita**

Navrhované akcie nepresahujú rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie cieľov Únie a pridanej hodnoty Únie.

- **Výber nástroja**

Základný akt má formu nariadenia prijatého riadnym legislatívnym postupom v súlade so ZFEÚ s cieľom zabezpečiť, aby boli povinnosti pre príjemcov finančných prostriedkov z ECF priamo záväzné a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch Únie.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Tento návrh vychádza z rozsiahlej analýzy posúdení vplyvu, strednodobých hodnotení programov na roky 2021 – 2027, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto iniciatívy, a z dostupných *ex post* hodnotení programov na roky 2014 – 2020. Úplný zoznam analyzovaných hodnotení sa nachádza v prílohe 1 k posúdeniu vplyvu, ktoré je priložené k tomuto návrhu.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Európska komisia uskutočnila verejnú konzultáciu s cieľom získať poznatky o financovaní konkurencieschopnosti zo strany Únie v rámci príprav na nasledujúci viacročný finančný rámec (VFR), ktorý sa začne v roku 2028. Táto konzultácia, ktorá trvala 12 týždňov a zahŕňala online dotazník a pozičné dokumenty, bola zameraná na širokú škálu zainteresovaných strán, ako sú občania, podniky, MSP, orgány verejnej moci a akademická obec.

Zhrnutie zistení z 2 034 odpovedí a 462 pozičných dokumentov odhalilo, že kľúčovými výzvami pre konkurencieschopnosť Únie sú rozsiahle nedostatočné investície do výskumu a inovácií a výrazná v inovačná priepasť oproti globálnym konkurentom. V rámci konzultácií sa zdôraznila potreba koordinácie na úrovni Únie s cieľom účinne združovať zdroje, čím sa dosiahnu úspory z rozsahu a zlepši sa vplyv investícií v oblastiach, ako je infraštruktúra, inovácie a strategické odvetvia.

Respondenti podporovali opatrenia zamerané na zvýšenie financovania strategických priorít, zabezpečenie kontinuity financovania od výskumu po výrobu a obmedzenie závislosti Únie v strategických odvetviach. Tieto opatrenia sa považovali za potrebné na riešenie roztrieštenej podpory v rámci celého investičného procesu, ktorá je prekážkou konkurencieschopnosti v tom, že bráni účinnej transformácii úspor na dlhodobé investície.

Medzi výzvy patrili aj roztrieštené kapitálové trhy a nedostatočné súkromné investície, ktoré sa týkajú najmä MSP a rozširujúcich sa podnikov. Podniky a akademické inštitúcie spomedzi respondentov zdôraznili význam väčších investícií do výskumu a vývoja, modernizácie infraštruktúry a dekarbonizácie na udržanie konkurencieschopnosti. Napriek pozitívnej spätnej väzbe k rôznym fázam procesu financovania boli vyjadrené obavy z dlhých lehôt hodnotenia, nedostatočnej transparentnosti a zo zložitých postupov podávania žiadostí, ktoré sa týkajú najmä MSP a nových žiadateľov. Ako spôsoby zlepšenia procesu financovania sa navrhli zjednodušenie a súdržnosť medzi programami.

Verejnú konzultáciu dopĺňali ďalšie konzultačné činnosti pre príslušné zainteresované strany v oblasti priemyslu, ako aj v oblasti výskumu a inovácií.

Pre zainteresované strany z oblasti priemyslu bolo na nový Európsky fond pre konkurencieschopnosť zamerané 9. plenárne zasadnutie priemyselného fóra, ktoré sa konalo 19. marca 2025. Účastníci, ktorých zastupovalo viac ako 60 členov z rôznych priemyselných odvetví a podnikateľských združení, ako aj členských štátov, boli vyzvaní, aby sa vyjadrili k problémom súvisiacim s konkurencieschopnosťou a podelili sa o nápady, ako tieto výzvy riešiť. Získané podnety sa vo veľkej miere zhodovali so spätnou väzbou od zainteresovaných strán získanou počas verejnej konzultácie, pričom sa zdôraznila potreba zosúladiť politiku v oblasti výskumu a priemyslu a nástroje financovania.

Podrobnejšie zhrnutie konzultácií uskutočnených v rámci tohto návrhu sa nachádza v prílohe 2 k posúdeniu vplyvu, ktoré je priložené k tomuto návrhu.

- **Získavanie a využívanie odborných znalostí**

Tento návrh vychádza z rozsiahleho preskúmania dokumentov, ktoré zahŕňa približne 140 dokumentov vrátane uvedených posúdení vplyvu, strednodobých hodnotení a hodnotení *ex post*. Nahliadlo sa aj do celého radu príslušných politických a vedeckých správ a dokumentov.

Preskúmanie dokumentácie bolo ďalej doplnené ekonomickým modelovaním, ktoré vykonalo Spoločné výskumné centrum (JRC) s cieľom kvantifikovať vybrané vplyvy, a analýzou nákladov a výnosov, ktorú vykonal externý konzultant. Úplný zoznam zdrojov použitých na účely tohto návrhu sa nachádza v prílohe 1 k posúdeniu vplyvu, ktoré je priložené k tomuto návrhu. Podrobná metodika použitá na účely analýzy nákladov a výnosov a modelovania sa nachádza v prílohe 4 k posúdeniu vplyvu.

- **Posúdenie vplyvu**

Výbor pre kontrolu regulácie predložil pripomienky k posúdeniu vplyvu.

V posúdení vplyvu sa zvažovali tri rôzne možnosti politiky.

Prvou možnosťou je „nezmenený prístup plus“, v rámci ktorej by si 14 programov¹ zachovalo svoje vlastné pravidlá, ale Komisia by sa snažila zabezpečiť väčšiu horizontálnu konzistentnosť medzi fondmi, pričom by vychádzala z prístupu STEP.

Druhou možnosťou je „posilnená koordinácia medzi programami a spoločný súbor pravidiel“, ktorá by predstavoval krok ďalej v tom, že by sa harmonizovali pravidlá v rámci všetkých programov, najmä zosúladením cieľov, oblastí a pilierov, ako aj vykonávacích nástrojov a horizontálnych právnych ustanovení.

Tretou možnosťou je „konsolidácia programov v novom Európskom fonde pre konkurencieschopnosť“, v rámci ktorej by sa spojili relevantné programy Únie do jedného fondu so strategickým riadením, v ktorom by sa uprednostňovala politika pred programami.

Uprednostňovanou možnosťou je tretia možnosť, pretože ponúka komplexný súbor politických opatrení na prekonanie súčasných nedostatkov v prostredí financovania v Únii súvisiacich s konkurencieschopnosťou, ktoré už boli uvedené.

Očakáva sa, že možnosťou C sa znížia administratívne náklady pre prijímateľov prostredníctvom integrácie prístupových miest a zavedenia jednotného súboru pravidiel, čím sa zjednoduší proces financovania a vytvorí sa účinnejšie priaznivé podnikateľské prostredie, z čoho budú mať prospech najmä rýchlo rastúce priemyselné odvetvia, MSP, inovačné startupy a projekty vyžadujúce dlhodobú investičnú podporu.

Zjednodušením a modernizáciou procesu podávania žiadostí by sa zvýšila prehľadnosť pre predkladateľov projektov a celkovo by sa uľahčil prístup k financovaniu.

V rámci možnosti C sa takisto konsolidujú procesy financovania a rozširuje sa prístup k finančným nástrojom, čo Únii umožní lepšie využiť svoj potenciál na mobilizáciu súkromného kapitálu a zvýšiť rozpočtovú flexibilitu. Touto možnosťou sa takisto posilňuje prepojenie medzi základným výskumom a pokročilými fázami výskumu, inovácií a výroby, čím sa zabezpečí dynamická hospodárska štruktúra v rámci Únie a lepšie uvádzanie myšlienok na trh. Na zabezpečenie úspechu uprednostňovanej možnosti bude Únia vykonávať opatrenia na minimalizáciu potenciálnych negatívnych vplyvov vrátane vyváženia flexibility s potrebou predvídateľnosti.

Uprednostňovaná možnosť by si vyžiadala určité náklady na úpravu na strane žiadateľov a prijímateľov, ktorí už využívajú finančné prostriedky Únie. Hoci by bolo potrebné počítať prispôbenie sa novému fondu, prijímatelia by tento proces učenia sa museli absolvovať len raz, a nie opakovane v prípade viacerých programov.

Cieľom jednotného rámca financovania z trhového hľadiska je zvýšiť konkurencieschopnosť európskych spoločností tým, že sa financovanie stane dostupnejším a strategicky zosúladeným. Podporuje sa ním aj európska strategická autonómia a znižujú sa kritické závislosti.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Jedným z kľúčových pilierov tohto návrhu je zjednodušenie, ktoré sa dosiahne integráciou prístupových miest a zavedením jednotného súboru pravidiel, čím sa zjednoduší proces financovania a vytvorí sa účinnejšie priaznivé podnikateľské prostredie, z čoho budú mať prospech najmä rýchlo rastúce priemyselné odvetvia, MSP, inovačné startupy a projekty vyžadujúce dlhodobú investičnú podporu.

Zjednodušením a modernizáciou procesu podávania žiadostí sa zvýši prehľadnosť pre predkladateľov projektov a celkovo sa uľahčí prístup k financovaniu.

- **Základné práva**

Návrh je v súlade s hodnotami Únie zakotvenými v článku 2 Zmluvy o Európskej únii a so základnými právami zakotvenými v Charte základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a rešpektuje ich, pričom ciele navrhovanej iniciatívy sú spojené s podporou základných práv a uplatňovaním charty. Návrhom sa napríklad podporuje právo na život a súkromný život podporou dekarbonizácie, ako aj rovnosť podporou rovnosti príležitostí a podporou rozmanitosti v investičnom prostredí.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Finančné krytie na vykonávanie ECF na obdobie od 1. januára 2028 do 31. decembra 2034 je 234 300 000 000 EUR v bežných cenách. Orientačné rozdelenie sumy je takéto:

- 11 000 000 000 EUR na činnosti prispievajúce k všeobecným cieľom uvedeným v článku 3, ktoré sa vykonávajú najmä v rámci prierezových činností, ako je netematická podpora z nástroja ECF InvestEU, ako sa uvádza v kapitole II oddiele 2, projektové poradenstvo, spolupráca MSP, rozvoj zručností a prístup k financovaniu, ako sa uvádza v kapitole III,
- 26 210 000 000 EUR na špecifické ciele uvedené v článku 3 ods. 2 písm. a),
- 20 393 000 000 EUR na špecifické ciele uvedené v článku 3 ods. 2 písm. b),
- 51 493 000 000 EUR na špecifické ciele uvedené v článku 3 ods. 2 písm. c),
- 125 204 000 000 EUR na špecifické ciele uvedené v článku 3 ods. 2 písm. d).

Legislatívny finančný výkaz s ďalšími rozpočtovými informáciami je zahrnutý.

5. ĎALŠIE PRVKY

• Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ

Táto iniciatíva sa bude monitorovať prostredníctvom výkonnostného rámca pre rozpočet na obdobie po roku 2027, v ktorom sa stanovuje správa o vykonávaní počas fázy vykonávania programu, ako aj retrospektívne hodnotenie, ktoré sa má vykonať v súlade s článkom 34 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Pre rozpočtovú záruku a finančné nástroje sa použije zjednodušené uplatňovanie výkonnostného rámca. Zavádzanie trhovo orientovaných nástrojov si vyžaduje zjednodušenie s cieľom prilákať súkromných investorov na podporu oblastí politiky Únie.

Hodnotenie sa uskutoční v súlade s usmerneniami Komisie pre lepšiu právnu reguláciu a bude založené na ukazovateľoch relevantných pre ciele programu.

• Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

- V kapitole I sa zriaďuje Európsky fond pre konkurencieschopnosť (ECF) ako súčasť viacročného rámcového programu na roky 2028 – 2034, ktorý sa zameriava na zvýšenie konkurencieschopnosti Únie v strategických odvetviach. Stanovujú sa v nej ciele, rozpočet a pravidlá financovania fondu, pričom jeho cieľom je podpora projektov v odvetviach prechodu na čistú energiu a digitálnej transformácie, zdravia a odolnosti, bezpečnosti a obrany. Medzi hlavné ciele patrí zvýšenie technologického a hospodárskeho vplyvu, zníženie strategických závislostí, prilákanie súkromných investícií a podpora infraštruktúry a MSP. V kapitole sa zdôrazňuje zosúladenie politik v oblasti výskumu a priemyslu s cieľom oživiť výrobné odvetvia Únie na globálnej úrovni, rozvoj kritickej infraštruktúry a riešenie nedostatku zručností. Konkrétne ciele sa zameriavajú na podporu inovácií a konkurencieschopnosti v kritických odvetviach, ako sú čisté technológie, zdravotníctvo, digitálna transformácia, bezpečnosť a obrana. V kapitole sa zdôrazňuje reinvestovanie výnosov s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť Únie a obsahuje usmernenia k spolupráci s členskými štátmi a tretími krajinami s cieľom rozšíriť investičné príležitosti. Stanovuje sa v nej jednotný súbor pravidiel. Okrem toho sa v nej zabezpečuje strategická koordinácia zdrojov a stanovujú sa mechanizmy riadenia.
- V kapitole II sa uvádza „súbor nástrojov ECF“, ktorý pozostáva z grantov, verejného obstarávania a koordinácie nástrojov priemyselnej politiky, a nástroj ECF InvestEU, v rámci ktorého sa využívajú finančné nástroje, ako sú úvery, vlastný kapitál a záruky, od ktorých sa očakáva mobilizácia významných súkromných a verejných investícií v súlade s prioritami Únie. Stanovujú sa v nej spoločné pravidlá pre kolaboratívne výskumné a inovačné činnosti, pričom sa zohľadňujú ciele špecifiká v rámci programu Horizont Európa, a zabezpečuje sa koordinácia nástrojov priemyselnej politiky vrátane hodnotových reťazcov, zvyšovania výroby, rozvoja zručností a kritickej akcii v oblasti konkurencieschopnosti. V nástroji ECF InvestEU sa stanovuje, ako budú implementujúci partneri spravovať finančné prostriedky a ako ich budú používať na trhu, pričom sa zameriavajú na kľúčové oblasti, ako je vývoj a zavádzanie inovačných technológií. Existujúce financovanie scaleupov v oblasti špičkových technológií v rámci Európskeho fondu pre scaleupy, ktoré bolo oznámené v Stratégii pre startupy a scaleupy, sa bude realizovať za podmienok dohodnutých v súčasnom VFR. Všetko budúce financovanie scaleupov z VFR na roky 2028 – 2034 sa bude uskutočňovať v rámci ECF.
- Kapitola III je zameraná na zlepšenie služieb projektového poradenstva, podporu spolupráce MSP a zjednodušenie prístupu k financovaniu. Zriaďuje sa v nej

centralizované projektové poradenstvo pre investičnú podporu vo všetkých segmentoch politiky, služby na podporu podnikania a podnikateľská sieť Únie na podporu MSP a startupov s cieľom podporiť ich rast, prístup k financovaniu z prostriedkov Únie a investície prostredníctvom poradenských a partnerských služieb.

- V kapitolách IV – VII sa uvádzajú podrobnejšie ustanovenia o vykonávaní jednotlivých segmentov politiky ECF.
- V kapitole VIII s názvom „Záverečné ustanovenia“ sa podrobne opisuje procesný a administratívny rámec pre vykonávanie Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť (ECF). Opisuje sa v nej, ako bude Európsku komisiu pri prijímaní pracovných programov podporovať výbor v rôznom zložení, ktorý sa zameria na rôzne odvetvia. V tejto kapitole sa Komisii udeľuje právomoc prijímať delegované akty, ktoré môže Európsky parlament alebo Rada v prípade potreby zrušiť. Takisto sa v nej uvádza zrušenie niekoľkých existujúcich nariadení Únie s cieľom zefektívniť začlenenie nariadenia do novej štruktúry a zahŕňa prechodné opatrenia na zabezpečenie hladkého prechodu na rámec ECF. Nariadenie má nadobudnúť účinnosť 1. januára 2028 a bude záväzné pre všetky členské štáty.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o zriadení Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť (ECF) vrátane osobitného programu pre výskumné a inovačné činnosti v oblasti obrany, o zrušení nariadení (EÚ) 2021/522, (EÚ) 2021/694, (EÚ) 2021/697, (EÚ) 2021/783 a o zmene nariadení (EÚ) 2021/696, (EÚ) 2023/588, (EÚ) [EDIP]

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 43 ods. 2, článok 168 ods. 5, článok 172 prvý pododsek, článok 173 ods. 3 prvý pododsek, článok 175 prvý pododsek, článok 182 ods. 4, článok 183 v spojení s článkom 188 druhým odsekom, článok 189 ods. 2, článok 192 ods. 1, článok 194 ods. 2, článok 212 ods. 2 a článok 322 ods. 1 písm. a),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹⁰,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov¹¹,

so zreteľom na stanovisko Dvora audítorov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Týmto nariadením sa stanovuje orientačné finančné krytie Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť (ďalej len „ECF“) vrátane osobitného programu pre výskum a inovácie v oblasti obrany, ktoré má pre Európsky parlament a Radu v priebehu ročného rozpočtového postupu predstavovať hlavnú referenčnú sumu v zmysle medziinštitucionálnej dohody o spolupráci v rozpočtových záležitostiach. Na účely tohto nariadenia sa bežné ceny vypočítajú použitím fixného deflátoru vo výške 2 %.
- (2) Únia sa nachádza v období, ktoré pre jej budúcnosť rozhodujúce z politického, hospodárskeho, zo sociálneho, z environmentálneho, klimatického a bezpečnostného hľadiska vrátane zvýšeného rizika konvenčných vojenských hrozieb. Draghiho správa o budúcnosti európskej konkurencieschopnosti¹² načrtla novú víziu na opätovné

¹⁰ Ú. v. EÚ C ..., ..., s.

¹¹ Ú. v. EÚ C ..., ..., s.

¹² Budúcnosť európskej konkurencieschopnosti: správa Maria Draghiho, september 2024, https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_sk

naštartovanie udržateľného rastu v Európe. V Lettovej správe¹³ sa uvádza, že Európa musí využiť svoj jednotný trh na dosiahnutie vedúceho postavenia v celosvetovej hospodárskej súťaži. V oznámení Komisie o Kompase konkurencieschopnosti¹⁴ je uvedený plán na zvýšenie konkurencieschopnosti na základe odporúčaní uvedených v týchto správach. V oznámení Komisie o Dohode o čistom priemysle¹⁵ sa uvádza potreba urýchliť dekarbonizáciu, reindustrializáciu a inovácie a spojiť opatrenia v oblasti klímy a konkurencieschopnosť v rámci jednej zastrešujúcej stratégie rastu. Odvetvové priemyselné akčné plány, ako napríklad pre automobilový priemysel, oceľiarsky a kovospracujúci priemysel a chemický priemysel, majú za cieľ zabezpečiť dlhodobú konkurencieschopnosť, udržateľnosť a odolnosť európskeho priemyslu. V správe o Stave Digitálneho desaťročia 2025¹⁶ sa zdôrazňuje naliehavá potreba podporiť spoluprácu a zvýšiť verejné a súkromné investície v záujme posilnenia vedúceho postavenia Únie v digitálnej oblasti, jej suverenity a inkluzívnosti. V spoločnej bielej knihe o európskej obrannej pripravenosti¹⁷ sa zdôrazňuje potreba masívne a rýchlo reinvestovať do obrany na podporu slobody konania Európy. V rámci priorít stratégie v oblasti hospodárskej bezpečnosti sa navyše ďalej zdôrazňuje kľúčová potreba zabezpečiť technologickú výhodu Únie a znížiť riziko v hospodárskych vzťahoch, a to aj zvýšením odolnosti dodávateľských reťazcov, a teda znížením závislosti od iných. V Európskom oceánskom pakte sa uvádza potreba zvýšiť konkurencieschopnosť a urýchliť strategickú transformáciu v odvetviach modrého hospodárstva, so zameraním najmä na dekarbonizáciu a rozširovanie inovácií. Ako sa uvádza v oznámení Komisie s názvom Na ceste k budúcemu VFR¹⁸, budúci dlhodobý rozpočet Únie musí byť cielenejší, jednoduchší, pružnejší a predvídateľnejší a musia sa ním lepšie plniť priority Únie vrátane posilnenia jej konkurencieschopnosti.

- (3) Aby Únia opätovne získala a posilnila svoju konkurenčnú výhodu je nevyhnutné, aby oživila inovačný cyklus rozvojom svojich kapacít v oblasti prelomových inovácií a investovaním do nových, špičkových a strategických technológií s významným hospodárskym potenciálom. Na zabezpečenie svojej autonómie v globálnom hospodárstve by Únia mala zaistiť svoje vedúce postavenie v oblasti technológií a priemyslu v strategických odvetviach, počnúc dodávateľskými reťazcami kritických surovín, vývojom a výrobou strategických technológií v Európe, ako aj zmierňovaním rizík s vplyvom na jej bezpečnosť a odolnosť, ktoré vyplývajú z kritických vonkajších závislostí. Dosiahnuť to možno riešením zlyhaní trhu a neoptimálnych investičných situácií primeraným spôsobom a bez vytlačania súkromného financovania vzhľadom na vysoké investičné potreby na dosiahnutie priorít Únie vrátane dekarbonizácie

¹³ Správa Enrica Lettu o budúcnosti jednotného trhu, apríl 2024, <https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf>.

¹⁴ [Kompas konkurencieschopnosti – Európska komisia](#).

¹⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Dohoda o čistom priemysle: spoločný plán konkurencieschopnosti a dekarbonizácie [COM(2025) 85 final, 26.2.2025].

¹⁶ COM(2025) 290 final – Stav Digitálneho desaťročia 2025: pokračovať v budovaní suverenity a digitálnej budúcnosti EÚ.

¹⁷ Spoločné oznámenie Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade o Európskej stratégii hospodárskej bezpečnosti [JOIN(2023) 20 final, 20.6.2023].

¹⁸ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Na ceste k budúcemu viacročnému finančnému rámcu [COM(2025) 46 final, 11.2.2025].

a digitálnej transformácie. Väčší dôraz by sa mal klásť na stimulovanie účasti súkromného sektora zlepšením využívania mechanizmov zdieľania rizika medzi fondmi Únie a súkromnými investormi, aby sa zabezpečilo efektívne využívanie verejných finančných prostriedkov. To bude vychádzať z pokroku dosiahnutého v oblasti únie úspor a investícií a ďalej posilní jej vplyv, čo vytvorí potrebné regulačné prostredie pre rast súkromných investícií. Použitím akýchkoľvek dodatočných vnútroštátnych zdrojov nie je dotknuté uplatňovanie článkov 107 a 108 ZFEÚ.

- (4) To si vyžaduje, aby financovanie Únie poskytovalo podporu podnikom a projektom počas celého investičného procesu. Tento proces zahŕňa všetky fázy vývoja a výroby strategických technológií, výrobkov a služieb v Európe, od aplikovaného výskumu cez všetky formy inovácií, rozširovania, priemyselného využitia až po výrobu a uvedenie na trh, vrátane potrebnej podpory investícií a prevádzkových nákladov, infraštruktúry a zručností. Investičný proces nie je lineárny, pretože všetky fázy sa navzájom dopĺňajú a nápady na nové výrobky alebo služby sa môžu objaviť v ktorejkoľvek fáze. Európske financovanie sa musí prispôbiť tejto nelineárnej realite, pričom sa musí zvýšiť flexibilita poskytovania podpory pri zachovaní predvídateľnosti financovania.
- (5) To si takisto vyžaduje, aby financovanie Únie uľahčovalo vytváranie a rozširovanie inovačných a priemyselných ekosystémov, v ktorých rôzne subjekty na seba vzájomne synergicky pôsobia. Úspešné ekosystémy sa vyznačujú intenzívnymi a pružnými interakciami a spoluprácou medzi malými a veľkými spoločnosťami, univerzitami, výskumnými inštitúciami, poskytovateľmi infraštruktúry, investormi, ako aj orgánmi verejnej moci. Bez takejto spolupráce v rámci jednotlivých inovačných a priemyselných ekosystémov a medzi nimi zostáva inovačný potenciál nevyužitý.
- (6) Digitálna pripojiteľnosť má zásadný význam pre podporu spolupráce v rámci ekosystému, urýchlenie inovácií, umožnenie plynulého a bezpečného prístupu ku kritickým digitálnym kapacitám a riešeniam v celej Únii, uľahčenie cezhraničných verejno-súkromných partnerstiev a podporu interoperability a nákladovej efektívnosti.
- (7) Účelom ECF je preto vytvoriť investičnú kapacitu na podporu európskej konkurencieschopnosti v oblasti strategických technológií, infraštruktúr, výrobkov a služieb a odvetví, čím sa zabezpečí plynulejší investičný proces. Bude sa ním podporovať vytváranie, spolupráca a rozširovanie inovačných, súkromných finančných a priemyselných ekosystémov.
- (8) V EÚ naďalej pretrvávajú medzi regiónmi rozdiely v konkurencieschopnosti a inovačnej výkonnosti. Na úrovni EÚ aj na vnútroštátnej úrovni sa vyvíjalo trvalé úsilie o odstránenie inovačnej priepasti, a teraz nastal čas uvoľniť plný potenciál každého regiónu. Zabezpečením účinného zapojenia menej rozvinutých regiónov do hodnotových reťazcov EÚ bude mať Únia ako celok lepšiu pozíciu v globálnej konkurencii.
- (9) Najvzdialenejšie regióny EÚ a zámorské krajiny a územia predstavujú jedinečné a strategické bohatstvo, ktoré je prínosom pre Úniu ako celok – vrátane blízkosti tretích krajín, výnimočných podmienok na výskum vesmíru a astrofyziku, bohatého potenciálu energie z obnoviteľných zdrojov, bohatej biodiverzity a rozsiahlych námorných zón. V rámci ECF by sa mal využiť ich potenciál ako geostrategických predsunutých základní, najmä na podporu cieľov Únie v oblasti bezpečnosti, pripravenosti, regionálnych hodnotových reťazcov a konkurencieschopnosti.
- (10) Komisia by mala zabezpečiť úzku koordináciu a synergie medzi všetkými zdrojmi finančných prostriedkov Únie vo VFR. Na tento účel bude rámcový program pre výskum a inovácie úzko prepojený s ECF, aby sa zabezpečilo, že európsky priemysel bude

využívať výsledky výskumu financovaného Úniou na ďalšie inovácie a výrobu v Európe. S cieľom podporiť synergie by sa pracovné programy prijaté podľa tohto nariadenia mali začleniť do osobitnej a vyhradenej časti a mali by zabezpečiť súlad so zložkou „Konkurencieschopnosť“ časti II „Konkurencieschopnosť a spoločnosť“ nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX]¹⁹ [rámcový program pre výskum a inovácie Horizont Európa]²⁰ v súlade s postupom výboru stanoveným v tomto nariadení. Okrem toho sa fondom ECF zabezpečí súlad s typmi akcií, ktoré sa plánujú vykonávať v rámci Inovačného fondu, najmä pri vypracúvaní pracovných programov.

- (11) S cieľom podporiť synergie medzi akciami v rámci ECF a Inovačného fondu by sa pracovnými programami ECF mal zabezpečiť súlad s prioritami a typmi akcií, ktoré by sa mohli financovať z Inovačného fondu. ECF, Horizont Európa a Inovačný fond budú spoločne poskytovať súdržnú podporu konkurencieschopnosti Únie.
- (12) Okrem toho, aby sa predpokladalo silné prepojenie s nástrojom na koordináciu v oblasti konkurencieschopnosti, pracovný program ECF by mal zabezpečiť súlad s vybranými projektmi a prioritami v oblasti konkurencieschopnosti stanovenými v rámci tohto nástroja.
- (13) Spolupráca medzi verejným a súkromným sektorom môže byť prínosom pre európsku konkurencieschopnosť a na dosiahnutie cieľov ECF treba mobilizovať súkromné investície. Preto by malo byť možné implementovať časti rozpočtu ECF prostredníctvom verejno-súkromných partnerstiev spolu s inými verejnými a súkromnými subjektmi, ak je to najúčinnější forma implementácie na dosiahnutie politických cieľov stanovených pre výskum a technologický rozvoj, pričom sa zabezpečí doplnkovosť a zabráni sa vytlačaniu súkromných investícií. Verejno-súkromné partnerstvá vo forme spoločných podnikov by sa mali vytvárať v prípadoch, keď sa vyžaduje väčšie zapojenie Únie, a mali by Únii zabezpečiť primerané hlasovacie práva, ako aj dostatočné spoluinvestície ostatných partnerov s cieľom zvýšiť účinok podpory Únie. S cieľom podporiť synergie a efektívnosť treba na základe posúdených potrieb pre spoločné podniky zabezpečiť centralizované zriadenie a administratívne funkcie. Preto by mal byť počet spoločných podnikov čo najviac obmedzený.
- (14) ECF by mal počas celého investičného procesu využívať celý súbor nástrojov rozpočtu Únie na uvoľnenie ďalších verejných a súkromných investícií, najmä od inštitucionálnych investorov. Mal by prispieť k vytvoreniu „investičnej kultúry“ lepším využívaním verejných prostriedkov a potenciálu rozpočtu Únie na znižovanie rizika. Maximalizuje sa ním pridaná hodnota akcií Únie a priláka sa súkromný kapitál na zabezpečenie konkurencieschopnej inováčnej a priemyselnej základne, a to aj využívaním inovačných nástrojov financovania vrátane verejno-súkromných spoločných investícií s asymetrickou návratnosťou rizika. V tomto ohľade by sa malo uprednostniť využívanie finančných nástrojov, ktoré prilákajú súkromných investorov vždy, keď je to možné.
- (15) V Draghiho správe sa vyzýva na väčšiu investičnú podporu na odstránenie rozdielu v investíciách a Program InvestEU sa považuje za hlavný nástroj na rozdelenie rizika, ktorý treba použiť. Nástrojom ECF InvestEU by sa mala vytvoriť jednotná rozpočtová záruka a poskytovať finančné nástroje na podporu konkurencieschopnosti EÚ.

¹⁹ Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

²⁰ COM(2025) 543

- (16) V rýchlo sa meniacom hospodárskom, sociálnom, bezpečnostnom a geopolitickom prostredí nedávne skúsenosti poukázali na potrebu pružnejšieho viacročného finančného rámca a jeho programov. Na tento účel a v súlade s cieľmi ECF by sa pri financovaní mali v rozpočtovom postupe náležite zohľadniť vyvíjajúce sa politické potreby a priority Únie, ako sú uvedené v príslušných dokumentoch uverejnených Komisiou, a zároveň by sa mala zabezpečiť potrebná predvídateľnosť pri realizácii investícií.
- (17) ECF by mal uľahčiť prístup k financovaniu z programov Únie prostredníctvom rýchlych, jednoduchších a harmonizovaných postupov zameraných na používateľa a mal by zlepšiť súdržnosť medzi nástrojmi Únie a s investíciami členských štátov. Pri navrhovaní nástrojov financovania Únie by sa mala pozornosť ECF sústrediť na prijímateľov finančných prostriedkov Únie, a to najmä priemysel, MSP, startupy a scaleupy vrátane tých, ktoré vznikli v rámci nadchádzajúceho 28. režimu.
- (18) ECF by mal fungovať v rámci štyroch segmentov politiky, ktoré odrážajú kľúčové politické priority Únie: prechod na čistú energiu a dekarbonizácia priemyslu; vedúce postavenie v digitálnej oblasti; zdravie, biotechnológie, poľnohospodárstvo a biohospodárstvo; odolnosť a bezpečnosť, obranný priemysel a vesmír.
- (19) Infraštruktúra je základným predpokladom európskej konkurencieschopnosti. Investície do infraštruktúry sú nevyhnutnou podmienkou riadneho fungovania jednotného trhu EÚ, zelenej a digitálnej transformácie a zvýšenia odolnosti a bezpečnosti Únie. Transeurópskou dopravnou sieťou sa napríklad podporujú udržateľné formy dopravy, podporujú sa lepšie multimodálne a interoperabilné digitálne a dopravné riešenia, čím sa prispieva k bezproblémovému fungovaniu vnútorného trhu. Transeurópske energetické siete sú kľúčové pre skutočnú energetickú úniu, ktorá umožní dosiahnuť ciele Únie v oblasti energetiky a klímy prepojením sietí krajín Únie na prenos elektrickej a čistej energie, aby sa zabezpečila naša energetická nezávislosť a konkurencieschopnosť. Na to je nevyhnutný rozvoj cezhraničných spojovacích vedení, domácich prenosových a distribučných sústav. Podpora z ECF bude fungovať v súlade a komplementárne s Nástrojom na prepájanie Európy (NPE). Na účely konkurencieschopnosti Európy treba zabezpečiť synergie medzi rozvojom transeurópskych sietí v oblasti energetiky a dopravy so silným cezhraničným vplyvom podporovaným z nástroja NPE a investičnou podporou dekarbonizácie, modernizácie a rozširovania dopravnej, energetickej a digitálnej infraštruktúry v rámci ECF.
- (20) Okrem toho sú transeurópske digitálne siete nevyhnutné na prepojenie vnútroštátnych a medzinárodných telekomunikačných sietí, ktoré umožňujú bezproblémový a bezpečný cezhraničný prístup k vysokovýkonným výpočtovým, cloudovým a dátovým kapacitám a kapacitám umelej inteligencie. V tejto súvislosti treba rozvíjať, chrániť a udržiavať infraštruktúry pre konkurencieschopnosť, ako sú pozemské hlavné siete a infraštruktúry podmorských káblov, zaistiť kontinuitu služieb v prípade incidentov, ako aj zvyšovať detekčné kapacity v morských oblastiach s cieľom zvýšiť bezpečnosť podmorských káblov, ako sa zdôrazňuje v spoločnom oznámení s názvom Akčný plán EÚ na zaistenie bezpečnosti káblov.
- (21) Konkurenčná sila Únie spočíva v jej obyvateľoch. V Kompase konkurencieschopnosti sa označuje podpora zručností a kvalitných pracovných miest za horizontálny faktor. V záveroch Európskej rady sa zdôrazňuje, že „v nadväznosti na oznámenie Komisie o únii zručností z 5. marca 2025 by sa malo vynaložiť ďalšie úsilie na posilnenie získavania, uznávania a zachovávanía zručností v celej EÚ, od budovania základných zručností až po účasť na celoživotnom vzdelávaní, rekvalifikácii a zvyšovaní úrovne zručností v súlade s Európskym pilierom sociálnych práv a jeho akčným plánom“. Súčasťou toho je aj

intenzívny dialóg. Ľudský kapitál je kľúčom k prosperite Únie, jej hospodárskej odolnosti a jedinečnému sociálnemu trhovému hospodárstvu. Dôležité je podporovať prosperitu vrátane vysokokvalitných pracovných miest prostredníctvom podpory rastu produktivity, zvyšovania konkurencieschopnosti a inovatívnosti priemyselných odvetví Únie, prilákania ďalších investícií a podpory dynamického jednotného trhu a posilnenej hospodárskej bezpečnosti. ECF by mal prispievať k únii zručností²¹ podporou rozvoja kvalifikovanej pracovnej sily vybavenej špecifickými zručnosťami potrebnými v strategických investičných oblastiach fondu prostredníctvom celoživotného vzdelávania, projektov vzdelávania, odbornej prípravy a učňovskej prípravy a vytváraním atraktívnych kvalitných pracovných miest dostupných pre všetkých a investíciami do zručností ako sprievodnými investíciami ECF s cieľom zmierniť nedostatok zručností v danom strategickom odvetví ECF a uviesť, keď je taká investícia zahrnutá. Patrí sem aj záruka získania zručností, ktorou by sa malo umožniť pracovníkom v odvetviach, ktoré prechádzajú reštrukturalizáciou, zvyšovať úroveň zručností a rekvalifikovať sa v súlade s príslušnými národnými, regionálnymi a/alebo odvetvovými stratégiami v oblasti transformácie. Fondom ECF by sa mala podporovať informovanosť v oblasti zručností, zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikácia a mali by sa podporovať verejno-súkromné partnerstvá medzi univerzitami, poskytovateľmi odborného vzdelávania a prípravy, podnikmi, najmä MSP, sociálnymi partnermi a inštitúciami aplikovaného výskumu. Fondom ECF by sa tiež mohli podporovať aktivity univerzitných aliancií, a to aj v spolupráci so zamestnávateľmi, s cieľom zlepšiť ich činnosť v oblasti inovácií a rozvoja zručností a talentov.

- (22) ECF by mal prispieť k cieľom dekarbonizácie európskeho priemyslu podporou vývoja a zavádzania čistých technológií. Fondom ECF sa bude podporovať vykonávanie Dohody o čistom priemysle, ktorá premení prechod na čistú energiu a dekarbonizáciu na hnaciu silu rastu a konkurencieschopnosti európskych priemyselných odvetví. Na tento účel sa bude fondom ECF podporovať dekarbonizácia s technologicky neutrálnym prístupom, pričom sa uzná príspevok rôznych technológií k vyrovnávaniu elektrizačnej sústavy a prepojeniu odvetví, aby sa zosúladiť najmä s investičnými potrebami energeticky náročných odvetví. Okrem toho by sa vďaka ECF malo pokročiť vo vykonávaní Akčného plánu pre cenovo dostupnú energiu, ktorým sa zabezpečí bezpečná, cenovo dostupná, efektívna a čistá energia pre všetkých Európanov. ECF prispeje k prechodu na dekarbonizované, obehové, klimaticky neutrálné, vodohospodársky odolné hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje a ktoré využíva biologické materiály. Podporí sa ním aj udržateľná a odolná priemyselná výroba s pozitívnym vplyvom na prírodu v energeticky náročných odvetviach v Únii v súlade s cieľmi pripravovaného návrhu aktu na urýchlenie dekarbonizácie priemyslu. Mali by sa ním podporiť aj ciele nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1724²² (akt o emisne neutrálnom priemysle), čím sa zvýši výrobná kapacita emisne neutrálnych technológií, rozšíria sa výrobné kapacity a investície do súvisiacej infraštruktúry. V záujme dekarbonizácie odvetvia dopravy sa bude v rámci ECF okrem iného investovať aj do udržateľných palív, súvisiacej infraštruktúry a mobilných prostriedkov, ako aj do modernizácie a digitalizácie dopravy.

²¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Únia zručností [COM(2025) 90 final, 5.3.2025].

²² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1735 z 13. júna 2024 o zriadení rámca opatrení na posilnenie európskeho ekosystému výroby emisne neutrálnych technológií a o zmene nariadenia (EÚ) 2018/1724 (Ú. v. EÚ L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>).

- (23) ECF prispeje aj k ochrane, obnove a zlepšeniu kvality životného prostredia vrátane vody, pobrežia, mora a pôdy, k zníženiu znečistenia, k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity a k riešeniu degradácie suchozemských a morských ekosystémov a zároveň k zvýšeniu odolnosti proti zmene klímy a odolnosti vodných zdrojov. V rámci segmentu ECF pre prechod na čistú energiu a dekarbonizácia by sa mali financovať projekty, ktorými sa prispieva k dosiahnutiu týchto cieľov.
- (24) Projektami a činnosťami v rámci segmentu pre prechod na čistú energiu a dekarbonizácia priemyslu sa podporí energetická efektívnosť, integrovaná energia z obnoviteľných zdrojov, nové zdroje energie, energetické obnovy budov a inovačné riešenia v oblasti vykurovania a chladenia.
- (25) Produktivita výroby v Únii závisí aj od efektívneho využívania zdrojov, pričom vstupné materiály predstavujú významnú časť výrobných nákladov. Obehové prístupy k výrobkom a výrobe zvyšujú produktivitu zdrojov, zatiaľ čo činnosti zamerané na zachovanie hodnoty, ako napríklad repasovanie, renovácia a oprava, poskytujú významné pracovné príležitosti. Fondom ECF by sa malo prispieť k biohospodárstvu, obehovému hospodárstvu a prístupu k materiálom vrátane biomateriálov.
- (26) Únia sa môže stať svetovým lídrom v oblasti digitálnych technológií, ako je umelá inteligencia, digitálna identita, polovodiče, robotika, kvantové technológie, vesmírne technológie a iné, ak využije nevyužitý potenciál našich výskumných pracovníkov a priemyselných odvetví. Fondom ECF by sa mal podporovať vývoj a zavádzanie digitálnych riešení a infraštruktúr a kapacít v celej Únii v prospech európskej spoločnosti a hospodárstva.
- (27) Chronický nedostatok investícií do európskeho technologického odvetvia je jedným z hlavných dôvodov nedostatočnej konkurencieschopnosti Únie v porovnaní s našimi globálnymi konkurentmi. Európska suverenita v oblasti digitálnych technológií a infraštruktúr sa okrem toho stala kľúčovou pre našu odolnosť, bezpečnosť a demokraciu, ako sa na to poukazuje v správe Stav digitálneho desaťročia 2025, v ktorej sa takisto zdôraznili zostávajúce významné nedostatky na dosiahnutie cieľov Únie do roku 2030, najmä pokiaľ ide o rozvoj umelej inteligencie a vesmírnych technológií, polovodičov, 5G a digitálnych zručností.
- (28) Digitálna transformácia Európy sa zrýchľuje, ale mnohé kritické závislosti od dodávateľov mimo Únie (od surovín, vyspelých polovodičov a čipov založených na umelej inteligencii až po systémy, infraštruktúru a služby) si vyžadujú európske alternatívy, ktorými sa ukotví digitálna transformácia v európskom hospodárstve, pričom základným rozlišovacím znakom budú naše spoločné hodnoty, a to aj využitím sily technológií s otvoreným zdrojovým kódom. Podpora vedúceho postavenia v digitálnej oblasti sa odvíja od regulačných a neregulačných politických iniciatív Únie v digitálnej oblasti, ako je akt o umelej inteligencii, Akčný plán pre kontinent umelej inteligencie, stratégia využívania umelej inteligencie, akt o rozvoji cloudových služieb a umelej inteligencie, stratégia pre dátovú úniu, akt o digitálnych sieťach, stratégia EÚ pre kvantové technológie a akt o kvantových technológiách, akt o kybernetickej solidarite, akt o kybernetickej odolnosti a akt o kybernetickej bezpečnosti, spoločná biela kniha o európskej obrannej pripravenosti 2030 a revízia európskeho aktu o čipoch, ako aj od budúcich politických iniciatív. Digitálne oblasti, do ktorých treba investovať, zahŕňajú viacero kritických hraničných technológií, ako je umelá inteligencia a digitálne dvojčatá poháňané umelou inteligenciou, robotika, polovodiče, autonómne alebo kvantové technológie. Zahŕňajú aj kľúčové infraštruktúry, ako je digitálna identita, cloud, vysokovýkonná a kvantová výpočtová

technika, komunikácia, pokročilá infraštruktúra na pozorovanie pod vodnou hladinou a infraštruktúra na snímanie, siete digitálnej pripojiteľnosti vrátane podmorských káblov, ako aj kybernetická bezpečnosť, obrana alebo vesmírne kapacity. Podporou ich využívania v súkromnom a vo verejnom sektore sa zvyšuje konkurencieschopnosť, bezpečnosť, suverenita a udržateľnosť celého nášho hospodárstva a posilňuje sa odolnosť a pripravenosť spoločnosti. Interoperabilné digitálne technológie sú navyše hnacou silou modernizácie verejného sektora a slúžia na integráciu jednotného trhu, ktorý je pre európske digitálne startupy najcennejším odrazovým mostíkom, aby sa stali globálne konkurencieschopnými. Technologický pokrok a inovácie v každom hospodárskom odvetví, a tým aj ich produktivita a konkurencieschopnosť, sú v podstate poháňané integráciou digitálneho vývoja v jednotlivých odvetviach a využívaním digitálnych riešení, ktoré by sa mali podporovať v rámci celého ECF.

- (29) Technologický pokrok a inovácie v každom hospodárskom odvetví, a tým aj ich produktivita a konkurencieschopnosť, sú v podstate poháňané integráciou digitálneho vývoja špecifického pre dané odvetvie a využívaním digitálnych riešení, ktoré by sa mali podporovať v rámci celého fondu v kontexte činností vyvíjaných v rôznych segmentoch politiky v rámci ECF. Závislosť od vysokorizikových dodávateľov v kritických odvetviach môže predstavovať strategické riziko zahraničného zasahovania a ohrozovať bezpečnosť, odolnosť a suverenitu Únie. Skupina pre spoluprácu v oblasti sieťovej a informačnej bezpečnosti v spolupráci s Komisiou a Agentúrou Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť (ENISA) zohráva kľúčovú úlohu pri vykonávaní koordinovaných posúdení bezpečnostných rizík kritických dodávateľských reťazcov na úrovni EÚ, pričom zohľadňuje technické a prípadne netechnické faktory rizík v súlade s článkom 22 smernice (EÚ) 2022/2555²³.
- (30) Európa musí chrániť svoje bezpečnostné záujmy pred dodávateľmi, ktorí by mohli predstavovať pretrvávajúce bezpečnostné riziko z dôvodu možného zasahovania zo strany tretích krajín, ako aj ich bezpečnosť, najmä kybernetickú bezpečnosť. Preto treba znížiť riziko pretrvávajúcej závislosti od vysokorizikových dodávateľov na vnútornom trhu vrátane dodávateľského reťazca IKT, pretože by mohli mať potenciálne závažný negatívny vplyv na bezpečnosť používateľov a spoločností v celej Únii a kritickú infraštruktúru Únie, pokiaľ ide o integritu údajov a služieb, ako aj dostupnosť služieb. Toto obmedzenie by malo vychádzať z primeraného posúdenia rizika a zo súvisiacich zmierňujúcich opatrení, ako je vymedzené v politikách a právnych predpisoch Únie.
- (31) Úspešné zavedenie cezhraničnej a sektorovej interoperability má značný, nevyužitý potenciál, najmä pre konkurencieschopnosť európskych podnikov. Preto treba investovať do rozvoja celoeurópskych digitálnych verejných infraštruktúr zahŕňajúcich interoperabilné, bezpečné a suverénne digitálne siete, riešenia a služby, aby sa vyriešila roztrieštená interoperabilita v celej Únii, najmä s cieľom premeniť verejný sektor členských štátov na prepojený, bezproblémový a pružný digitálny ekosystém. Zavedenie interoperability orgánmi verejnej správy v Európe na všetkých úrovniach je predpokladom odolného a na inováciách založeného verejného sektora, ktorý prispieva k cieľom Únie v oblasti konkurencieschopnosti, technologickej suverenity a bezpečnosti.

²³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (Text s významom pre EHP), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/2022-12-27>.

- (32) Na zlepšenie verejného zdravia a posilnenie konkurencieschopnosti Únie je nevyhnutné riešiť nárast prenosných a neprenosných ochorení prostredníctvom cielených stratégií podpory zdravia a prevencie chorôb a pokračujúcich investícií, a to aj do farmaceutického odvetvia a odvetvia zdravotníckych pomôcok. Takýmito akciami spolu s podporou účinných, dostupných a odolných zdravotníckych systémov sa môže výrazne zvýšiť produktivita pracovnej sily zlepšením zdravotného stavu obyvateľstva a zmiernením nedostatku pracovnej sily a zároveň sa môžu podporiť zdravotnícke systémy, ktoré sú hnacou silou inovácií. Využívanie zdravotných údajov je v tomto úsilí nevyhnutné, keďže umožňuje prijímanie informovaných rozhodnutí. Okrem toho je podpora inovácií konkretizáciou procesu od prelomových objavov v oblasti medicíny k trhovo využiteľným riešeniam, ktorý je založený na dôkazoch, kľúčom k zvýšeniu konkurencieschopnosti Únie a zároveň je prínosom pre posilnenie bezpečnosti dodávok.
- (33) Biohospodárstvo je hnacím motorom rastu, ktorý Európe umožňuje úspešne realizovať zelenú transformáciu, posilniť jej konkurencieschopnosť a strategickú autonómiu. Hoci európske biohospodárstvo už mení priemyselné ekosystémy, posilňuje strategickú autonómiu a vytvára hodnotu v strategických odvetviach, treba posilniť investície, iniciatívy a stratégie na úrovni Únie a členských štátov, aby sa biohospodárstvo stalo z medzery na trhu normou v odvetviach a regiónoch Únie a využilo svoj potenciál, a to najmä v kľúčových odvetviach. Treba podporiť konkurencieschopnosť, udržateľnosť, odolnosť a spravodlivosť odvetví poľnohospodárstva, rybárstva, akvakultúry a lesného hospodárstva, vidieckych a pobrežných oblastí a prispieť k dlhodobej potravinovej bezpečnosti v Únii.
- (34) Sú potrebné investície, iniciatívy a stratégie na prekonanie inovačnej priepasti a urýchlenie objavovania, vývoja, znižovania rizika, demonštrácie a rozširovania inovácií v oblasti biohospodárstva, na podporu ich uvedenia na trh, na zabezpečenie financovania inovačného procesu pre startupy a na rozšírenie rýchlo rastúcich spoločností, na maximalizáciu účinnosti zdrojov a na zabezpečenie dodávok biomasy z udržateľných zdrojov. Biohospodárstvo prispieva k dekarbonizácii tým, že poskytuje udržateľné alternatívy k produktom a procesom založeným na fosílnych palivách, no prispieva aj k obehovosti, prechodu na čistú energiu, uhlíkovému pôdohospodárstvu, biodiverzite, službám v oblasti ekosystémov a obnove prírody.
- (35) Podpora odolnosti európskeho priemyslu je nevyhnutná na to, aby si Únia zachovala konkurencieschopnosť aj v čase krízy, a má zásadný význam pre bezpečnosť Únie. V záujme zabezpečenia odolnosti ECF by sa v jeho rámci mali podporovať akcie zamerané na zníženie závislostí a diverzifikáciu dodávok v strategických odvetviach, ako je napríklad odvetvie surovín, čím by sa posilnili kapacity Únie v oblasti bezpečných dodávok udržateľných kritických surovín v celom hodnotovom reťazci v súlade s cieľmi nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1252 (akt o kritických surovinách)²⁴, a chemický priemysel, ktorý je základom takmer všetkých priemyselných odvetví. Realizácia ambiciózneho a vzájomne výhodného obchodného programu je nevyhnutná pre schopnosť Únie diverzifikovať svoje dodávateľské reťazce a účinne znižovať závislosti.

²⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1252 z 11. apríla 2024, ktorým sa stanovuje rámec na zaistenie bezpečných a udržateľných dodávok kritických surovín a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 168/2013, (EÚ) 2018/858, (EÚ) 2018/1724 a (EÚ) 2019/1020 (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>).

- (36) Okrem toho geopolitický kontext, najmä útočná vojna Ruska proti Ukrajine, vystavil Úniu a jej členské štáty vysokému riziku naplnenia konvenčných vojenských hrozieb, najmä v prípade krajín susediacich s Ruskom, Bieloruskom a Ukrajinou. Vzhľadom na túto skutočnosť a hrozby na ostatných hraniciach EÚ sa za prioritu považujú zvýšené investície do obrany vrátane projektov, ako sú pobaltská obranná línia a Východný pohraničný štít. Obranný priemysel a vesmír sú kľúčovými ekosystémami na zabezpečenie odolnosti a strategickú autonómiu Európskej únie a zvýšenie pripravenosti a pohotovosti Únie v súlade so spoločnou bielou knihou o európskej obrannej pripravenosti 2030²⁵. Podporuje sa v nej aj zameranie Únie na udržateľnosť, konkurencieschopnosť, odolnosť a bezpečnosť a postavenie Únie vo svete. Silná európska obranná technologická a priemyselná základňa (EDTIB) je nevyhnutným predpokladom obrannej pripravenosti a dôveryhodného odstrašenia. Je nevyhnutná aj na ochranu európskych občanov, zabezpečuje schopnosť Únie reagovať na vznikajúce bezpečnostné výzvy, poskytuje podporu Ukrajiny a udržiava postavenie Európy ako globálneho aktéra. EDTIB sa považuje za strategický prostriedok, ktorý prispieva k hospodárskej odolnosti a bezpečnosti Únie, inováciám, vedúcemu postaveniu v oblasti technológií a strategickú autonómiu. Odvetvie obrany sa v celej Únii a jej členských štátoch rýchlo vyvíja, pričom špičkové technológie a nové subjekty zohrávajú čoraz dôležitejšiu úlohu. Zrýchľujú sa aj inovačné cykly, pričom sa kladie čoraz väčší dôraz na rýchle vytváranie prototypov, testovanie a validáciu, a to aj v reálnych prevádzkových podmienkach. Na zlepšenie vojenskej mobility je potrebné investovať do nových civilno-vojenských prostriedkov vrátane mobilných prostriedkov a infraštruktúry s dvojakým využitím. Koordinovaná a trvalá podpora EDTIB je preto kľúčom k posilneniu kolektívnej bezpečnosti Únie a jej členských štátov, k rozvoju projektov spoločného záujmu v oblasti obrany na úrovni Únie a k obrannej pripravenosti Európy. V súvislosti s tým by sa mali financovať aj akcie na podporu posilnenia ukrajinskej obrannej technologickej a priemyselnej základne, keďže jej priemysel bude nevyhnutný na podporu zvýšených európskych potrieb v oblasti obrany. Na tento účel sa ECF implementuje s prihliadnutím na ciele Strategického kompasu pre bezpečnosť a obranu a je v súlade s prioritami obranných spôsobilostí, na ktorých sa členské štáty spoločne dohodli v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP).
- (37) Vesmírne technológie, dáta a služby Únie sa stali nevyhnutnou súčasťou každodenného života Európanov a zohrávajú zásadnú úlohu pri ochrane strategických záujmov. Vesmír prispieva k všetkým odvetviam hospodárstva od poľnohospodárstva až po bankovníctvo. Je rozhodujúcim faktorom pre bezpečnosť a obranu, ako aj pre dobré fungovanie a konkurencieschopnosť hospodárstva, napríklad tým, že poskytuje presné služby určovania polohy pre široké spektrum odvetví a používateľov, od letectva až po námorníctvo, a tým zohráva kľúčovú úlohu pre nezávislosť a suverenitu Európy a európskych občanov. Vesmír má zásadný význam pre dosiahnutie priorit EÚ a jej strategických cieľov vrátane hospodárskej prosperity a hospodárskej bezpečnosti, dekarbonizácie, zelenej a digitálnej transformácie. Vesmír prispieva k hospodárskej bezpečnosti Únie a jej členských štátov. Je takisto hnacou silou vedeckého výskumu a technologických inovácií, s účinkami presahovania v mnohých odvetviach. Vesmír napokon ponúka platformu pre medzinárodnú spoluprácu a vesmírnu diplomaciu, ktorá posilňuje pozíciu Únie ako spoľahlivého partnera na globálnej scéne.

²⁵ Komisia a vysoká predstaviteľka predstavili spoločnú biela kniha o európskej obrannej pripravenosti 2030, 19. 3. 2025.

- (38) Zložky týkajúce sa vesmíru v rámci ECF sú citlivé. Ich služby musia byť odolné a úplne spoľahlivé. Treba zabezpečiť kontinuitu ich služieb a vysokú úroveň bezpečnosti, a to aj v najzávažnejších krízových situáciách. Dôsledky porušenia týchto podmienok by mohli mať dramatické následky pre bezpečnosť Únie a jej členských štátov. Na tento účel by sa mali uplatňovať osobitné ustanovenia pre konkrétne okolnosti.
- (39) Fondom ECF by sa mali takisto podporovať politické ciele v oblasti bezpečnejšej a istejšej Európy, ktorá je lepšie pripravená na bezpečnostné hrozby, najmä posilnením konkurencieschopnosti a strategickej autonómie európskeho priemyslu vrátane námornej a colnej bezpečnosti, kritickej energetickej a dopravnej infraštruktúry a civilnej pripravenosti. V záujme riešenia narastajúcich bezpečnostných a hybridných hrozieb, ako je terorizmus, organizovaná trestná činnosť, počítačová kriminalita, klimatické katastrofy a útoky na kritickú infraštruktúru, by sa fondom ECF malo podporovať úsilie Európy o zvýšenie povedomia o hrozbách, budovanie odolnosti a zvýšenie investícií do bezpečnosti a mala by sa podporovať pripravenosť v príslušných odvetviach.
- (40) Čoraz častejšie vidíme, že tie isté technológie sa využívajú na trhové aj obranné použitie, často vďaka inovátorom v rámci startupov. Preto treba hľadať opatrenia na lepšie využitie potenciálnych synergií v oblasti civilnej obrany a technológií dvojakého použitia. Technológie, materiály, vedomosti alebo výrobky dvojakého použitia, ktoré sa môžu použiť na civilné aj vojenské účely, sa môžu podporovať v rámci ECF, aby sa zabezpečilo lepšie prepojenie technologického odvetvia Únie s jej obrannou priemyselnou základňou, ako aj s technologickým inovačným kapitálom Európy.
- (41) S cieľom zabezpečiť predvídateľnosť pre zainteresované strany a poskytnúť dostatočnú úroveň istoty pre plánovanie investícií by sa v rámci viacročného finančného rámca malo stanoviť orientačné rozdelenie rozpočtu medzi jednotlivé segmenty politiky na roky 2028 až 2034, pričom by sa mala zachovať flexibilita na prerozdelenie častí rozpočtu v súlade s novými výzvami a vznikajúcimi prioritami počas celého trvania viacročného finančného rámca. V záujme toho by sa malo zabezpečiť, aby bolo k dispozícii určité minimálne rozpočtové krytie na dlhodobé plánovanie a záväzky rozdelené na niekoľko rokov do ročných splátok v každom segmente politiky, čo by Únii umožnilo konsolidovať svoj dopyt a nadviazať strategické dlhodobé vzťahy s príjemcami, ktoré by priemyslu a finančnému ekosystému poskytli dlhodobú predvídateľnosť a umožnili zriadenie dôležitých infraštruktúr Únie, ako je infraštruktúra pre vodík a priemyselné riadenie uhlíka, prvotriedne satelitné systémy, infraštruktúry na pozorovanie pod vodou, kybernetická bezpečnosť, kvantové polovodiče, umelá inteligencia a vysokovýkonná výpočtová technika alebo kritická infraštruktúra a projekty spoločného záujmu v oblasti obrany alebo vesmíru.
- (42) Na dosiahnutie dôležitých cieľov a riadenie ECF by sa mala zabezpečiť dostatočná úroveň zdrojov na jeho implementáciu. V rámci rozpočtového krytia by sa preto mal poskytovať dostatočný príspevok na náklady na riadenie ECF.
- (43) Na tento základný akt sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509. Stanovujú sa v ňom pravidlá zostavovania a plnenia všeobecného rozpočtu Únie vrátane pravidiel, ktoré sa týkajú grantov, cien, nefinančných darov, verejného obstarávania, nepriameho riadenia, finančných nástrojov a rozpočtových záruk. V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509,

nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013²⁶, nariadením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95²⁷, nariadením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96²⁸ a nariadením Rady (EÚ) 2017/1939²⁹ majú byť finančné záujmy Únie chránené primeranými opatreniami vrátane prevencie, zisťovania, nápravy a vyšetrovania nezrovnalostí a podvodov, vymáhania stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a vo vhodných prípadoch ukladania administratívnych sankcií. Konkrétne môže Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) vykonávať v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) č. 883/2013 a nariadením (Euratom, ES) č. 2185/96 vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Európska prokuratúra má v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 právomoc vyšetrovať a stíhať podvody a trestné činy poškodzujúce finančné záujmy Únie, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371³⁰. V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 majú všetky osoby alebo subjekty, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, udeliť Komisii, úradu OLAF, Európskemu dvoru audítorov a prípadne Európskej prokuratúre nevyhnutné práva a prístup a zabezpečiť, aby rovnocenné práva udelili všetky tretie strany zúčastňujúce sa na implementácii finančných prostriedkov Únie.

- (44) Na podporu konkurencieschopnosti Únie by mal ECF okrem svojho rozpočtu podľa možnosti prilákať a vytvoriť dodatočné pripísané vonkajšie príjmy. V tejto súvislosti by mal byť ECF otvorený a mal by uľahčovať synergie a spoluprácu v prípade akýchkoľvek finančných alebo nefinančných príspevkov, ktorými sa môžu podporiť ciele v oblasti konkurencieschopnosti, a to aj zo strany členských štátov, tretích krajín a medzinárodných organizácií.
- (45) S cieľom podporiť odolnosť hospodárstva Únie, najmä znížením strategických závislostí, by mal ECF umožniť, aby Únia mohla uprednostniť podporu výroby a rozvoja strategických technológií a odvetví nachádzajúcich sa v Únii, najmä v prípade akcií súvisiacich so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Únie, a to v súlade s právom Únie a jej medzinárodnými záväzkami. Je nevyhnutné, aby európske finančné prostriedky prispeli k zavádzaniu strategických technológií vyvinutých v Únii a financovaných z európskych zdrojov. S cieľom podporiť vývoj a výrobu strategických technológií v Únii financovaných Úniou by mal

²⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

²⁷ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. EÚ L 312, 23.12.1995, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

²⁸ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

²⁹ Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

³⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

ECF umožňovať, aby bola jeho podpora podmienená obmedzeniami kontroly, obmedzeniami prevodu aktív a obmedzeniami dodávok na používanie konkrétnych výrobkov a technológií.

- (46) Činnosti v rámci ECF by mali byť otvorené spolupráci s tretími krajinami, ak je to v záujme Únie. Únia môže do tej miery úplne alebo čiastočne zapojiť tretie krajiny do činností v rámci ECF. Zapojenie by malo podliehať spravodlivej rovnováhe, pokiaľ ide o príspevky a výhody tretích krajín, a mala by sa pri ňom zabezpečiť ochrana finančných a prípadne bezpečnostných záujmov Únie.
- (47) ECF by mal byť otvorený a mal by uľahčovať synergie s inými činnosťami Únie, ktorými sa podporujú oblasti politiky úzko spojené s konkurencieschopnosťou vrátane rámcového programu pre výskum a inovácie, vonkajších politík a programov v rámci zdieľaného riadenia s členskými štátmi. Tým by sa mala umožniť kombinácia a kumulácia financovania akcií podporujúcich cieľ viac ako jednej oblasti politiky Únie. Mala by sa nadviazať spolupráca medzi Komisiou a členskými štátmi s cieľom zabezpečiť súlad a komplementárnosť medzi ECF a nariadením (EÚ) [XXX] [plány národného a regionálneho partnerstva]. Okrem toho by sa mala uľahčiť podpora poskytovaná na základe nariadenia (EÚ) [XXX] [plány národného a regionálneho partnerstva] a z ECF projektom, ktorým bola udelená pečať konkurencieschopnosti, pričom by sa malo využiť posúdenie vykonané pred udelením pečate, a to bez toho, aby boli dotknuté pravidlá štátnej pomoci. Kritériá na udelenie pečate konkurencieschopnosti by mali byť navrhnuté tak, aby pečať mohla fungovať aj ako záruka kvality, ktorá inštitucionálnym investorom poskytne uistenie, že projekt bol riadne preverený. Pečať konkurencieschopnosti by sa mala udeľovať vysokokvalitným projektom, ktoré prispievajú k plneniu cieľov ECF. ECF sa môže implementovať spoločne s inými programami Únie alebo inými spoludarcami či spoluinvestormi a títo partneri by mali mať v prípade spoločne financovaných postupov udeľovania možnosť zapájať sa do komisií pre vyhodnotenie. Vykonávanie všetkých týchto synergických činností by malo byť jednoduché. Požiadavky na podávanie správ a vedenie záznamov pre príjemcov by sa mali podľa možnosti obmedziť na jediný zmluvný tok podávania správ a platieb s jednotným súborom pravidiel pre všetku poskytovanú podporu.
- (48) Podpora Únie by sa mala zamerať na dosiahnutie cieľov politík. Vo všetkých prípadoch by sa financovanie z ECF malo poskytovať vo forme, ktorá najlepšie umožňuje dosiahnuť jeho ciele, pričom administratívne zaťaženie pre príjemcov by sa malo obmedziť na absolútne minimum. Pri plnení rozpočtu by mal ECF poskytovať celý súbor nástrojov podpory Únie a zabezpečiť synergie medzi podporovanými politikami, najmä tým, že umožní zjednodušené spoločné postupy udeľovania na dosiahnutie cieľov viacerých politík. Preto by sa ako hlavné zjednodušujúce opatrenie malo presadzovať odstránenie zaťažujúceho finančného vykazovania prostredníctvom čo najširšieho využívania financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi.
- (49) Z fondu ECF by sa mal podporovať rôznorodý súbor politík, ktoré prispievajú ku konkurencieschopnosti, pričom by sa mal poskytnúť harmonizovaný základný súbor kritérií oprávnenosti, aby sa zabezpečilo riadenie politiky a zaistila dostatočná úroveň ochrany hospodárskych a bezpečnostných záujmov tým, že sa podpora Únie zameria na príjemcov v členských štátoch vrátane zámorských krajín a území. V prípade potreby by sa mali v rámci ECF stanoviť osobitné podmienky oprávnenosti pre strategické odvetvia a technológie vrátane základných hodnotových reťazcov, kritických infraštruktúr Únie a špecifických kapacít.

- (50) ECF by sa mal implementovať prostredníctvom pracovných programov, ako je stanovené v tomto nariadení. Pracovné programy by sa mohli prijímať v ročnom alebo viacročnom formáte. Ten druhý uvedený by sa mohol zväziť najmä na účely podpory Únie poskytovanej na rozpočtové záruky a finančné nástroje s cieľom zabezpečiť predvídateľnosť pre implementujúcich partnerov. Určený spôsob vykonávania zodpovedá identifikovaným potrebám smerovania, flexibility, predvídateľnosti a efektívnosti, ktoré sú potrebné na splnenie cieľov nariadenia. V súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2059 sa v pracovných programoch a dokumentácii k výzvam stanovujú podrobnejšie technické údaje o plnení rozpočtu v rámci celého súboru politík podporovaných z ECF vrátane osobitných kritérií oprávnenosti a kritérií udeľovania v závislosti od nástroja plnenia rozpočtu, či už ide o grant alebo verejné obstarávanie, a od konkrétnych sledovaných cieľov politiky. V súlade s článkom 136 nariadenia o rozpočtových pravidlách by sa na vysokorizikových dodávateľov mali z bezpečnostných dôvodov vzťahovať obmedzenia týkajúce sa oprávnenosti. Pracovné programy sú takisto vhodným miestom na pridelenie rozpočtu v súlade s vyvíjajúcimi sa politickými prioritami a mali by sa v nich stanoviť príspevky, osobitné podmienky a očakávané výsledky.
- (51) Aby finančné nástroje a rozpočtová záruka účinne prilákali súkromné finančné prostriedky, musia byť implementujúci partneri úzko zapojení. Tým sa zabezpečuje riadenie a zosúladenie politík, ako aj vytváranie portfólia projektov. Skúsenosti a poznatky získané pri vykonávaní Programu InvestEU zdôrazňujú význam investičných usmernení pri tomto zapájaní implementujúcich partnerov a investorov a poskytovaní potrebnej predvídateľnosti a viditeľnosti pre nich, aby mohli vytvoriť svoje organizačné kapacity a začať s prípravou investícií, a zároveň umožniť potrebnú flexibilitu na zabezpečenie primeraného politického riadenia počas vykonávania. Investičné usmernenia by mali obsahovať podrobný opis oblastí politiky, ktorých sa budú intervencie týkať, a zamerania investícií s cieľom zabezpečiť doplnkovosť a stimulovať prilákanie súkromných a verejných investícií na podporu politických cieľov a strategických projektov Únie. Investičné usmernenia by sa mali pripraviť po konzultácii s implementujúcimi partnermi, aby sa využili ich vedomosti o trhu a umožnilo sa im investovať do prioritných oblastí Únie a motivovať ich k väčšiemu riskovaniu. S cieľom zohľadniť vyvíjajúce sa potreby a vývoj investičné usmernenia možno prehodnotiť v rámci strednodobého preskúmania VFR.
- (52) Financovanie scaleupov v oblasti špičkových technológií v rámci Európskeho fondu pre scaleupy uvedené v Stratégii pre startupy a scaleupy, ktoré existujú v čase nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, by sa malo uskutočňovať za podmienok dohodnutých vo VFR na roky 2021 – 2027. Celé financovanie v rámci VFR na roky 2028 – 2034 by sa malo uskutočňovať v rámci ECF.
- (53) V záujme dosiahnutia cieľa, ktorým je premietnutie výsledkov výskumu na trhy a posilnenie priemyselnej prítomnosti Únie v strategických technológiách a odvetviach, bude nariadenie (EÚ) [XXX] [rámcový program pre výskum a inovácie Horizont Európa] úzko prepojené s ECF a budú sa ním podporovať výskumné a inovačné činnosti stanovené v segmentoch politicky v rámci ECF. Pracovné programy ECF budú zahŕňať kolaboratívne výskumné a inovačné akcie v osobitnej vyhradenej časti. To môže zahŕňať aj príspevky do európskych partnerstiev vytvorených podľa rámcového programu pre výskum a inovácie, ak je to potrebné na dosiahnutie cieľov ECF. V pracovných programoch ECF by sa mali stanoviť aj politické priority, ktorými sa budú usmerňovať výzvy v rámci ECF.

- (54) V záujme budovania odolných hodnotových reťazcov Únie naprieč viacerými členskými štátmi môžu byť v pracovných programoch obsiahnuté osobitné výzvy zamerané na rozširovanie hodnotových reťazcov, ktoré majú slúžiť na podporu pri príprave projektov, ako aj na prilákanie dodatočného verejného a súkromného kapitálu, a to s cieľom zapojiť dodávateľov, výrobcov a inovátorov z rôznych členských štátov a diverzifikovať zdroje dodávok.
- (55) S cieľom podporiť konkurencieschopnosť európskeho priemyslu prostredníctvom inovácií zdola nahor vychádzajúcich z priemyslu môžu pracovné programy zahŕňať osobitné dvojstupňové postupy udeľovania zdola nahor s cieľom identifikovať a podporiť technologických lídrov EÚ prostredníctvom priemyselne orientovaných konzorcií.
- (56) Horizontálny prierezový súbor nástrojov financovania by mal byť k dispozícii vo všetkých segmentoch politiky a mal by ponúkať všetky formy podpory, ktoré umožňuje nariadenie (EÚ, Euratom) 2024/2059, ako napríklad finančné nástroje vrátane podpory poskytovanej vo forme vlastného kapitálu. Výber konkrétneho nástroja financovania, a najmä to, či bude podpora návratná alebo nebude, závisí od povahy akcií, ktoré sa majú financovať (napríklad základné zlyhania trhu, konkrétna potreba, povaha odvetvia, štádium rozvoja alebo typ prijímateľa). Podporou Únie by sa malo znížiť riziko projektov do takej miery, aby súkromný sektor mohol investovať a aby sa projekt úspešne realizoval. Miere spolufinancovania by mali byť čo najnižšie a zároveň také vysoké, ako je potrebné, aby bolo možné podporovaný projekt realizovať. Mohla by sa použiť kombinácia nástrojov financovania vrátane operácií kombinovaného financovania a kombinácie finančných prostriedkov. V rámci ECF by sa malo takisto poskytovať poradenstvo pre každú oblasť politiky o najvhodnejšom nástroji financovania, ktorý sa má použiť pre jej špecifické akcie, okrem iného v závislosti od fázy vývoja, špecifických potrieb odvetvia a základných zlyhaní trhu.
- (57) K prioritám ECF by mali prispievať konzultácie s viacerými zainteresovanými stranami vrátane výskumných pracovníkov a zástupcov priemyslu, sociálnych partnerov, ako aj investorov, konečných používateľov a občianskej spoločnosti, od malých a stredných podnikov cez malé až po veľké organizácie. Tieto konzultácie by mali byť štruktúrované prostredníctvom poradných výborov vrátane rady zainteresovaných strán ECF, ktorej úlohou by malo byť poskytovať Komisii informácie a poradenstvo o politických trendoch, investičných potrebách a o implementovaní ECF z pohľadu predkladateľov projektov s cieľom zabezpečiť, aby sa spätná väzba od zainteresovaných komunití premietla do návrhu pracovných programov.
- (58) Dôležité projekty spoločného európskeho záujmu sú nástrojmi štátnej pomoci a priemyselnej politiky, ktorý Komisia posudzuje podľa článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ³¹. Významne prispievajú k hospodárskemu rastu, tvorbe pracovných miest, zelenej a digitálnej transformácii a ku konkurencieschopnosti a k odolnosti priemyslu a hospodárstva Únie. Dôležité projekty spoločného európskeho záujmu umožňujú spájať vedomosti, odborné znalosti, finančné zdroje a hospodárske subjekty v celej únii a vytvárať pozitívne účinky presahovania pre celú úniu. Dôležité projekty spoločného európskeho záujmu takisto umožňujú prilákať súkromné investície do vysokorizikových projektov, ktoré sú nevyhnutné na priblíženie prelomových inovácií k priemyselnému využitiu, a projektov infraštruktúry s veľkým významom pre úniu,

³¹ Oznámenie Komisie – Kritériá pre analýzu zlučiteľnosti štátnej pomoci na podporu vykonávania dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu s vnútorným trhom, C/2021/8481 (Ú. v. EÚ C 528, 30.12.2021, s. 10).

ku ktorým je prístup otvorený a nediskriminačný. Vzhľadom na spoločné črty sledovaných cieľov v rámci ECF sa budú podporovať synergie medzi financovaním Únie a dôležitými projektami spoločného európskeho záujmu podporou konkrétnych projektov integrovaných do dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu na základe ich prínosu k strategickým prioritám Únie, ako je odolnosť Únie, a na základe schopnosti financovania z ECF rozšíriť účasť, najmä MSP, alebo rozšíriť pokrytie členských štátov, ako aj zvýšiť pridanú hodnotu Únie.

- (59) Neustále vyvíjajúca sa geopolitická situácia zdôrazňuje potrebu Európy zabezpečiť si vlastnú strategickú autonómiu a predchádzať strategickým závislostiam. ECF bude zahŕňať možnosť podporiť zvýšenie výroby a uskutočniť urýchlené akcie v oblasti konkurencieschopnosti pre projekty, ktoré ponúkajú osobitnú podporu európskej strategickému autonómii. Týka sa to napríklad projektov, ktoré boli vybrané ako strategické podľa nariadenia (EÚ) 2024/1252 (akt o kritických surovinách), nariadenia (EÚ) 2024/1724 (akt o emisne neutrálnom priemysle) a nariadenia (EÚ) 2025/102 (akt o kritických liekoch).
- (60) Ukázalo sa, že vzájomný poisťovací mechanizmus zriadený podľa programu Horizont Európa a spravovaný Komisiou je dôležitým ochranným mechanizmom, ktorým sa zmierňujú riziká spojené so splatnými sumami, ktoré neplatiaci účastníci neuhradili. Vzájomný poisťovací mechanizmus by sa preto mal naďalej používať a v relevantných prípadoch by mal byť otvorený na použitie pri akciách v rámci ECF.
- (61) S cieľom preskúmať všetky možnosti zlepšenia európskej konkurencieschopnosti by sa mal v rámci ECF zabezpečiť štruktúrovaný rámec pre ciele experimentovanie pri udeľovaní a vykonávaní podpory Únie, najmä s cieľom lepšie zamerať a urýchliť postupy udeľovania Únie a zjednodušiť a urýchliť ich vykonávanie v prospech príjemcov. V konkrétne vymedzenom rámci by sa tým malo umožniť v jednotlivých prípadoch presne stanoviť určité akcie alebo kategórie akcií, na ktoré sa majú vzťahovať určité dodatky, výnimky a odchýlky z iných právnych predpisov Únie, a otestovať vplyv v reálnom prostredí počas ohraničeného obdobia trvania ECF, pričom sa zabezpečí, aby boli k dispozícii primerané záruky, najmä spoločný európsky záujem. Uplatňovanie experimentálnych opatrení môže poskytnúť poznatky pre posúdenie budúcich zmien horizontálneho právneho rámca pre poskytovanie podpory Únie.
- (62) V prípade potreby a v riadne odôvodnených prípadoch by sa mal v rámci ECF zabezpečiť cieleň intervenčný mechanizmus na zámerné poskytovanie podpory Únie na určité akcie strategického a hospodárskeho významu. Ak niektoré dôležité projekty nebolo možné úspešne realizovať v rámci lehoty na ukončenie riadnych súťažných postupov udeľovania, v rámci ECF by sa mala zabezpečiť aj možnosť priameho prevzatia vynikajúcich projektov, ktoré zostali nefinancované v rámci akéhokoľvek programu Únie, alebo pokračovať vo finančnej podpore dobre fungujúcich projektov v ich ďalších krokoch v investičnom procese bez toho, aby príjemcom vzniklo ďalšie administratívne zaťaženie. Okrem toho v súlade s prístupom, ktorý sa uplatňuje v príslušných odvetvových právnych predpisoch, ako je akt o emisne neutrálnom priemysle, akt o kritických surovinách alebo smernica o energii z obnoviteľných zdrojov (RED III), a na ktorý sa odkazuje v oznámení o Dohode o čistom priemysle a v stratégii jednotného trhu, môžu byť prípady, v ktorých sa konkrétne projekty považujú za verejný záujem alebo sa predpokladá, že sú v prevažujúcom verejnom záujme, uvedené v samostatných existujúcich alebo budúcich právnych predpisoch.
- (63) V prípade potreby a v riadne odôvodnených prípadoch by malo byť v rámci ECF možné poskytnúť aj mechanizmus „zrýchlenej intervencie“ na urýchlenie

poskytovania podpory Únie s cieľom riešiť naliehavé potreby financovania, aby sa umožnila úspešná realizácia dôležitých podnikateľských nápadov na jednotnom trhu, ak takéto financovanie nie je na trhu dostupné v dostatočnej miere. Na tento účel by sa vzhľadom na naliehavosť mali určité kontroly vykonávať až po poskytnutí finančných prostriedkov, čím sa uľahčí a obmedzí administratívne zaťaženie príjemcov a čo najrýchlejšie sa zabezpečí finančná istota, pričom sa pre Úniu prijme primeraná miera finančného rizika, ktorá zodpovedá sledovaným cieľom.

- (64) V prípade potreby a v riadne odôvodnených prípadoch by sa mali v rámci ECF stimulovať startupy a inovátori so sídlom mimo Únie, aby sa presťahovali alebo investovali a budovali svoje podniky na jednotnom trhu, a to poskytnutím mechanizmu „stimulačnej intervencie“, ktorý by prilákal úspešné startupy a inovátorov z celého sveta, pričom by sa mala využívať aj sieť delegácií EÚ. Na tento účel by sa malo dočasne upustiť od požiadaviek na oprávnenosť, napríklad pokiaľ ide o usadenie sa v členských štátoch alebo pridružených krajinách na začiatku podpory Únie, aby sa príjemcovi finančných prostriedkov umožnilo presídlenie v stanovenom časovom rámci so zabezpečením následnej podpory Únie. Finančné záujmy Únie by mali byť riadne chránené a platby by sa mali poskytovať až po splnení požiadaviek na oprávnenosť.
- (65) V prípade potreby a v riadne odôvodnených prípadoch by sa mal v rámci ECF umožniť flexibilnejší a prístupnejší spôsob identifikácie, výberu a podpory inovačných projektov a nápadov, a to aj stanovením postupov udeľovania finančných prostriedkov nezávisle od nástrojov, ktoré umožnia výskumným pracovníkom, podnikateľom, spoločnostiam a iným občanom navrhnúť svoje inovačné riešenie bez počiatočného umelého zúženia alebo obmedzenia podpory Únie na grant, verejné obstarávanie alebo inú formu podpory Únie. Nápady by sa mali posudzovať a vyberať na základe ich prínosu pri riešení príslušnej výzvy alebo priority politiky Únie a najvhodnejší a najúčinnější nástroj plnenia rozpočtu na podporu týchto nápadov, či už ide o grant, verejné obstarávanie alebo iné nástroje, by sa mal vybrať až potom na základe požiadaviek a prínosu konkrétneho projektu.
- (66) V prípade potreby a v riadne odôvodnených prípadoch by sa malo v rámci ECF takisto zjednodušiť a urýchliť vykonávanie podpory Únie pre určité dôležité projekty.
- (67) V rámci nástroja ECF InvestEU by sa mala poskytovať rozpočtová záruka a finančné nástroje na mobilizáciu dodatočných investícií v celej Únii na podporu európskej konkurencieschopnosti v oblasti strategických technológií, služieb a odvetví.
- (68) Nástroj ECF InvestEU budú implementovať partneri vrátane skupiny Európskej investičnej banky (EIB), medzinárodných finančných inštitúcií, národných podporných bánk a inštitúcií, ako aj agentúr na podporu exportu. Otvorená architektúra zostane kľúčovým aspektom nástroja ECF InvestEU, pričom bude vychádzať zo širokej spolupráce a skúseností v rámci Programu InvestEU. Komisia a skupina EIB by mali spolupracovať ako partneri s cieľom podporiť vykonávanie nástroja ECF InvestEU a jeho konzistentnosť, inkluzívnosť, doplnkovosť a efektívne zavádzanie.
- (69) S cieľom predísť zbytočnému administratívne zaťaženiu a zabezpečiť rýchle zavádzanie a kontinuálnu podporu trhu vo všetkých programových obdobiach bude implementácia nástroja ECF InvestEU vychádzať z existujúcej komunity implementujúcich partnerov určených v rámci piliera Programu InvestEU, zo zmluvných dojednaní a z príslušných finančných produktov. Aby sa okrem toho zabezpečilo správne finančné riadenie, rýchlejšie zavádzanie a zjednodušenie pre poverené subjekty, vykonávanie nástroja ECF InvestEU by malo vychádzať z existujúcich dohôd, zo vzorov právnych a zmluvných dojednaní, ako aj zo

zavedených nástrojov monitorovania a podávania správ. Zlepšuje sa tým vplyv podpory Únie a umožňuje sa viac zamerať na účinnú podporu konečných príjemcov. Komisia sa môže spoliehať na dohody s implementujúcimi partnermi uzavreté podľa nariadenia (EÚ) 2021/253 a opätovne ich v plnom rozsahu alebo čiastočne použiť, ako aj na posúdenia, ktoré vykonala sama alebo ktoré vykonali iné subjekty v súvislosti s dohodami podľa uvedeného nariadenia.

- (70) S cieľom poskytnúť implementujúcim partnerom širší prístup k nástroju ECF InvestEU by Komisia mala mať možnosť uzatvárať dohody v rámci nepriameho riadenia so všetkými kategóriami subjektov uvedenými v článku 62 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2059. S cieľom uvoľniť súkromný kapitál by subjekty usadené v členskom štáte, ktoré sa riadia súkromným právom daného členského štátu alebo právom Únie, mali byť takisto oprávnené na to, aby boli po pozitívnom posúdení v rámci piliera výnimočne poverené implementovaním finančných nástrojov alebo rozpočtových záruk, a to aj v kombinácii s grantmi alebo inými formami nenávratnej podpory v rámci operácií kombinovaného financovania, pokiaľ sú týmto subjektom poskytnuté primerané finančné záruky. Tieto subjekty by mali vyberať s náležitým prihliadnutím na povahu finančného nástroja alebo rozpočtovej záruky, ktoré sa majú implementovať, na ich skúsenosti a finančnú a prevádzkovú kapacitu týchto subjektov, ako aj na ich pravidlá a postupy overovania hospodárskej životaschopnosti projektov konečných príjemcov. Výber by mal byť transparentný, opodstatnený na základe objektívnych dôvodov a nemal by viesť ku konfliktu záujmov.
- (71) S cieľom zabezpečiť konzistentnosť by sa rozpočtové záruky a finančné nástroje, a to aj v kombinácii s nenávratnou podporou v rámci operácií kombinovaného financovania, v rámci nástroja ECF InvestEU mali implementovať v súlade s hlavou X nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.
- (72) S cieľom zabezpečiť konzistentnosť pri vykonávaní rozpočtových záruk, finančných nástrojov a operácií kombinovaného financovania v rámci rôznych programov Únie by Komisia mala vypracovať usmernenia vrátane technických opatrení a podmienok na využívanie týchto foriem podpory v rámci daných programov.
- (73) S cieľom splniť požiadavky nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 by sa v tomto nariadení mala stanoviť maximálna výška rozpočtovej záruky v rámci nástroja ECF InvestEU, miera tvorby rezerv pre túto rozpočtovú záruku v súlade s článkom 214 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 a povinnosť Komisie každoročne posúdiť túto mieru tvorby rezerv v súlade s posúdením uvedeným v článku 41 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 a v súlade s rámcom riadenia rizík Komisie a možnosť tretích strán a tretích krajín osobitne prispievať do nástroja ECF InvestEU.
- (74) Treba zabezpečiť, aby nástroj ECF InvestEU vrátane rozpočtovej záruky mohol slúžiť ako horizontálny nástroj na realizáciu iných politík Únie s cieľom poskytovať podporu v rámci iných programov Únie v súlade s cieľmi stanovenými v týchto programoch. Na tento účel by sa mali vytvoriť zodpovedajúce rezervy na finančné záväzky v rámci týchto iných programov. Ak iné programy Únie prispievajú k cieľom vnútorných politík Únie, podpora vo forme rozpočtovej záruky alebo finančných nástrojov, a to aj v kombinácii s nenávratnou podporou v rámci operácie kombinovaného financovania, by sa mala poskytovať výlučne prostredníctvom nástroja ECF InvestEU.
- (75) Nástrojom ECF InvestEU by sa malo poskytnúť jednotné, centralizované miesto na vytvorenie a riadenie rozpočtovej záruky a všetkých finančných nástrojov prispievajúcich k cieľom vnútorných politík Únie, čo prispeje k zlepšeniu efektívnosti a zvýšeniu vplyvu financovania Únie na politiky. Finančné produkty zriadené podľa

nariadenia o Programe InvestEU sú v súlade s pravidlami štátnej pomoci v zmysle článku 212 ods. 2 nariadenia (Únia, Euratom) 2024/2509. Komisia a implementujúci partneri by mali zabezpečiť, aby nové finančné produkty, ktoré sa majú zriadiť podľa tohto nariadenia, boli v súlade s pravidlami štátnej pomoci v zmysle článku 212 ods. 2 nariadenia (Únia, Euratom) 2024/2509, aby sa zabezpečilo ich rýchle zavedenie.

- (76) Keďže európske inovačné startupy a scaleupy sú základným motorom rastu a konkurencieschopnosti a berúc na vedomie, že v Únii čelia pretrvávajúcim prekážkam v prístupe k potrebným finančným prostriedkom, nástrojom ECF InvestEU by sa mala poskytovať cieľná finančná podpora rastúcim a rozširujúcim sa podnikom v Únii vo všetkých fázach – od vzniku a začatia činnosti až po rozšírenie a priemyselnú výrobu. Z nástroja ECF InvestEU by sa malo poskytovať priame a nepriame financovanie európskym spoločnostiam s cieľom prilákať súkromných investorov, a tým uvoľniť plný potenciál európskeho podnikania a investícií. Tým sa posilní postavenie startupov a scaleupov a posilní sa celosvetové vedúce postavenie Únie v oblasti technológií a v priemysle, pričom sa preklenie inovačná priepasť a vyplní investičná medzera v Európe a naplnia sa ambície únie úspor a investícií. Nástroj ECF InvestEU by zahŕňal nástroj, ktorého cieľom by bolo zabezpečiť, aby rýchlo rastúce podniky, ktoré vyvíjajú alebo zavádzajú inovačné technológie, a to aj v oblastiach dôležitých pre strategické záujmy a hospodársku bezpečnosť Únie, mali prístup k primeranému kapitálu na rozšírenie svojich podnikateľských činností. V súlade s politickými prioritami Únie sa ním budú mobilizovať investície z európskych kapitálových trhov.
- (77) Malo by sa zriadiť projektové poradenstvo na podporu cieľov ECF, ktoré by nadviazovalo na Poradenské centrum InvestEU. V jeho rámci by sa mala zjednotiť poradenská podpora súkromným a verejným subjektom v celej Európe, mali by sa ponúkať služby šité na mieru potenciálnym prijímateľom a prispievať k rozvíjaniu portfólia potenciálnych investičných operácií v rámci ECF. Úlohou služieb na podporu podnikania, ako je napríklad sieť EÚ pre podnikanie, by zároveň malo byť okrem iného zvyšovanie inovatívnosti a konkurencieschopnosti európskych podnikov, ich rast a rozširovanie na jednotnom trhu, ako aj zvyšovanie informovanosti a prispievanie k budovaniu kapacít v oblasti možností prístupu k financovaniu na kapitálovom trhu. Aby sa predišlo zbytočnému administratívne zaťaženiu a zabezpečilo sa rýchle zavádzanie a kontinuálna podpora trhu, ECF sa môže spoliehať na existujúcu komunitu poradenských partnerov určených v rámci piliera Programu InvestEU.
- (78) MSP tvoria viac ako 99 % všetkých podnikov v Únii, poskytujú dve tretiny pracovných miest a významne prispievajú k vytváraniu nových kvalitných pracovných miest vo všetkých odvetviach. Rozširujúce sa firmy existujú vo všetkých odvetviach a na všetkých úrovniach inovatívnosti. Stimulovať rast a inovácie v Únii je možné len prostredníctvom podpory mnohých rozširujúcich sa podnikov, ktoré patria medzi MSP v Únii. MSP sú nevyhnutné na dosiahnutie zelenej a digitálnej transformácie hospodárstva vrátane dosiahnutia klimatickej neutrality.
- (79) Prístup k financiám je však pre MSP závažnou prekážkou, najmä pre startupy a scaleupy, keďže sa pri podpore svojich plánov v oblasti rastu často spoliehajú na externé financovanie. MSP čelia ďalším prekážkam inovácie a rastu, ktoré sa netýkajú väčších podnikov v rovnakej miere, napríklad nedostatok podnikateľských zručností, nedostatočný prístup k technologickej infraštruktúre, ťažkosti pri ochrane duševného vlastníctva alebo pri prístupe na vývozné trhy a do hodnotových reťazcov s cieľom rozvíjať svoje internacionalizačné činnosti.

- (80) Existujú dôkazy, že priama finančná podpora MSP sama osebe nestačí na podporu ich rozširovania a že potrebujú špecializované poradenstvo na úrovni Únie a je pre ne užitočné. Poskytovanie poradenstva v oblasti pravidiel jednotného trhu, inovácií a prístupu k financovaniu prispieva ku konkurencieschopnosti Únie. Podpora podnikania na miestnej, regionálnej a celoštátnej úrovni je navyše rôznorodá a mala by spájať aj menej rozvinuté a najvzdialenejšie regióny. Túto medzeru pomohli preklenúť existujúce iniciatívy Únie, ako napríklad Enterprise Europe Network, Európska platforma pre spoluprácu klastrov a európske centrá digitálnych inovácií. V súlade s tým sa zriadi sieť EÚ pre podnikanie, ktorá bude vychádzať z Enterprise Europe Network (EEN), Európskej platformy pre spoluprácu klastrov (ECCP) a ďalších sietí, aby sa zjednodušili a zefektívnilo poradenské a partnerské služby.
- (81) V rámci ECF sa bude podporovať prístup MSP k financovaniu a posilňovať konkurencieschopnosť MSP v Únii dvomi hlavnými spôsobmi: Po prvé, okrem siete EÚ pre podnikanie sa budú v rámci ECF vykonávať aj ďalšie priezovové činnosti zamerané na posilnenie konkurencieschopnosti MSP. Po druhé, segmenty politiky v rámci ECF by mali zahŕňať špecializované akcie zamerané na MSP v strategických odvetviach, ako sú systémy bonusov na podporu účasti MSP, s cieľom podporiť inovácie, rast a rozširovanie MSP. Osobitnú podporu možno poskytnúť na prístup k financovaniu a jeho dostupnosť pre MSP a malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou vo všetkých odvetviach hospodárstva vrátane mikrofinancovania, podpory sociálnych podnikov. Okrem toho by sa flexibilným súborom finančných nástrojov v rámci ECF malo zabezpečiť, aby MSP mohli získať taký druh podpory, ktorý najlepšie vyhovuje ich potrebám v rámci ich investičného procesu.
- (82) Na ďalšiu podporu zásad zjednodušenia a ľahkého prístupu k možnostiam financovania Únie pre prijímateľov by mal ECF ponúknuť jednotný portál, kde by sa centralizovali informácie o všetkých možnostiach financovania Únie a prístup k nim, a podporovať ďalšie činnosti. Jednotný portál by mal uľahčiť a urýchliť prístup k financovaniu a investíciám Únie a iných subjektov, pričom by sa ním mal zefektívniť prístup a zároveň nadviazať na Portál financovania a ponúk, Portál InvestEU, portál pre prístup k finančným prostriedkom, portál STEP a ďalšie príslušné platformy. Na jednotnom portáli by malo byť takisto možné priamo žiadať o možnosti financovania.
- (83) ECF sa má vykonávať v súlade s nariadením (EÚ) [XXX]³² Európskeho parlamentu a Rady [nariadenie o výkonnosti], ktorým sa stanovujú pravidlá pre sledovanie výdavkov a rámec výkonnosti v súvislosti s rozpočtom Únie vrátane pravidiel na zabezpečenie jednotného uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ uvedenej v článku 33 ods. 2 písm. d) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 a zásady rodovej rovnosti uvedenej v článku 33 ods. 2 písm. f) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509, pravidiel monitorovania a vykazovania výkonnosti programov a činností Únie, pravidiel pre zriadenie portálu podpory Únie, pravidiel hodnotenia programov, ako aj iných horizontálnych ustanovení uplatniteľných na všetky programy Únie, ako sú ustanovenia o informáciách, komunikácii a zviditeľnení.
- (84) V rýchlo sa meniacom hospodárskom, sociálnom a geopolitickom prostredí nedávne skúsenosti poukázali na potrebu pružnejšieho viacročného finančného rámca a programov Únie. Na tento účel a v súlade s cieľmi ECF by sa pri financovaní mali náležite zohľadniť vyvíjajúce sa politické potreby uvedené v príslušných dokumentoch

³² Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

uverejnených Komisiou, v záveroch Rady a uzneseniach Európskeho parlamentu, pričom by sa mala zabezpečiť dostatočná predvídateľnosť plnenia rozpočtu.

- (85) V záujme dosiahnutia všeobecných a špecifických cieľov ECF by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ, pokiaľ ide o zmeny maximálnej výšky rozpočtovej záruky a miery tvorby rezerv, ako aj pokiaľ ide o určité opatrenia na podporu vesmírnej politiky. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva³³. Predovšetkým, v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov, sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematický prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (86) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania ECF prostredníctvom určitých opatrení stanovených v pracovných programoch, ako aj určitých opatrení na podporu vesmírnej politiky, mali by sa na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011³⁴.
- (87) Hoci sa pracovné programy a iné akty, ktorými sa vykonáva toto nariadenie, týkajú osobitných úloh plnenia rozpočtu, ktoré si nevyžadujú udelenie vykonávacích právomocí a ktoré by za normálnych okolností nemali patriť do rozsahu pôsobnosti vykonávacích aktov uvedených v nariadení (EÚ) č. 182/2011, konzultačný postup by sa mal použiť na prijatie určitých aktov vymedzených v tomto nariadení vrátane pracovných programov, ktorými sa vykonávajú činnosti v oblasti prechodu na čistú energiu, zdravia, biotechnológií, poľnohospodárstva a biohospodárstva a vedúceho postavenia v digitálnej oblasti, odolnosti a bezpečnosti, obranného priemyslu a vesmíru, keďže tieto akty by mali byť plne podporované a mali by vytvárať synergie s vnútroštátnymi činnosťami a činnosťami v rámci zdieľaného riadenia, ktoré vykonávajú členské štáty. Vzhľadom na citlivosť a osobitný význam synergií a plnej koordinácie s členskými štátmi v oblasti odolnosti a bezpečnosti, podpory obranného priemyslu a vesmíru by sa na prijímanie pracovných programov v týchto oblastiach mal použiť postup preskúmania.
- (88) Komisia by mala prijať okamžite uplatniteľné vykonávacie akty v riadne odôvodnených prípadoch, keď sa pracovný program neprijal dostatočne pred rokom plnenia rozpočtu, aby sa zabezpečila kontinuita podpory Únie, najmä kritických prevádzkových činností, ako sú satelitné systémy a kritické infraštruktúry, alebo ho treba prijať urýchlene, aby sa okamžite reagovalo na krízu alebo iné podobné výnimočné a riadne odôvodnené mimoriadne situácie, ak si to vyžadujú naliehavé dôvody.

³³ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

³⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13 – 18).

- (89) Fondom ECF sa nahrádzajú programy zriadené nariadeniami (EÚ) 2021/522³⁵, (EÚ) 2021/694³⁶, (EÚ) 2021/696³⁷, (EÚ) 2021/697³⁸, (EÚ) 2021/783³⁹, (EÚ) 2023/588⁴⁰ a zrušujú sa ustanovenia nariadení (EÚ) 2021/696, (EÚ) 2023/588 a (EÚ) [EDIP].

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Kapitola I

Všeobecné ustanovenia

ODDIEL 1

CIELE A ŠTRUKTÚRA FONDU

Článok 1

Predmet úpravy

1. Týmto nariadením sa zriaďuje Európsky fond pre konkurencieschopnosť (ďalej len „ECF“) vrátane osobitného programu pre výskum a inovácie v oblasti obrany uvedeného v článku 182 ods. 3 ZFEÚ a stanovujú sa ciele ECF, jeho rozpočet na roky 2028 – 2034, formy podpory Únie a pravidlá poskytovanie tejto podpory v rámci prierezových činností a osobitných politík podporovaných z ECF.
2. Týmto nariadením sa stanovuje:
 - a) segment politiky „prechod na čistú energiu a dekarbonizácia priemyslu“, ktorý sa vykonáva prostredníctvom činností stanovených v kapitole II a kapitole IV a prispieva k špecifickým cieľom stanoveným v článku 3 ods. 2 písm. a);
 - b) segment politiky „zdravie, biotechnológie, poľnohospodárstvo a biohospodárstvo“, ktorý sa vykonáva prostredníctvom činností stanovených v kapitole II a kapitole V a prispieva k špecifickým cieľom stanoveným v článku 3 ods. 2 písm. b);

³⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/522 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje akčný program Únie v oblasti zdravia („program EU4Health“) na obdobie rokov 2021 – 2027 a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 282/2014 (Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj>).

³⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/694 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje program Digitálna Európa a zrušuje rozhodnutie (EÚ) 2015/2240 (Ú. v. EÚ L 166, 11.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj>).

³⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/696 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Vesmírny program Únie a Agentúra Európskej únie pre vesmírny program a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 912/2010, (EÚ) č. 1285/2013 a (EÚ) č. 377/2014 a rozhodnutie č. 541/2014/EÚ (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 69, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj>).

³⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/697 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond a zrušuje nariadenie (EÚ) 2018/1092 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

³⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/783 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Program pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1293/2013 (Ú. v. EÚ L 172, 17.5.2021, s. 53, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/783/oj>).

⁴⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/588 z 15. marca 2023, ktorým sa zriaďuje Program Únie pre bezpečnú konektivitu na obdobie rokov 2023 – 2027 (Ú. v. EÚ L 79, 17.3.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj>).

- c) segment politiky „vedúce postavenie v digitálnej oblasti“, ktorý sa vykonáva prostredníctvom činností stanovených v kapitole II a kapitole VI a prispieva k špecifickým cieľom stanoveným v článku 3 ods. 2 písm. c);
 - d) segment politiky „odolnosť a bezpečnosť, obranný priemysel a vesmír“, ktorý sa vykonáva prostredníctvom činností stanovených v kapitole II a kapitole VII vrátane osobitného programu pre výskum a inovácie v oblasti obrany uvedeného v odseku 1 a prispieva k špecifickým cieľom stanoveným v článku 3 ods. 2 písm. d).
3. V tomto nariadení sa takisto stanovuje právny rámec, ktorého cieľom je zaistiť bezpečnosť dodávok, odstrániť prekážky brániace investíciám a úzke miesta vo výrobe, ako aj podporovať konkurencieschopnosť priemyselnej základne Únie.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:
 1. „Dohoda o poradenstve“ je právny nástroj, ktorým Komisia a poradenský partner stanovujú podmienky vykonávania projektových poradenských služieb.
 2. „Poradenský partner“ je oprávnená protistrana, ako je finančná inštitúcia alebo iný subjekt, s ktorou Komisia uzavrela dohodu o poradenstve na účely vykonávania jednej alebo viacerých poradenských iniciatív, ktoré nepatria medzi poradenské iniciatívy vykonávané prostredníctvom externých poskytovateľov služieb, s ktorými Komisia uzavrela zmluvu, alebo prostredníctvom výkonných agentúr.
 3. „Zložka“ je časť nástroja ECF InvestEU vymedzená podľa pôvodu zdrojov, ktorými je podpora zabezpečená.
 4. „Kontrola“ je schopnosť vykonávať rozhodný vplyv na právny subjekt priamo alebo nepriamo prostredníctvom jedného alebo viacerých sprostredkovateľských právnych subjektov.
 5. Výkonná riadiaca štruktúra je orgán právnickej osoby vymenovaný v súlade s vnútroštátnym právom, ktorý sa v náležitých prípadoch zodpovedá výkonnému riaditeľovi alebo akejkoľvek inej osobe s porovnateľnou rozhodovacou právomocou, a ktorý je splnomocnený stanovovať stratégiu, ciele a celkové smerovanie daného právneho subjektu, dohliada na rozhodovanie manažmentu a monitoruje ho.
 6. „Skupina EIB“ je Európska investičná banka (EIB), jej dcérske spoločnosti a iné subjekty zriadené podľa článku 28 ods. 1 Protokolu č. 5 o štatúte Európskej investičnej banky (štatút EIB).
 7. „Dohoda o záruke“ je právny nástroj, ktorým Komisia a implementujúci partner stanovujú podmienky pre navrhovanie operácií financovania a investičných operácií, aby sa na ne mohla poskytnúť záruka z nástroja ECF InvestEU, pre poskytovanie rozpočtovej záruky na tieto operácie a pre vykonávanie týchto operácií v súlade s týmto nariadením.
 8. „Naliehavý verejný záujem“ je na účely článku 20 závažný dôvod na poskytnutie podpory Únie na určitú akciu alebo súbor akcií vzhľadom na jasný a významný príspevok k dosiahnutiu cieľov politiky v rámci ECF, ktorý opodstatňuje uplatňovanie zrýchlených a zjednodušených pravidiel na danú zákazku.
 9. „Implementujúci partner“ je oprávnená finančná inštitúcia alebo oprávnený sprostredkovateľ, s ktorými Komisia uzavrela dohodu o záruke.

10. „Dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu“ (IPCEI) je projekt, ktorý spĺňa všetky kritériá stanovené v oznámení Komisie o kritériách pre analýzu zlučiteľnosti štátnej pomoci na podporu vykonávania dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu s vnútorným trhom alebo v akejkoľvek následnej revízii uvedeného oznámenia.
11. „Investičný proces“ je nepretržitý sled verejných a súkromných finančných podporných mechanizmov a mechanizmov na podporu politiky, ktoré sú príjemcom k dispozícii v rámci celého rozvojového reťazca, a to vrátane uceleného radu činností realizovaných v rámci pridelenia finančných zdrojov a poskytovania podpory s cieľom pomáhať rozvoju inovácií a hospodárskemu rastu. Tento proces okrem iného zahŕňa úvodné fázy základného a aplikovaného výskumu, prechádza fázami intenzívneho rozširovania výsledkov výskumu a ich priemyselného využitia a postupuje do kulminačnej fázy spočívajúcej v plnohodnotnej výrobe, priemyselnej vyspelosti a internacionalizácii.
12. „Operácie financovania a investičné operácie“ alebo „operácie financovania alebo investičné operácie“ sú operácie na poskytovanie finančných prostriedkov priamo alebo nepriamo konečným príjemcom prostredníctvom finančných produktov, ktoré implementujúci partner vykonáva vo svojom vlastnom mene, ktoré implementujúci partner poskytuje v súlade so svojimi vnútornými pravidlami, politikami a postupmi a ktoré sa uvádzajú vo finančných výkazoch implementujúceho partnera alebo sú v náležitých prípadoch zverejnené v poznámkach k uvedeným finančným výkazom.“
13. „Právne subjekty“ sú právnickou osobou, ktorá je zriadená a uznaná za takú podľa práva Únie, vnútroštátneho alebo medzinárodného práva vrátane štruktúry pre európsky zbrojný program (SEAP), zriadená v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX]⁴¹ [EDIP] a ktorá má právnu subjektivitu a spôsobilosť konať vo svojom vlastnom mene, uplatňovať práva a podliehať záväzkom, alebo subjektom, ktorý nemá právnu subjektivitu, ako sa uvádza v článku 200 ods. 2 písm. c) nariadenia o rozpočtových pravidlách.
14. „Segment politiky“ je cieľová oblasť podpory prostredníctvom súboru nástrojov ECF, ako sa stanovuje v článku 3 ods. 2.
15. „Obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím“ je obstarávanie služieb v oblasti výskumu a vývoja zahŕňajúce zdieľanie rizika a zisku v trhových podmienkach s jasným oddelením obstarávaných služieb v oblasti výskumu a vývoja od výroby a distribúcie komerčných objemov konečných výrobkov.
16. „Projektové poradenstvo“ je poradenstvo na podporu investícií vrátane činností budovania kapacít a rozvoja trhu, ako aj služby na akceleráciu podnikania poskytované poradenskými partnermi, externými poskytovateľmi služieb, s ktorými Komisia uzavrela zmluvu, alebo výkonnými agentúrami.
17. „Pečať konkurencieschopnosti“ je značka kvality, ktorá sa udeľuje návrhu predloženému v rámci výzvy na predkladanie návrhov, ktorý spĺňa všetky požiadavky stanovené v rámci postupu udeľovania zákazky, no mohol by získať podporu z iných zdrojov financovania Únie alebo vnútroštátnych zdrojov financovania.
18. „Malá spoločnosť so strednou trhovou kapitalizáciou“ je subjekt vymedzený v odporúčaní Komisie 2025/3500 final.

⁴¹ Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

19. „Malý a stredný podnik“ alebo „MSP“ je mikropodnik, malý a stredný podnik v zmysle prílohy k odporúčaniu Komisie 2003/361/ES.
20. „Zainteresované strany“ sú jednotlivci, skupiny alebo organizácie, ktoré sú ovplyvnené vykonávaním programu alebo sú do jeho vykonávania zapojené.
21. „Infraštruktúra“ sú všetky fyzické a virtuálne prvky potrebné na poskytovanie služieb a hospodárskych činností vrátane sietí, energetických sústav a aktív, ako aj mobilných aktív spojených s infraštruktúrou, podporou dekarbonizácie, odolnosťou, efektívnosťou, digitalizáciou a interoperabilitou.

Článok 3

Ciele

1. Všeobecným cieľom ECF je zvýšiť v rámci investičného procesu európsku konkurencieschopnosť, a to najmä v strategických odvetviach a technológiách:
 - a) dosiahnutím technologického, hospodárskeho a environmentálneho vplyvu investícií Únie, a to aj rozvojom prelomových a prírastkových inovácií a vznikajúcich špičkových strategických technológií s dvojakým použitím s významným hospodárskym potenciálom, a to aj vývojom a urýchlením ich výroby a priemyselného využitia;
 - b) znížením alebo prevenciou strategických závislostí Únie a posilnením odolnosti a hospodárskej bezpečnosti Únie, a to aj diverzifikáciou zdrojov a trhov, podporou zintenzívnenia európskej výroby strategických technológií a vytváraním, posilňovaním a ochranou kritických hodnotových reťazcov a infraštruktúry Únie;
 - c) riešením zlyhaní trhu a suboptimálnych investičných situácií, a to aj prilákaním súkromného kapitálu a inštitucionálnych investorov, ako aj verejných finančných zdrojov v proporcionálnom pomere, a zároveň zabrániť duplicitě a vytláčaniu súkromných investorov; tým, že slúži ako integrovaná platforma na poskytovanie cielenej finančnej podpory spoločnostiam vo všetkých fázach rozvoja startupov, scaleupov a strategických spoločností vrátane tých, ktoré sa aktívne zaoberajú zavádzaním riešení do výroby, priemyselným využitím a trhovým uplatnením;
 - d) podporovaním integrácie kapitálových trhov Únie v súlade s cieľom vytvoriť úniu úspor a investícií vrátane riešení zaoberajúcich sa fragmentáciou kapitálových trhov Únie, odstránením prekážok a vytváraním stimulov pre súkromné investície a diverzifikovať a posilnením zdrojov financovania pre podniky z Únie vo všetkých členských štátoch vrátane podnikov s menej rozvinutými kapitálovými trhmi;
 - e) zosúladením podpory výskumu, inovácií a priemyselnej politiky s cieľom premietnuť excelentnosť výskumu v Únii do priemyselnej sily Únie na svetových trhoch a zabezpečiť budúcnosť výroby v Európe;
 - f) rozvíjaním cezhraničnej a kritickej infraštruktúry Únie, ktorá je kľúčová pre konkurencieschopnosť Únie, ako aj strategickú nezávislosť, najmä pokiaľ ide o energetickú a dopravnú, digitálnu a bezpečnostnú, obrannú a vesmírnu infraštruktúru, ako aj o sociálnu infraštruktúru a súvisiace dátové aspekty a služby;
 - g) posilnením konkurencieschopnosti MSP a malých spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou usadených v Únii a ich schopností rásť a rozširovať sa, najmä zlepšením ich prístupu k financovaniu vrátane súkromných investícií, mikrofinancovania a podpory sociálnych podnikov, ako aj uľahčením prístupu

k financovaniu Únie prostredníctvom rýchlejších, zjednodušených a harmonizovaných postupov; znížením a zabezpečením primeraného zaťaženia spojeného s podávaním správ;

- h) riešením nedostatku zručností, ktoré sú z hľadiska konkurencieschopnosti EÚ rozhodujúce pre všetky druhy kvalitných pracovných miest v strategických odvetviach, a to prostredníctvom horizontálnych aj špecifických investícií do zručností, čo prispeje k dostupnosti zručností v oblasti technológií vznikajúcich v budúcnosti, ako aj zabezpečením, aby súčasťou investícií bolo aj investovanie do zručností, v prípade ktorého treba uviesť, že je súčasťou danej investície;
- i) zabezpečením integrácie jednotného trhu, a to aj podporou iniciatív v ktorejkoľvek fáze investičného procesu s pozitívnymi účinkami presahovania na jednotný trh a odolnosť jeho hodnotových reťazcov;
- j) podporovaním akcií zameraných na vypracovanie, vykonávanie a monitorovanie príslušných právnych predpisov a politík Únie;
- k) zabezpečením spravodlivého prechodu na udržateľné, dekarbonizované a digitálne hospodárstvo, ktoré je spravodlivé a podporuje pracovníkov a komunity.

2. V rámci všeobecných cieľov stanovených v odseku 1 ECF sleduje najmä tieto špecifické ciele:

- a) špecifické ciele zamerané na podporu prechodu na čistú energiu a dekarbonizácie priemyslu zahŕňajú podporu dekarbonizácie európskeho priemyslu vrátane MSP a energeticky náročných priemyselných odvetví, výroby čistých technológií a jej dodávateľských reťazcov a prispievajú k prechodu na udržateľné, obehové, klimaticky neutrálne a odolné hospodárstvo efektívne využívajúce energiu, vodu a zdroje. Patrí sem aj cieľ, aby priemyselné odvetvia zavádzali technológie dekarbonizácie a iné riešenia potrebné pre ich priemyselné procesy a činnosti, ako aj ciele, ako sú dekarbonizácia dodávok energie, podpora energetickej efektívnosti, zavádzanie riešení v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a čistej energie, rozvoj flexibility energetického systému, uplatňovanie ekologicky čistých výrobkov na vedúcich trhoch, rozvoj, odolnosť, integrácia a digitalizácia energetických a dopravných infraštruktúr a systémov, podpora inteligentnej mobility a udržateľných alternatívnych palív, ako aj posilnenie udržateľného modrého hospodárstva, rozvoj inovačných obchodných modelov blízkych prírode a riešení zameraných na zníženie dopytu týkajúcich sa ekologicky čistých a dekarbonizovaných budov, dopravy a priemyslu, ako aj zvýšenie výroby prispievajúcej k strategickej autonómii Európy;

b) ciele na podporu zdravia, biotechnológie, poľnohospodárstva a biohospodárstva:

- 1. špecifické ciele zamerané na podporu zdravia zahŕňajú podporu inovácií a konkurencieschopnosti sektora zdravotníctva pri súčasnom zaistení bezpečnosti dodávok a priemyselných kapacít, ako aj schopnosti zvládať budúce závažné cezhraničné ohrozenia zdravia; zlepšovanie a ochranu verejného zdravia a zdravia obyvateľstva uprednostňovaním podpory zdravia a prevencie chorôb počas celého života prostredníctvom prístupu založeného na „zdraví vo všetkých politikách“ a politike „jedno zdravie“ a posilnením inovácií a odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti;

2. špecifické ciele zamerané na podporu biotechnológií zahŕňajú prispievanie k vývoju a škálovateľnej výrobe a jej využívaniu, dostupnosti a prístupnosti liekov, zdravotníckych pomôcok, diagnostiky a iných zdravotníckych protipatrení;
 3. špecifické ciele zamerané na podporu politiky biohospodárstva zahŕňajú posilňovanie inovačného a konkurencieschopného biohospodárstva v Únii, a to aj v oblasti biologických materiálov a výrobkov, biovýroby, inovačných potravinových výrobkov a biochemikálií; patrí sem aj podpora MSP, startupov a scaleupov v ich úsilí prispievať k rozvoju a škálovateľnej výrobe a zavádzaniu, dostupnosti a prístupnosti inovácií v oblasti biohospodárstva vrátane inovácií založených na medziodvetvových špičkových biotechnológiách; ako aj posilnenie dodávateľských reťazcov a zvýšenie ich odolnosti;
 4. špecifický cieľ zameraný na podporu poľnohospodárstva a potravinovej bezpečnosti zahŕňa posilnenie konkurencieschopnosti, udržateľnosti a odolnosti poľnohospodárstva, rybníctva a akvakultúry, lesného hospodárstva a vidieckych a pobrežných oblastí a ich úlohy pri prechode na klimaticky neutrálne a klimaticky odolné hospodárstvo inteligentne hospodáriace s vodou a blízke prírode, a ochranu biodiverzity prírodných zdrojov pri súčasnom prispievaní k dlhodobej potravinovej bezpečnosti v Únii;
- c) špecifické ciele zamerané na podporu politiky vedúceho postavenia v digitálnej oblasti zahŕňajú podporu inovácií a konkurencieschopnosti digitálneho sektora v záujme konkurencieschopnej a bezpečnej Únie a poskytovanie jej prínosov občanom a spoločnosti, verejným správam a podnikom v celej Únii. Patrí sem okrem iného podpora celých digitálnych hodnotových a dodávateľských reťazcov a činností vrátane podpory startupov, scaleupov a MSP, a to najmä vzhľadom na tieto aspekty: dosiahnutie vedúceho postavenia v oblasti digitálnych technológií a technológií umelej inteligencie, a to aj prostredníctvom transferu technológií a inovácií a prostredníctvom špičkových infraštruktúr, ako sú digitálne dvojčatá využívajúce umelú inteligenciu; dosiahnutie technologickej suverenity budovaním odolných digitálnych ekosystémov a zaistením vysokej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii; využívanie sily digitálnych technológií v prospech podnikov a občanov zavádzaním pokročilých digitálnych aplikácií a služieb, infraštruktúr, kapacít a spôsobilostí, ako aj posilnením interoperability v celej Únii vrátane podpory digitalizácie spoločností, medzi ktoré patria aj MSP, malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou, startupy a scaleupy; podpora digitálnej transformácie a interoperability verejného a súkromného sektora prostredníctvom rýchleho zavádzania umelej inteligencie, technológií peňaženiek, ako sú európske peňaženky digitálnej identity a dôveryhodné služby zriadené podľa nariadenia (EÚ) č. 910/2014 a pripravované európske podnikové peňaženky a iné digitálne inovačné riešenia. Podpora kultúrneho a kreatívneho priemyslu, ktorou sa dopĺňa program AgoraEU;
- d) špecifické ciele na podporu politiky v oblasti „odolnosti a bezpečnosti, obranného priemyslu a vesmíru“:
1. špecifické ciele zamerané na podporu odolnosti dodávateľských reťazcov zahŕňajú zvýšenie odolnosti Európy posilnením kapacity

Únie v oblasti prieskumu, ťažby, spracovania a recyklácie surovín a diverzifikáciou zdrojov dodávok a trhov a zlepšením včasnej dostupnosti takýchto produktov, a to aj skrátením času ich dodania, rezerváciou výrobných slotov alebo vytváraním zásob výrobkov, medziproduktov či surovín;

2. špecifické ciele zamerané na podporu obranného priemyslu EÚ zahŕňajú podporu pripravenosti obranného priemyslu Únie a jej členských štátov posilnením konkurencieschopnosti, reakcieschopnosti a spôsobilosti európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne (EDTIB) vrátane podpory startupov, scaleupov a MSP, čo posilní inovačný obranný ekosystém EÚ; kolaboratívny výskum a vývoj výrobkov a technológií obranného priemyslu vrátane prelomových technológií na obranné účely; spoluprácu počas celého životného cyklu obranného vybavenia, najmä pri verejnom obstarávaní v oblasti obrany a pri rozvoji európskych projektov spoločného záujmu v oblasti obrany; prispôsobenie priemyslu štrukturálnym zmenám;
3. špecifické ciele zamerané na vykonávanie vesmírnych systémov a politiky EÚ v oblasti vesmírneho priestoru zahŕňajú vývoj, údržbu a prevádzku vesmírnych systémov, poskytovanie špičkových vesmírnych informácií, údajov a služieb podporujúcich politiky Únie, najmä v oblasti bezpečnosti, obrany, udržateľného rastu, ochrany životného prostredia a odolnosti proti zmene klímy, ako aj v kontexte globálnej angažovanosti a strategickej nezávislosti; maximalizáciu sociálno-ekonomických prínosov vesmírnych činností, najmä podporou rozvoja inovačného a konkurencieschopného vesmírneho hospodárstva Únie a podporou rozvoja skutočného jednotného trhu pre vesmírne činnosti vrátane kolaboratívneho výskumu a inovácií v oblasti vesmírnych produktov a technológií a podpory MSP; zvýšenie bezpečnosti, ochrany a udržateľnosti všetkých činností vo vesmíre; podporovanie úlohy Únie ako globálneho aktéra vo vesmírnom sektore;
4. špecifické ciele zamerané na podporu bezpečnosti civilného priemyslu zahŕňajú posilnenie konkurencieschopnosti a reakcieschopnosti európskeho sektora civilnej bezpečnosti v oblastiach uplatňovania bezpečnosti, posilnenie odolnosti kritických infraštruktúr a infraštruktúr s dvojakým použitím, technológií vrátane kritickej energetickej infraštruktúry, a poskytovanie riešení na kontrolu tovaru a osôb na hraniciach, ochranu hraníc, námornú bezpečnosť, colnú bezpečnosť a civilnú pripravenosť na bezpečnostné hrozby, ako aj posilnenie spôsobilostí príslušných koncových používateľov v sektore civilnej bezpečnosti.

Článok 4

Rozpočet

1. Orientačné finančné krytie na vykonávanie ECF na obdobie od 1. januára 2028 do 31. decembra 2034 je 234 300 000 000 EUR v bežných cenách.
2. Orientačné rozdelenie sumy uvedenej v odseku 1 je takéto:

- a) 11 000 000 000 EUR na činnosti prispievajúce k všeobecným cieľom uvedeným v článku 3, ktoré sa vykonávajú najmä v rámci prierezových činností, ako je netematická podpora z nástroja ECF InvestEU, ako sa uvádza v oddiele 2 kapitoly II; projektové poradenstvo, spolupráca MSP, rozvoj zručností a prístup k financovaniu, ako sa uvádza v kapitole III;
 - b) 26 210 000 000 EUR na špecifické ciele uvedené v článku 3 ods. 2 písm. a);
 - c) 20 393 000 000 EUR na špecifické ciele uvedené v článku 3 ods. 2 písm. b);
 - d) 51 493 000 000 EUR na špecifické ciele uvedené v článku 3 ods. 2 písm. c)
 - e) 125 204 000 000 EUR na špecifické ciele uvedené v článku 3 ods. 2 písm. d).
3. Rozpočtové záväzky, ktoré sa vzťahujú na činnosti trvajúce viac ako jeden rozpočtový rok, sa môžu rozdeliť na ročné čiastkové platby počas viacerých rokov.
 4. Rozpočtové prostriedky možno do rozpočtu Únie na obdobie po roku 2034 zahrnúť na pokrytie výdavkov potrebných na plnenie cieľov stanovených v článku 3, aby bolo možné riadiť akcie, ktoré nebudú ukončené do konca obdobia uvedeného v odseku 1 tohto článku, ako aj na pokrytie výdavkov na kľúčové prevádzkové činnosti a na služby.
 5. Finančné krytie uvedené v odseku 1 tohto článku a dodatočné zdroje uvedené v článku 5 sa môžu použiť aj na technickú a administratívnu pomoc pri vykonávaní ECF, ako sú prípravné, monitorovacie, kontrolné, audítorské a hodnotiace činnosti, systémy a platformy informačných technológií na úrovni inštitúcií, informačné a komunikačné činnosti vrátane inštitucionálnej komunikácie o politických prioritách Únie, ako aj na všetku ostatnú technickú a administratívnu pomoc alebo výdavky na zamestnancov, ktoré vzniknú Komisii pri riadení ECF.

ODDIEL 2

JEDNOTNÝ SÚBOR PRAVIDIEL

Článok 5

Ďalšie zdroje

1. Členské štáty, inštitúcie, orgány a agentúry Únie, tretie krajiny, medzinárodné organizácie, medzinárodné finančné inštitúcie alebo iné tretie strany môžu pre ECF alebo pre ktorúkoľvek z jeho špecifických činností alebo cieľov uvedených v článku 3 ods. 2 sprístupniť dodatočné finančné alebo nefinančné príspevky vrátane osobitných príspevkov do rozpočtovej záruky a finančných nástrojov v rámci nástroja ECF InvestEU, ako sa uvádza v článku 21. Dodatočné finančné príspevky predstavujú vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 2 písm. a), d) alebo e) alebo článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.
2. Zdroje pridelené členským štátom v rámci zdieľaného riadenia sa môžu na ich žiadosť v súlade s článkom X nariadenia (EÚ) [XXX][*nariadenie o Fonde pre národné a regionálne partnerstvá*] sprístupniť pre ECF. Komisia uvedené zdroje implementuje priamo alebo nepriamo v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. a) alebo c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Dopĺňajú sumu uvedenú v článku 4. Uvedené zdroje sa použijú v prospech dotknutého členského štátu. Ak Komisia v rámci priameho alebo nepriameho riadenia neprijme právny záväzok týkajúci sa dodatočných súm takto sprístupnených pre ECF, zodpovedajúce neviazané sumy sa

môžu na žiadosť dotknutého členského štátu previesť späť na jeden alebo viacero príslušných kapitol plánu alebo ich nástupcov.

3. Všetky príjmy generované činnosťami a zložkami podľa oddielu 3 kapitoly VII tohto nariadenia predstavujú vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 pre ECF alebo jeho nástupcu.
4. [Od 1. januára 2028/dátumu začatia vykonávania programu] odchylne od článku 212 ods. 3 prvého, druhého a štvrtého pododseku nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa príjmy, vrátené platby a vymožené sumy z finančných nástrojov financovaných na základe tohto nariadenia, jeho predchodcu a nástrojov uvedených v prílohe IV k nariadeniu (EÚ) 2021/523 použijú na poskytnutie podpory Únie v rámci ECF. Odchylne od článku 21 ods. 3 písm. f) a v súlade s článkom 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 tieto zdroje predstavujú vonkajšie pripísané príjmy pre ECF.
5. [Od 1. januára 2028/dátumu začatia vykonávania programu] odchylne od článku 216 ods. 4 písm. a) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa akýkoľvek prebytok rezerv na rozpočtové záruky stanovené nariadeniami (EÚ) 2015/1017[2] a (EÚ) 2021/523[3] môže použiť na poskytovanie podpory Únie v rámci ECF. Tieto zdroje predstavujú vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 5 nariadenia 2024/2509 pre ECF.

Článok 6

Alternatívne, kombinované a kumulatívne financovanie

1. ECF sa vykonáva v synergii s inými programami Únie. V rámci programu možno poskytnúť príspevok aj na akciu, na ktorú sa poskytol iný príspevok Únie z ECF. Na zodpovedajúci príspevok sa uplatňujú pravidlá príslušného programu Únie alebo sa na všetky príspevky môže uplatňovať jednotný súbor pravidiel a môže sa prijať jednotný právny záväzok. Ak sa príspevok Únie zakladá na oprávnených nákladoch, kumulatívna podpora z rozpočtu Únie nepresiahne celkové oprávnené náklady na akciu a môže sa vypočítať na pomernom základe v súlade s dokumentmi, v ktorých sa stanovujú podmienky podpory.
2. Postupy udeľovania v rámci ECF sa môžu v rámci priameho alebo nepriameho riadenia vykonávať spoločne s členskými štátmi, inštitúciami, ich útvarmi, orgánmi a agentúrami Únie, tretími krajinami, medzinárodnými organizáciami, medzinárodnými finančnými inštitúciami alebo inými tretími stranami za predpokladu, že je zabezpečená ochrana finančných záujmov Únie, ako aj bezpečnostných a obranných záujmov Únie a jej členských štátov. Takéto postupy podliehajú jednotnému súboru pravidiel a vedú k uzavretiu jednotných právnych záväzkov. Na tento účel môžu partneri sprístupniť pre ECF zdroje v súlade s článkom 5 tohto nariadenia alebo môžu byť v príslušných prípadoch v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 poverení vykonávaním postupu udeľovania. V spoločných postupoch udeľovania môžu byť aj zástupcovia partnerov spoločného postupu udeľovania členmi komisie pre vyhodnotenie uvedenej v článku 153 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.

Článok 7

Koordinácia

1. Komisia zabezpečuje konzistentnú implementáciu Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť, rámcového programu pre výskum a inovácie a Inovačného fondu.
2. Komisia a členské štáty spôsobom, ktorý zodpovedá ich príslušným povinnostiam, uľahčujú koordináciu a súdržnosť medzi Európskym fondom pre konkurencieschopnosť a plánmi národných a regionálnych partnerstiev týkajúcimi sa spoločných priorít v oblasti konkurencieschopnosti vo vybraných kľúčových oblastiach a projektoch, ktoré sa považujú za strategicky dôležité a predstavujú spoločný európsky záujem.
3. ECF sa bude implementovať v súčinnosti s inými fondmi Únie vrátane Fondu Globálna Európa, najmä s cieľom podporiť globálnu konkurencieschopnosť, zabezpečiť diverzifikované zdroje dodávok a posilniť vývozný potenciál a možnosti európskych spoločností.

Článok 8

Pečať konkurencieschopnosti

1. Pečať konkurencieschopnosti možno udeliť vysokokvalitným akciám, ktoré spĺňajú aspoň tieto podmienky:
 - a) boli posúdené v kontexte postupu udeľovania v rámci ECF;
 - b) spĺňajú minimálne požiadavky na kvalitu daného postupu udeľovania.
2. V pracovnom programe alebo dokumentoch súvisiacich s postupom udeľovania možno stanoviť dodatočné podmienky.
3. Členské štáty môžu podporiť projekty, ktorým bola udelená pečať, alebo môžu poskytnúť podporu prostredníctvom ECF sprístupnením dodatočných zdrojov pre ECF v súlade s článkom 5 ods. 1 alebo 2.
4. Pečať konkurencieschopnosti sa priamo udelí strategickým projektom podľa aktu o kritických surovinách, aktu o emisne neutrálnom priemysle a aktu o kritických liekoch, ako aj iným strategickým projektom identifikovaným v právnych predpisoch Únie, ktoré spĺňajú podmienky uvedené v odseku 1.

Článok 9

Oprávnenosť

1. Kritériá oprávnenosti sa stanovujú v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 s cieľom podporiť dosiahnutie všeobecných a špecifických cieľov uvedených v článku 3 tohto nariadenia a uplatňujú sa na všetky postupy udeľovania v rámci ECF.
2. Za predpokladu, že sú splnené ktorékoľvek osobitné podmienky stanovené v rámci každého segmentu alebo zložky politiky, na získanie podpory Únie v rámci postupov udeľovania v kontexte priameho a nepriameho riadenia môže byť oprávnená jedna alebo viaceré z týchto kategórií právnych subjektov:
 - a) subjekty usadené v členskom štáte alebo v zámorských krajinách a územiach;
 - b) subjekty usadené v pridruženej tretej krajine;

- c) medzinárodné organizácie;
 - d) iné subjekty usadené v nepridružených tretích krajinách, ak je financovanie takýchto subjektov nevyhnutné na vykonávanie akcie a prispieva k cieľom stanoveným v článku 3.
3. Dodatočne k článku 168 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa na akýchkoľvek mechanizmoch verejného obstarávania stanovených v článku 168 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 môžu v relevantných prípadoch zúčastňovať a tieto mechanizmy využívať pridružené tretie krajiny uvedené v článku 11 ods. 1 tohto nariadenia a medzinárodné organizácie. Pravidlá uplatniteľné na členské štáty podľa článku 168 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa *mutatis mutandis* uplatňujú na zúčastnené pridružené tretie krajiny a medzinárodné organizácie.
4. V rámci postupov udeľovania nie sú na získanie podpory oprávnené tieto činnosti:
- a) činnosti, ktoré sú zakázané právom Únie, uplatniteľným medzinárodným právom alebo vnútroštátnym právom vo všetkých členských štátoch;
 - b) činnosti, ktoré sú už plne financované z iných verejných alebo súkromných zdrojov.
 - c) v súlade s článkom 136 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa obmedzenia týkajúce sa oprávnenosti z bezpečnostných dôvodov uplatňujú na vysokorizikových dodávateľov v súlade s právom EÚ.
5. V pracovnom programe alebo v dokumentoch súvisiacich s postupom udeľovania sa môžu kritériá oprávnenosti stanovené v tomto nariadení bližšie špecifikovať alebo sa môžu stanoviť dodatočné kritériá oprávnenosti pre osobitné akcie.
6. Zástupcovia tretích krajín alebo medzinárodných organizácií sa na rokovaníach o kritériách oprávnenosti/kritériách na vyhodnotenie ponúk nezúčastňujú.

Článok 10

Preferenčné zaobchádzanie EÚ

1. Podpora ECF sa zameriava na vývoj, výrobu a využívanie strategických technológií a odvetví v Únii v súlade s právom Únie a medzinárodnými záväzkami. V rámci postupov udeľovania sa môže uplatňovať ktorákoľvek z podmienok stanovených v odseku 2 s cieľom chrániť strategické záujmy Únie a jej záujmy v oblasti hospodárskej bezpečnosti, ako aj bezpečnosť a kritické aktíva a nimi zabezpečované služby.
2. V pracovnom programe, investičných usmerneniach alebo dokumentoch súvisiacich s postupom udeľovania sa môžu stanoviť podmienky oprávnenosti s cieľom zabezpečiť konkurencieschopnosť Únie vrátane ochrany hospodárskych záujmov a autonómie Únie, ak je to potrebné a vhodné, a to aj prostredníctvom preferenčných podmienok, ako sú obmedzenia alebo stimuly pre subjekty Únie, pri súčasnom obmedzení narušenia jednotného trhu. Tieto podmienky oprávnenosti môžu byť vo forme:
- a) obmedzení týkajúcich sa účasti a výkonnosti, ktorými sa od zúčastnených subjektov vyžaduje, aby boli usadené v daných členských štátoch či prípadne v iných oprávnených krajinách a aby na ich územiach využívali zariadenia alebo vykonávali činnosti. V pracovnom programe alebo dokumentoch súvisiacich s postupom udeľovania možno stanoviť ďalšie podrobnosti o uplatňovaní týchto obmedzení týkajúcich sa účasti a výkonnosti;
 - b) obmedzení týkajúcich sa prevodov, ktorými sa od príjemcov finančných prostriedkov z ECF vyžaduje, aby počas alebo do piatich kalendárnych rokov po skončení akcie

neuskutočnili priamy či nepriamy prevod všetkých alebo niektorých operácií, prevod práv na výsledky alebo súvisiacich prístupových práv a práv na využívanie, a to vrátane udeľovania licencií, z oprávneného členského štátu alebo pridruženej krajiny na neoprávnenú tretiu krajinu. V opačnom prípade možno finančné prostriedky Únie znížiť a úplne alebo čiastočne vymáhať. V pracovnom programe alebo dokumentoch súvisiacich s postupom udeľovania možno stanoviť ďalšie podrobnosti o uplatňovaní týchto obmedzení prevodov;

- c) obmedzení týkajúcich sa dodávaných výrobkov a obsahu, ktorými sa od príjemcov finančných prostriedkov z ECF vyžaduje, aby zabezpečili určité minimálne využívanie alebo zaistovanie zariadení, dodávaných výrobkov a materiálov alebo ich komponentov od oprávnených subjektov uvedených v odseku 2 písm. a) a b), ktoré sa používajú na realizáciu akcie, pokiaľ tieto dodávané výrobky a materiály nemožno primerane získať od uvedených oprávnených subjektov. V pracovnom programe alebo dokumentoch súvisiacich s postupom udeľovania možno stanoviť ďalšie podrobnosti o uplatňovaní týchto obmedzení týkajúcich sa dodávok a obsahu;
 - d) obmedzení týkajúcich sa kontrol, ktorými sa od príjemcov finančných prostriedkov z ECF vyžaduje, aby nadobudli schopnosť a/alebo disponovali schopnosťou rozhodovať o vytvorení a využití výsledkov bez obmedzení uložených neoprávnenými subjektmi, a to vrátane právomoci a praktickej spôsobilosti meniť, nahrádzať alebo odstraňovať časti výsledkov, ktorých sa týkajú obmedzenia uložené neoprávnenými subjektmi alebo tretími krajinami. V pracovnom programe alebo dokumentoch súvisiacich s postupom udeľovania možno stanoviť ďalšie podrobnosti o uplatňovaní týchto obmedzení týkajúcich sa projektového orgánu.
3. Postupy udeľovania, ktoré majú vplyv na bezpečnosť, obranu alebo verejný poriadok, najmä pokiaľ ide o strategické aktíva a záujmy Únie alebo jej členských štátov, sa majú obmedziť v súlade s článkom 136 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Tieto obmedzenia týkajúce sa oprávnenosti môžu obzvlášť zahŕňať:
- a) v prípade zúčastnených subjektov – obmedzenia týkajúce sa výkonných riadiacich štruktúr a obmedzenia týkajúce sa vlastníctva a kontroly obmedzujúce účasť všetkých alebo určitých subjektov na subjekty s výkonnou riadiacou štruktúrou, ako aj na vlastníctvo a kontrolu fyzickými alebo právnickými osobami usadenými v daných členských štátoch či prípadne v iných oprávnených krajinách;
 - b) v prípade vykonávaných činností – obmedzenia týkajúce sa miesta výkonu, využívania zariadení alebo vybavenia, ktorými sa obmedzuje využívanie všetkých alebo určitých činností na tie aktíva, ktoré sa nachádzajú alebo majú pôvod v daných členských štátoch či prípadne v iných oprávnených krajinách;
 - c) pokiaľ ide o iné bezpečnostné obmedzenia, bezpečnostné preskúmania a posúdenia rizík, bezpečnostné previerky, obmedzenia prevodov a prístupových práv vrátane udeľovania licencií na zabezpečenie primeraných záruk pre všetky alebo určité výsledky a iné informácie vytvorené alebo využité v rámci akcie.

Článok 11

Pridruženie tretích krajín k činnostiam v rámci ECF

1. Na ECF sa môžu v súlade s cieľmi stanovenými v článku 3 a v súlade s príslušnými medzinárodnými dohodami alebo akýmikoľvek rozhodnutiami, ktoré boli prijaté v rámci týchto dohôd a ktoré sa vzťahujú na príslušné krajiny, prostredníctvom úplného alebo čiastočného pridruženia zúčastňovať tieto tretie krajiny:

- a) členské krajiny Európskeho združenia voľného obchodu, ktoré sú členskými krajinami Európskeho hospodárskeho priestoru, ako aj Andorra, Monako a San Maríno;
 - b) pristupujúce krajiny, kandidátske krajiny a potenciálni kandidáti;
 - c) krajiny európskej susedskej politiky;
 - d) iné tretie krajiny.
2. Za predpokladu, že zainteresovaná tretia krajina spĺňa všetky možné osobitné podmienky stanovené v rámci každého segmentu alebo zložky politiky, dohody o pridružení týkajúce sa účasti na programe v rámci ECF:
- a) zabezpečujú spravodlivú rovnováhu, pokiaľ ide o príspevky tretej krajiny zúčastňujúcej sa na ECF a prínosy pre ňu;
 - b) stanovujú podmienky účasti na programoch vrátane výpočtu finančných príspevkov na ECF a jeho všeobecné administratívne náklady pozostávajúcich z operačného príspevku a účastníckeho poplatku;
 - c) tretej krajine neudeľujú žiadne právomoci rozhodovať v programe;
 - d) zaručujú práva Únie zabezpečovať správne finančné riadenie a chrániť svoje finančné záujmy
 - e) zabezpečujú ochranu strategických, bezpečnostných a obranných záujmov a záujmov verejného poriadku Únie a jej členských štátov.
3. Na účely písmena d) tretia krajina udelí potrebné práva a prístup, ktoré sa vyžadujú podľa nariadení (EÚ, Euratom) 2024/2509 a (EÚ, Euratom) č. 883/2013, a zaručí vykonateľnosť rozhodnutí o presadzovaní práva, ktorými sa ukladá peňažný záväzok na základe článku 299 ZFEÚ, ako aj rozsudkov a uznesení Súdneho dvora Európskej únie, pričom zabezpečí, aby jej príslušné orgány spolupracovali s Európskou prokuratúrou (EPPO) pri vyšetrowaní a stíhaní trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Únie v súlade s uplatniteľnými medzinárodnými dohodami alebo inými uplatniteľnými predpismi.
4. V súlade s článkom 218 ZFEÚ možno uzavrieť samostatné osobitné dohody v prípade činností v rámci ECF týkajúcich sa bezpečnosti, poskytovania zabezpečených služieb a kritických aktív EÚ.

Článok 12

Vykonávanie a formy podpory Únie

1. ECF sa vykonáva prostredníctvom pracovných programov uvedených v článku 110 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.
2. ECF sa implementuje v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509 v rámci priameho riadenia alebo v rámci nepriameho riadenia so subjektmi uvedenými v článku 62 ods. 1 písm. c) uvedeného nariadenia.
3. Postupy udeľovania vykonávané v rámci ECF musia byť v súlade so všeobecnými ustanoveniami ECF stanovenými v kapitolách I a II tohto nariadenia, ktoré majú v prípade rozporu prednosť pred akýmikoľvek inými pravidlami týkajúcimi sa činností alebo následnými vykonávacími aktmi.
4. Ak sa postupy udeľovania týkajú viac ako jedného špecifického cieľa stanoveného v článku 3 ods. 2, v pracovnom programe možno uviesť, že postup udeľovania sa

vykonáva podľa jednotného súboru pravidiel, a to priamym uplatňovaním nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 s prihliadnutím na všeobecné pravidlá stanovené v kapitolách I a II, alebo uplatňovaním pravidiel týkajúcich sa jedného z predmetných špecifických cieľov.

5. Za určitých riadne odôvodnených okolností možno finančné prostriedky Únie poskytnúť bez výzvy na predkladanie návrhov v súlade s článkom 198 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 vrátane písmena e).
6. Podporu Únie možno poskytovať v akejkoľvek forme v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) 2024/2509, najmä vo forme grantov, cien, verejného obstarávania, nefinančných darov, rozpočtových záruk a finančných nástrojov.
7. Ak sa podpora Únie poskytuje vo forme rozpočtovej záruky a finančných nástrojov, a to aj v kombinácii s inými formami nenávratnej podpory v rámci operácií kombinovaného financovania, implementuje sa v súlade s hlavou X nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.
8. Ak sa finančné prostriedky Únie poskytujú vo forme grantu, a to aj vtedy, keď sa v rámci operácií kombinovaného financovania kombinuje s inými formami návratnej podpory, ktoré nie sú podporované z rozpočtu Únie, finančné prostriedky sa poskytujú v súlade s hlavou VIII nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 a vo forme financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi, v súlade s článkom 125 ods. 1 písm. a) uvedeného nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509, alebo v prípade s využitím zjednodušeného vykazovania nákladov. Finančné prostriedky možno poskytnúť aj vo forme náhrady skutočných oprávnených nákladov, ak ciele akcie nemožno dosiahnuť inak alebo ak je táto forma potrebná na umožnenie iných zdrojov finančných prostriedkov vrátane finančných prostriedkov z členských štátov.
9. V súlade s článkom 153 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa môže komisia pre vyhodnotenie v prípade akcií, prostredníctvom ktorých sa realizujú výskumné a inovačné činnosti, čiastočne alebo úplne skladať z nezávislých externých expertov.
10. Príspevky do vzájomného poisťovacieho mechanizmu stanoveného v článku 30 rámcového programu pre výskum a inovácie môžu pokrývať riziko spojené s vymáhaním súm splatných príjemcami a považujú sa za dostatočnú záruku podľa článku 155 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Od prijímateľov sa nesmie prijať, ani sa im nesmie uložiť žiadna ďalšia záruka alebo zábezpeka.
11. Ak je to potrebné na dosiahnutie cieľov stanovených v článku 3, časti ECF možno implementovať prostredníctvom verejno-súkromných alebo verejno-verejných partnerstiev zriadených podľa rámcového programu pre výskum a inovácie, a to najmä tak, že sa spoločné podniky zriadené podľa článku 187 ZFEÚ poveria úlohami súvisiacimi s plnením rozpočtu v súlade s článkom 62 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Podpora z ECF je podmienená efektívnym využívaním finančných prostriedkov Únie, pomerným finančným príspevkom od iných partnerov, ktorý prinajmenšom zodpovedá príspevku Únie, a hlasovacími právami Únie v riadiacich orgánoch zabezpečujúcich ochranu záujmov Únie v rámci partnerstva. Na tento účel sa spoločné podniky zriaďujú jediným zriaďovacím aktom, ktorým sa zabezpečujú centralizované administratívne funkcie.
12. Popri dôvodoch, ktoré sú stanovené v článku 132 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509, je vďaka postupom udeľovania a z nich vyplývajúcim právnym záväzkom možné dané záväzky ukončiť, ak je nepravdepodobné, že sa ciele

opatrenia vôbec podarí dosiahnuť alebo že sa ich podarí dosiahnuť v stanovených lehotách, alebo ak akcia stratila svoj politický význam.

Článok 13

Uplatňovanie pravidiel o utajovaných skutočnostiach a citlivých informáciách

1. Komisia chráni utajované skutočnosti v súlade s bezpečnostnými predpismi stanovenými v rozhodnutí Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444⁴².
2. Každý členský štát a pridružená krajina zabezpečia, aby poskytovali stupeň ochrany utajovaných skutočností EÚ rovnocenný s bezpečnostnými predpismi stanovenými v rozhodnutí Rady 2013/488/EÚ⁴³. Rovnocennosť ochrany v tretích krajinách sa zaisťuje dohodou o bezpečnosti utajovaných skutočností, ktorá sa prijme v súlade s článkom 218 ZFEÚ.
3. Na uľahčenie výmeny utajovaných skutočností a citlivých informácií s danými členskými štátmi či prípadne inými príjemcami sa používa zabezpečený systém výmeny informácií.
4. Inštitúcie, orgány a agentúry Únie zapojené do plnenia rozpočtu Únie majú prístup k informáciám vrátane utajovaných skutočností, ktoré sú potrebné na účely vykonávania postupov udeľovania, vykonávania akcií vrátane podávania správ a uskutočňovania platieb, ako aj kontrol, preskúmaní, auditov a vyšetrovaní.
5. S cieľom zabezpečiť súlad s požiadavkami stanovenými v nariadení (EÚ, Euratom) 2024/2509 vrátane zásad transparentnosti a rovnakého zaobchádzania, a to vo všetkých fázach postupov udeľovania týkajúcich sa utajovaných skutočností, sa s administratívnymi údajmi potrebnými na hodnotenie, udeľovanie a audit podpory Únie, ktoré sa obmedzujú na právne, finančné a procesné informácie, zaobchádza ako s citlivými neutajovanými skutočnosťami.

Článok 14

Správna rada a poradné výbory

1. Zriaďuje sa rada strategických zainteresovaných strán.
2. Členov rady strategických zainteresovaných strán ECF vymenúva Komisia na základe verejnej výzvy na predkladanie nominácií alebo na vyjadrenie záujmu, prípadne oboch, podľa toho, čo Komisia považuje za vhodnejšie, a s prihliadnutím na potrebu rovnováhy, pokiaľ ide o sektor, typ (vrátane súkromných investorov) a veľkosť organizácie, odborné znalosti, ako aj rodové, vekové a geografické zastúpenie. Funkčné obdobie členov rady je obmedzené na štyri roky a možno ho obnoviť raz. Členovia rady by mali konať čestne a bezúhonne.
3. V prípade rady zainteresovaných strán ECF stanoví Komisia podrobné pravidlá týkajúce sa zloženia rady a výberu a odmeňovania jej členov, ako aj pravidlá súvisiace s konfliktmi záujmov, dôvernosťou a rokovacím poriadkom. Členovia rady sú týmito pravidlami viazaní.

⁴² Rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444 z 13. marca 2015 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ (Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2015, s. 53 – 88).

⁴³ Rozhodnutie Rady z 23. septembra 2013 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ (Ú. v. EÚ L 274, 15.10.2013, s. 1 – 50).

4. Rada strategických zainteresovaných strán ECF, ktorej poskytuje informácie monitorovacie stredisko pre vznikajúce technológie, poskytuje poradenstvo o celkovom smerovaní ECF, o dlhodobých trendoch v oblasti konkurencieschopnosti, o oblastiach zlyhaní trhu a suboptimálnych investičných situáciách, ktoré by sa mohli riešiť implementáciou ECF, pričom poskytuje poradenstvo aj pri identifikácii strategických portfólií projektov v rámci činností ECF a vo všetkých činnostiach, v súvislosti s ktorými môže fungovať v rôznych zloženiach zameraných na konkrétne oblasti politiky.
5. V rámci nástroja ECF InvestEU sa zriaďuje nezávislý investičný výbor (ďalej len „investičný výbor“).
6. Vďaka konkrétnemu zloženiu investičného výboru sa zabezpečí, aby výbor disponoval komplexnými poznatkami o odvetviach, na ktoré sa vzťahuje ECF, a rozsiahlymi znalosťami o geografických trhoch v Únii, pričom sa zároveň sa zabezpečí, aby bol investičný výbor ako celok rodovo vyvážený.
7. Investičný výbor preskúma návrhy operácií financovania a investičných operácií, ktoré implementujúci partneri predložili na krytie zárukou Únie, a overí súlad návrhov na financovanie v rámci nástroja ECF InvestEU s uplatniteľnými pravidlami.
8. Poradný výbor pre nástroj ECF InvestEU sa skladá z jedného zástupcu každého implementujúceho partnera a jedného zástupcu každého členského štátu. Poradný výbor pre nástroj ECF InvestEU poskytuje poradenstvo o koncepcii finančných produktov a o strategickom a operačnom smerovaní v oblasti svojej pôsobnosti. Poskytuje aj poradenstvo v oblasti koordinácie s EIC s cieľom zabezpečiť komplementárnosť s inými finančnými prostriedkami Únie alebo súkromnými investíciami. Poradnému výboru predsedá zástupca Komisie.
9. Komisia v prípade investičného výboru a poradného výboru pre nástroj ECF InvestEU stanoví podrobné pravidlá týkajúce sa ich zloženia, výberu a odmeňovania ich členov, ako aj pravidlá súvisiace s konfliktmi záujmov, dôvernosťou a rokovacím poriadkom.
10. Komisia a implementujúci partneri nadviažu pravidelné dialógy o preskúmaní politiky s cieľom prediskutovať pokrok dosiahnutý pri implementácii finančných produktov a zapojiť sa do vývoja príslušných politík.
11. Komisia zabezpečí, aby sa pri vypracúvaní pracovných programov konzultovalo so zainteresovanými stranami, pričom na tento účel vytvorí jednu alebo viaceré tematické platformy pre každý segment.

Kapitola II

SÚBOR NÁSTROJOV ECF

ODDIEL 1

GRANTY, VEREJNÉ OBSTARÁVANIE A NÁSTROJE NA KOORDINÁCIU PRIEMYSELNÝCH POLITÍK

Článok 15

Pracovné programy

1. V pracovných programoch sa môže stanoviť toto:
 - a) akcie a súvisiaci rozpočet z ECF, ako aj akcie stanovené v osobitne vyhradenej časti pracovných programov uvedených v odseku 2;
 - b) nástroje a forma financovania;
 - c) kritériá oprávnenosti a kritériá udeľovania;
 - d) jednotná miera spolufinancovania na akciu pre granty založené na skutočných nákladoch;
 - e) akcie, na ktoré sa vzťahuje vzájomný poisťovací mechanizmus podľa nariadenia (EÚ) [XXX] [Horizont Európa];
 - f) pravidlá uplatniteľné na akcie týkajúce sa viac ako jedného špecifického cieľa;
 - g) akcie, na ktoré sa vzťahujú osobitné pravidlá, najmä pokiaľ ide o vlastníctvo výsledkov, ich využívanie a šírenie, prenos a udeľovanie s nimi súvisiacich licencií, ako aj prístupové práva k nim;
 - h) akcie, pri ktorých sa využívajú mechanizmy stanovené v článku 20.
2. Do osobitne vyhradenej časti pracovných programov podľa tohto nariadenia sa zahrnú činnosti týkajúce sa kolaboratívneho výskumu a inovácií a ich osobitne vyhradený rozpočet.
3. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov prijme pracovné programy, ktorými sa vykonávajú špecifické ciele uvedené v článku 3 ods. 2 písm. a), b), c) a d), ako aj horizontálne činnosti uvedené v kapitole III. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 83 ods. 2.
4. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov prijme pracovné programy, ktorými sa vykonávajú špecifické ciele uvedené v článku 3 ods. 2 písm. d), bodoch 2, 3 a 4. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 83 ods. 3.
5. Komisia na základe riadne opodstatnených vážnych a naliehavých dôvodov týkajúcich sa skutočnosti, že do 1. októbra roka, ktorý predchádza roku plnenia rozpočtu, nedošlo k prijatiu daného pracovného programu, prijme pracovný program prostredníctvom okamžite uplatniteľných vykonávacích aktov v súlade s postupom uvedeným v článku 83 ods. 4, a to najneskôr do 15. októbra roka predchádzajúceho

roku plnenia rozpočtu. Uvedené vykonávacie akty zostávajú v platnosti počas obdobia plnenia rozpočtu.

6. Komisia môže z riadne opodstatnených vážnych a naliehavých dôvodov, ktoré súvisia s potrebou okamžitej reakcie na krízu alebo na iné obdobne mimoriadne a naliežité odôvodnené núdzové situácie, prijať pracovný program prostredníctvom okamžite uplatniteľných vykonávacích aktov v súlade s postupom uvedeným v článku 83 ods. 4.

Článok 16

Budovanie hodnotových reťazcov jednotného trhu

1. V záujme budovania odolných hodnotových reťazcov Únie môžu byť v pracovných programoch obsiahnuté špecializované výzvy zamerané na rozvoj hodnotových reťazcov, ktoré majú slúžiť na podporu pri príprave projektov, ako aj na prilákanie dodatočného verejného a súkromného kapitálu, a to s cieľom zapojiť dodávateľov, výrobcov a inovátorov z rôznych členských štátov a diverzifikovať zdroje dodávok.

Článok 17

Technologickí priekopníci z EÚ

1. Pracovné programy môžu zahŕňať špecializované dvojfázové postupy udeľovania uplatňujúce zásadu „zdola nahor“ s cieľom identifikovať a podporovať technologických priekopníkov z EÚ prostredníctvom priemyselných konzorcií naplno využívajúcich svoju úlohu, ktorou je pôsobiť ako katalyzátor inovácie a vývozu v záujme posilnenia ich globálneho konkurenčného postavenia, ako aj postavenia ich dodávateľov z radov európskych MSP, a to prostredníctvom investícií do nových riešení a vďaka identifikovaniu vhodných partnerov. Podporiť možno prípravu projektu, ako aj prilákanie dodatočného verejného a súkromného kapitálu.
2. V prvej fáze možno uverejniť otvorenú výzvu na vyjadrenie záujmu týkajúcu sa tovaru, prác alebo služieb, ktoré by mohli všeobecne či v konkrétnom odvetví prispieť ku konkurencieschopnosti Únie, a to bez spresnenia druhu činností alebo nástroja plnenia rozpočtu, ktoré sa majú použiť.
3. V druhej fáze sa podporí analýza a prilákanie dodatočného verejného a súkromného kapitálu.
4. Pri vyhodnocovaní a určovaní poradia úspešnosti návrhov a ponúk sa prihliada na spoločné kritériá udeľovania, ako je napríklad ich komparatívny prínos ku konkurencieschopnosti Únie.
5. Komisia pre vyhodnotenie určí najvhodnejší nástroj plnenia rozpočtu a zároveň navrhne maximálnu výšku a formu príspevku Únie.

Článok 18

Akcie týkajúce sa zvýšenia výroby

1. Odchylné od článku 196 ods. 2 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa finančné príspevky môžu, ak je to potrebné na realizáciu projektov výroby, ktoré sú nevyhnutné na podporu všeobecného cieľa odolnosti, ako sa uvádza v článku 3 ods. 1, alebo činností potrebných na zaistenie bezpečnosti, odolnosti alebo kontinuity

služieb v záujme podpory cieľa uvedeného v článku 3 ods. 2 písm. d), vzťahovať na akcie, ktoré sa začali pred dátumom predloženia návrhu v prípade týchto akcií.

2. V pracovnom programe alebo v dokumentoch súvisiacich s postupom udeľovania sa stanovujú dodatočné podmienky, ktorými sa zabezpečí, aby bola daná podpora nevyhnutná a primeraná, so zamedzením nadmernej kompenzácie a dvojitému financovaniu, a aby bola dočasná a časom sa znížila.

Článok 19

Navýšenie prostriedkov pre dôležité projekty spoločného európskeho záujmu

1. Z ECF sa môžu podporovať:
 - a) projekty priamo zapojené do dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu schváleného Komisiou podľa článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ;
 - b) naväzujúce projekty vychádzajúce z výsledkov dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu, ktoré sú podmienené značnými súkromnými investíciami.
2. Akákoľvek podpora z ECF poskytnutá pre dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu uvedený v odseku 1 je podmienená vnútroštátnym spolufinancovaním.

Článok 20

Zrýchlené a ciele akcie pre konkurencieschopnosť

1. S cieľom vytvoriť alebo uľahčiť možnosť podpory Únie pre akcie naliehavého verejného záujmu alebo akcie s kritickou časovou citlivosťou, ktoré by sa inak podľa zvyčajných pravidiel uplatniteľných na rozpočet Únie alebo odvetvové politiky nedali účinne realizovať, sa v pracovných programoch môžu identifikovať určité postupy udeľovania v rámci priameho alebo nepriameho riadenia, pri ktorých sa počas postupu udeľovania alebo počas vykonávania podporovaných činností môžu využívať určité doplnenia, výnimky či odchýlky z uplatniteľného práva, a to za všetkých týchto podmienok:
 - a) akcia je nevyhnutná a vhodná na dosiahnutie jej cieľov v súlade so všeobecnými alebo špecifickými cieľmi programu;
 - b) akcia je riadne odôvodnená naliehavým verejným záujmom a/alebo jej charakter spočíva v časovej citlivosti, alebo sa vyznačuje oboma charakteristikami;
 - c) akciu nemožno v opačnom prípade podľa zvyčajných pravidiel uplatniteľných na postupy udeľovania účinne realizovať.
2. V súlade s odsekom 1 možno na postup udeľovania uplatniť jedno alebo viacero z týchto opatrení:
 - a) V prípade grantov sa bez toho, aby bolo dotknuté využívanie súťažných konaní vždy, keď je to vhodné, a to v súlade s článkom 192 ods. 1 a popri článku 198 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509, môže v pracovnom programe stanoviť, že postup udeľovania má formu cielenej intervencie s cieľom:
 1. identifikovať akciu vyznačujúcu sa naliehavým verejným záujmom Únie, ako aj prijímateľov alebo kategórie prijímateľov, ktorých možno vyzvať na predloženie návrhu bez výzvy; alebo

2. stanoviť sumu, do výšky ktorej možno identifikovať návrhy, ktorým bola udelená pečať uvedená v článku 8 tohto nariadenia, no nezískali finančné prostriedky Únie z dôvodu nedostatočného rozpočtu, a vyzvať na predloženie týchto návrhov. Žiadatelia môžu byť vyzvaní na opätovné predloženie svojho návrhu bez výzvy; ak sa návrh opätovne predloží bez podstatnej zmeny, udeľujúci orgán sa môže rozhodnúť, že sa v plnej miere spoľahne na predchádzajúce kladné hodnotenie a všetky predtým vykonané kontroly, ako aj predloženú podpornú dokumentáciu; dôvody udelenia individuálnej akcie sa musia riadne opodstatniť v rozhodnutí o udelení, pričom sa zoznam akcií uverejní vo výročnej správe o činnosti uvedenej v článku 74 ods. 9 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509; alebo
3. špecifikovať akciu a prijímateľov alebo oblasť politiky a kategórie prijímateľov a stanoviť sumu, do výšky ktorej možno požiadať o predloženie návrhov na rozšírenie akcií v rámci ECF alebo iných programov Únie, vďaka čomu sa zabezpečí pokračovanie v existujúcich činnostiach alebo doplnenie ďalších činností alebo subjektov a/alebo ďalší rozvoj výsledkov; ak sa akcie a prijímatelia v pracovnom programe individuálne neuvádzajú, dôvody udelenia individuálnej akcie sa musia riadne odôvodniť v rozhodnutí o udelení, pričom sa zoznam opatrení uverejní vo výročnej správe o činnosti uvedenej v článku 74 ods. 9 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Udelenie grantu sa môže uskutočniť formou zmeny pôvodnej akcie, a to doplnením nových činností a zvýšením maximálneho príspevku Únie;

b) Odchylné od článkov 199, 201 a 203 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 týkajúcich sa grantov alebo od článku 170 ods. 1 písm. b) a c) a článku 170 ods. 2 toho istého nariadenia týkajúcich sa verejného obstarávania sa v pracovnom programe môže stanoviť, že postup udeľovania má formu zrýchlenej intervencie s cieľom:

1. obmedziť požiadavky vzťahujúce sa na rozhodnutie o udelení a podpísanie právnych záväzkov na predbežné hodnotenie kritérií udeľovania a vylúčenia; rozhodnutie o udelení sa prijme výlučne na základe vlastného vyhlásenia žiadateľov a uchádzačov o podmienkach účasti a kritériách oprávnenosti, a to bez toho, aby sa počas predbežného hodnotenia vyžadovala príslušná podporná dokumentácia; záverečné hodnotenie, a to aj pokiaľ ide o podmienky a kritériá oprávnenosti, a žiadosti o akúkoľvek relevantnú podpornú dokumentáciu sa musia vykonať do troch mesiacov od podpísania právneho záväzku; a
2. vyžadovať, aby sa oznámenie výsledkov predbežného hodnotenia zaslalo žiadateľom alebo uchádzačom do 30 kalendárnych dní od termínu na predloženie návrhov alebo ponúk; rozhodnutie o udelení sa prijme do 60 kalendárnych dní od termínu na predloženie návrhov alebo ponúk a v náležitých prípadoch sa naň nevzťahujú postupy stanovené v článku 83; až do ukončenia záverečného hodnotenia sa nevypláca žiadne predbežné financovanie.

- c) Odchylné od článku 9 tohto nariadenia sa v pracovnom programe môže stanoviť, že postup udeľovania má formu stimulačnej intervencie s cieľom umožniť dočasné a podmienené upustenie od splnenia stanovenej časti kritérií oprávnenosti počas postupu udeľovania a od realizácie častí danej akcie, a to najmä pokiaľ ide o miesto usadenia; splnenie tých kritérií oprávnenosti, od ktorých splnenia sa dočasne upustilo, sa namiesto toho dosiahne a vyhodnotí počas realizácie akcie v časovom rámci stanovenom v danom právnom záväzku; ak dané kritériá oprávnenosti, od ktorých splnenia sa dočasne upustilo, nie sú k stanovenému dátumu splnené, akcia sa považuje za neoprávnenú v celom rozsahu a všetky finančné prostriedky Únie sa musia v plnej výške vrátiť; v prípade stimulačných intervencií sa nevypláca žiadne predbežné financovanie;
- d) V pracovnom programe možno stanoviť osobitné dvojfázové postupy udeľovania uplatňujúce zásadu „zdola nahor“ v súlade s týmito pravidlami:
1. v prvej fáze možno výzvu na vyjadrenie záujmu vyhlásiť bez spresnenia druhu činností alebo nástroja plnenia rozpočtu, ktoré sa majú použiť, aby žiadatelia, uchádzači a subjekty podrobené posúdeniu pilierov mohli predkladať návrhy projektov alebo ponuky tovaru, prác či služieb, ktoré by mohli všeobecne či v konkrétnom odvetví prispieť ku konkurencieschopnosti Únie;
 2. pri vyhodnocovaní a určovaní poradia úspešnosti návrhov a ponúk sa prihliada na spoločné kritériá udeľovania, ako je napríklad ich komparatívny prínos ku konkurencieschopnosti Únie. Komisia pre vyhodnotenie určí najvhodnejší nástroj plnenia rozpočtu v rámci priameho alebo nepriameho riadenia, najmä pokiaľ ide o granty, verejné obstarávanie, nefinančné dary, dohody o príspevkoch alebo inú podporu, a zároveň navrhne maximálnu výšku a formu príspevku Únie;
 3. počas druhej fázy – s prihliadnutím na dostupný rozpočet – sa predkladatelia úspešne hodnotených projektov alebo ponúk vyzvú, aby upravili a doplnili svoj návrh alebo ponuku v súlade so závermi komisie pre vyhodnotenie. V opačnom prípade sa daný postup udeľovania riadi pravidlami stanovenými v článku 12, ktoré sa vzťahujú na príslušný nástroj plnenia rozpočtu.
3. V súlade s odsekom 1 sa v prípade akcií, ktoré si vyžadujú plánovanie, výstavbu a prevádzku zariadení financovaných v rámci postupov udeľovania, môže v pracovnom programe stanoviť, že – v závislosti od povahy akcie – ide o akciu vo verejnom záujme, ktorá je potenciálne opodstatnená naliehavým dôvodom vyššieho verejného záujmu v zmysle článku 6 ods. 4 a článku 16 ods. 1 písm. c) smernice Rady 92/43/EHS a článku 4 ods. 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, akciu v záujme obrany v zmysle článku 2 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 a v záujme verejného zdravia a bezpečnosti v zmysle článku 9 ods. 1 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES, v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi a za podmienok stanovených v týchto predpisoch, ako je nariadenie 2024/1735 o akte o emisne neutrálnom priemysle, smernica 2023/2413 o podpore energie z obnoviteľných zdrojov (smernica RED III) alebo súhrnný balík opatrení v oblasti obrannej pripravenosti [COM(2022) 349] za predpokladu splnenia ostatných podmienok uvedených v týchto ustanoveniach.

ODDIEL 2

NÁSTROJ ECF INVESTEU

Článok 21

Všeobecný rámec

1. Nástroj ECF InvestEU je horizontálnym nástrojom na realizáciu vnútorných politík Únie zahŕňajúci rozpočtové záruky a finančné nástroje, a to aj v prípade ich kombinovania s nenávratnou podporou v rámci operácie kombinovaného financovania, ktoré sú prínosné pri dosahovaní všeobecných a špecifických cieľov stanovených v článku 3 a možno ich implementovať v synergii s inými úijnými alebo vnútroštátnymi činnosťami, a to aj prostredníctvom zložiek pre členské štáty.
2. Nástroj ECF InvestEU rieši zlyhania trhu alebo suboptimálne investičné situácie. Z nástroja ECF InvestEU sa môžu poskytovať predovšetkým úvery, záruky, protizáruky, nástroje kapitálového trhu, akákoľvek iná forma financovania alebo zvýšenia kreditnej kvality vrátane podriadeného dlhu alebo kapitálové či kvázi kapitálové investície, poskytované konečným príjemcom priamo alebo nepriamo prostredníctvom finančných sprostredkovateľov, fondov, investičných platforiem alebo iných nástrojov.
3. Maximálna výška rozpočtovej záruky v rámci zložky EÚ pre nástroj ECF InvestEU je 70 000 000 000 EUR v bežných cenách. Miera tvorby tejto záruky je 50 %.
4. Minimálna výška podpory Únie z ECF poskytnutej prostredníctvom nástroja ECF InvestEU, ktorá sa má sa použiť na podporu všeobecných a špecifických cieľov stanovených v článku 3, je 17 000 000 000 EUR. Táto minimálna suma sa zvýši o príspevky z pracovných programov stanovených v článku 15. Príspevky sú uprednostňovaným spôsobom plnenia v rámci ECF a využívajú sa na tvorbu rezerv pre rozpočtovú záruku alebo na financovanie finančných nástrojov.
5. V investičných usmerneniach stanovených Komisiou sa podrobnejšie vymedzuje rozsah intervencie na podporu všeobecných a špecifických cieľov stanovených v článku 3. Investičné usmernenia sa vypracúvajú v úzkom dialógu s potenciálnymi implementujúcimi partnermi.
6. Na tvorbu rezerv uvedenú v odseku 3 sa vzťahujú tieto pravidlá:
 - a) miera tvorby rezerv sa posudzuje každý rok v súlade s posúdením uvedeným v článku 41 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509;
 - b) na účely podpory v rámci iných programov Únie uvedených v článku 23 ods. 2 sa tvorba rezerv uskutočňuje z tohto iného programu Únie;
 - c) tvorba rezerv je viazaná do 31. decembra 2034 a zohľadňuje pokrok dosiahnutý pri udeľovaní rozpočtovej záruky v rámci nástroja ECF InvestEU;
 - d) v súlade s článkom 214 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa tvorba rezerv sa realizuje do 31. decembra 2037, a to s prihliadnutím na pokrok pri schvaľovaní a podpise operácií financovania a investičných operácií.
7. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 84 s cieľom zmeniť odsek 3 na účely úpravy miery tvorby rezerv a úpravy maximálnej výšky rozpočtovej záruky až o 20 % tejto sumy.

Článok 22

Podpora scaleupov a startupov

1. Nástroj ECF InvestEU slúži ako integrovaná platforma Únie na poskytovanie cielenej finančnej podpory spoločnostiam vo všetkých fázach rozvoja startupov a scaleupov vrátane tých, ktoré sa aktívne usilujú o zavádzanie riešení do výroby, ako aj o ich priemyselné využitie a trhové uplatnenie. Zabezpečuje, aby európske spoločnosti s vysokým potenciálom, ktoré vyvíjajú alebo zavádzajú inovačné riešenia, mali prístup ku kapitálu a zdrojom, ktoré im umožňujú v Únii rásť, vďaka čomu sa posilní integrácia jednotného trhu a únie úspor a investícií.
2. Komisia sa v spolupráci so skupinou EIB, inými medzinárodnými finančnými inštitúciami a národnými podpornými bankami venuje vývoju nástroja špecificky zameraného na rozvoj scaleupov. Z nástroja sa koordinovane a konzistentne poskytne komplexný súbor nástrojov financovania adaptovaných na jedinečné potreby scaleupov, a to vrátane nepriameho a priameho kapitálu a kvázi vlastného kapitálu, rizikového dlhu, úverov, záruk či kombinovaného financovania, s cieľom upriamiť pozornosť súkromných investorov na podporu financovania scaleupov a uľahčiť možnosti ukončenia majetkovej angažovanosti. Nástroj je zameraný na MSP a malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou a spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou.
3. Nástroj slúži na intervenciu v prípadoch, keď trhoví investori nedokážu európskym rýchlorastúcim, inovačným a strategickým spoločnostiam poskytnúť dostatočné financovanie, pričom v prípade potreby slúži aj na účely ochrany strategických aktív Únie, jej záujmov, autonómie alebo hospodárskej bezpečnosti.
4. Vďaka nástroju sa zmobilizujú verejné investície na urýchlenie značných tokov súkromného a inštitucionálneho kapitálu, napríklad zo súkromných kapitálových fondov, z korporácií, dôchodkových fondov, poisťovní a od iných dlhodobých investorov, čím sa prehĺbia európske kapitálové trhy a podporí udržateľný rast scaleupov.

Článok 23

Doložka o výhradnom práve

1. Počas obdobia VFR na roky 2028 – 2034 sa rozpočtové záruky, finančné nástroje alebo finančné nástroje priamo implementované Komisiou v súlade s článkom 219 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 na podporu cieľov politiky na území Únie, zriaďujú výlučne podľa tohto oddielu.
2. Rozpočtová záruka v rámci jej maximálnej výšky uvedenej v článku 21 ods. 3 a finančné nástroje, a to aj v prípade ich kombinovania s nenávratnou podporou v rámci operácie kombinovaného financovania, sa môžu použiť na poskytovanie podpory v rámci iných programov Únie vrátane Inovačného fondu EU ETS či ďalších programov Únie financovaných z iných zdrojov ako rozpočet Únie, v súlade s cieľmi stanovenými v týchto programoch.

Článok 24

Zložka EÚ a zložka členských štátov

1. Nástroj ECF InvestEU pozostáva zo zložky EÚ a zložky členských štátov.

2. Osobitné príspevky do nástroja ECF InvestEU podľa článku 5 ods. 1 možno poskytovať v súlade s článkom 211 ods. 2 a článkom 221 ods. 2 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509. Osobitné príspevky do rozpočtovej záruky v rámci nástroja ECF InvestEU sa premietnu do dodatočnej sumy rozpočtovej záruky uvedenej v článku 21 ods. 3.

Článok 25

Komunita implementujúcich partnerov

1. Nástroj ECF InvestEU budú implementovať partneri v rámci modelu otvorenej architektúry vrátane skupiny Európskej investičnej banky (EIB), medzinárodných finančných inštitúcií, národných podporných bánk a inštitúcií.
2. Odchyľne od článku 211 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 a s výhradou článku 12 tohto nariadenia sa implementáciou rozpočtovej záruky alebo finančného nástroja, a to aj v prípade ich kombinovania s nenávratnou podporou v rámci operácie kombinovaného financovania, môže poveriť ktorýkoľvek subjekt uvedený v článku 62 ods. 1 prvom pododseku písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509.
3. Okrem subjektov uvedených v článku 62 ods. 1 prvom pododseku písm. c) a v článku 211 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 môžu byť subjekty usadené v členskom štáte, ktoré sú spravované súkromným právom členského štátu alebo právom Únie, po kladnom posúdení pilierov výnimočne poverené implementáciou rozpočtovej záruky alebo finančného nástroja, a to aj v prípade ich kombinovania s nenávratnou podporou v rámci operácie kombinovaného financovania, pokiaľ sa týmto subjektom poskytnú primerané finančné záruky, ktoré môžu byť pri každej akcii obmedzené na maximálnu výšku podpory Únie. Pri výbere subjektov spravovaných súkromným právom sa náležite prihliada na povahu finančného nástroja alebo rozpočtovej záruky, ktoré sa majú implementovať, na ich skúsenosti a finančnú a prevádzkovú kapacitu, ako aj na ich pravidlá a postupy overovania hospodárskej životaschopnosti projektov konečných príjemcov. Výber musí byť transparentný, opodstatnený na základe objektívnych dôvodov a nesmie viesť ku konfliktu záujmov.

Kapitola III

Projektové poradenstvo, spolupráca MSP, rozvoj zručností a prístup k financovaniu

ODDIEL 1

PROJEKTOVÉ PORADENSTVO

Článok 26

Projektové poradenstvo

1. Projektové poradenstvo sa sprístupní pre návratné a nenávratné nástroje. Akcie a činnosti podporované v rámci tejto kapitoly prispievajú k všeobecným cieľom stanoveným v článku 3 ods. 1 a v relevantných prípadoch podporujú a dopĺňajú činnosti uvedené v ostatných kapitolách.

2. Zabezpečí sa centralizovaný prístup k poradenským službám a službám na akceleráciu podnikania, medzi ktoré môžu patriť:
 - a) služby investičného poradenstva vrátane činností rozvoja trhu a poradenskej podpory pri identifikácii, príprave, vývoji, štruktúrovaní, obstarávaní a realizácii investičných projektov a na účely posilnenia schopnosti predkladateľov projektov a finančných sprostredkovateľov vykonávať operácie financovania a investičné operácie a zlepšovať chápanie a využívanie finančných nástrojov v záujme plného využitia ich potenciálu. Takáto podpora sa môže týkať ktorejkoľvek fázy životného cyklu projektu alebo financovania subjektu, ktorému sa poskytuje podpora;
 - b) služby podnikateľského poradenstva a služby akcelerácie podnikania zamerané na potenciálnych príjemcov prostriedkov z ECF a na iných predkladateľov projektov vrátane MSP a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou, startupov a scaleupov, ktoré slúžia na podporu a uľahčovanie ich prístupu k financovaniu a prostriedkom z ECF, pomáhajú pri nadväzovaní kontaktov so súkromnými investormi a podporujú finančnú gramotnosť podnikateľov vrátane chápania príležitostí, ktoré ponúka financovanie založené na kapitálovom trhu.
3. Projektové poradenstvo, ktoré okrem iného podporuje tvorbu databáz projektov a rozvíjanie potenciálnych investičných projektov v rámci nástroja ECF InvestEU a prispieva k ich ďalšiemu rozvoju. Projektové poradenstvo je venované aj spolupráci s priemyselnými alianciami a európskymi klastrami. V rámci každého uvedeného segmentu politiky je k dispozícii projektové poradenstvo, ktoré sa vzťahuje na sektory v danom segmente. Okrem toho môže poradenská podpora zahŕňať aj všeobecné ciele a prierezové akcie.
4. Komisia môže uzatvárať dohody o poradenstve s poradenskými partnermi a poskytovateľmi služieb v súlade s potrebami v jednotlivých segmentoch politiky. Komisia a poradenský partneri vrátane skupiny EIB úzko spolupracujú s cieľom zabezpečiť efektívnosť, synergie a účinné geografické pokrytie v celej Únii, pričom prihliadajú na existujúce štruktúry a činnosti.
5. Bez ohľadu na nástroj plnenia rozpočtu sa pri výbere poskytovateľov a príjemcov služieb na účely získania alebo poskytovania poradenských služieb postupuje v súlade so zásadami transparentnosti a rovnakého zaobchádzania, ako aj predchádzania konfliktu záujmov vrátane protichodných profesionálnych záujmov.
6. Pri vykonávaní projektového poradenstva Komisia, jej poradenský partneri a poskytovatelia iných služieb v prípade potreby spolupracujú s inými úniijnými alebo vnútroštátnymi verejnými či súkromnými poskytovateľmi poradenských a podporných služieb vrátane siete EÚ pre podnikanie.

ODDIEL 2

SPOLUPRÁCA MSP

Článok 27

Sieť EÚ pre podnikanie

1. Zriadi sa sieť EÚ pre podnikanie s cieľom pomáhať podnikom z Únie pri zvyšovaní ich konkurencieschopnosti, inovačnosti, raste a rozširovaní ich dosahu na jednotnom trhu aj za jeho hranicami, a to s osobitným dôrazom na MSP, startupy, scaleupy a malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou. Sieť má celoúniijné a geograficky

vyvážené pokrytie, a to s prihliadnutím na špecifiká všetkých typov regiónov v Únii vrátane menej rozvinutých regiónov a najvzdialenejších regiónov Únie.

Článok 28

Podpora podnikania

1. V kontexte ECF sa vykonávajú prierezové činnosti zamerané na posilnenie konkurencieschopnosti MSP a dosiahnutie doplnkovosti na úrovni Únie, a to aj prostredníctvom týchto opatrení:
 - a) poskytovanie integrovaného podnikateľského poradenstva a podpory spoločnostiam, a to aj prostredníctvom finančnej podpory pre tretie strany;
 - b) poskytovanie príležitostí na vytváranie partnerstiev a budovanie kapacít;
 - c) podpora a pomoc v záujme prístupu k technológiám, technologickej infraštruktúre a zariadeniam, podpora trhového využitia inovácií a podpora podnikateľských organizácií, MSP a malých spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou vrátane startupov a scaleupov s cieľom podporiť ich účasť na kolaboratívnych platformách a odvetvovej spolupráci;
 - d) podpora podnikateľského chápania politik Únie, získavanie spätnej väzby o ich účinnosti;
 - e) zlepšenie prístupnosti aj dostupnosti finančných prostriedkov pre MSP vrátane mikrofinancovania a podpory sociálnych podnikov, ako aj pre malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou;
 - f) uľahčenie prístupu na trhy, a to i prostredníctvom podpory internacionalizácie MSP a poskytovania informácií o trhu, aj v menej rozvinutých regiónoch a najvzdialenejších regiónoch;
 - g) zlepšenie podnikateľského prostredia pre MSP a podpora nových podnikateľských príležitostí pre MSP okrem iného aj podporou zhodnocovania duševného vlastníctva, stanovovania noriem a verejného obstarávania;
 - h) podpora podnikania vrátane podnikania žien a mladých ľudí a nadobúdania podnikateľských a obchodných zručností.

Článok 29

Špecializované akcie pre MSP zamerané na zvýšenie ich účasti

1. V rámci každého segmentu sa podporujú špecializované odvetvové akcie zamerané na startupy, MSP a malé spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou alebo výzvy určené pre MSP v strategických odvetviach, ktorých cieľom je podpora inovácií, akcelerácie podnikania, komercializácie a rozširovania dosahu.

Článok 30

Podpora rozvoja zručností

1. Z ECF sa financujú činnosti zamerané na podporu rozvoja zručností predovšetkým v strategických odvetviach a na budovanie silných prepojení medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania, poskytovateľmi odborného vzdelávania a prípravy, aplikovaným výskumom a podnikmi v záujme agilného, inovačného a konkurencieschopného hospodárstva. Patrí sem aj podpora európskej záruky

získania zručností v záujme transformácie hodnotových reťazcov v prospech strategických odvetví alebo povolání, ktorých rozvoj sa zaznamenal na celom trhu práce, a to na základe zvyšovania kvalifikácie a rekvalifikácie pracovnej sily, ako aj prostredníctvom partnerstiev v oblasti odborného vzdelávania a prípravy (OVP) s cieľom posilniť spoluprácu medzi poskytovateľmi OVP a podnikmi, najmä MSP, a prepojiť ich s regionálnymi priemyselnými ekosystémami.

ODDIEL 3

TECHNICKÁ PODPORA PRE PRIJÍMATEĽOV

Článok 31

Prístup k financovaniu z prostriedkov Únie

1. V súlade s článkom 150 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 prispieva ECF k udržiavaniu a rozširovaniu jednotnej oblasti výmeny elektronických údajov pre účastníkov, a to s cieľom zabezpečiť zjednodušený prístup k financovaniu z prostriedkov Únie. Tento príspevok sa poskytuje bez ohľadu na spôsob alebo nástroj plnenia rozpočtu a zahŕňa poradenské služby a služby akcelerácie podnikania, ako aj podporu „jednotnej brány“ umožňujúcej prístup k podpore Únie v súlade s nariadením (EÚ) [XXX] [nariadenie o výkonnosti].
2. ECF môže slúžiť na podporu rôznych ďalších činností, ktorých cieľom je uľahčiť a urýchliť prístup k financovaniu z prostriedkov Únie či k inému financovaniu, finančným prostriedkom a investíciám a zároveň zabezpečiť zhodnocovanie a využívanie výsledkov prostredníctvom prostriedkov a nástrojov, medzi ktoré patrí preukázanie koncepcie, granty na zavedenie výsledkov do praxe, poradenské služby a služby na podporu podnikania či akákoľvek špecializovaná platforma.

KAPITOLA IV

Podpora pri prechode na čistú energiu a dekarbonizácii priemyslu

Článok 32

Predmet úpravy

1. Akcie podporované v rámci tejto kapitoly prispievajú k všeobecným cieľom stanoveným v článku 3 ods. 1 a k špecifickým cieľom stanoveným v článku 3 ods. 2 písm. a).
2. Podpora akcií v rámci tejto kapitoly sa financuje z rozpočtu stanoveného v článku 4 a z akýchkoľvek dodatočných príspevkov pridelených v súlade s článkom 5.

Článok 33

Osobitné činnosti na podporu politik týkajúcich sa prechodu na čistú energiu a dekarbonizácie priemyslu

1. Podpora segmentu v oblasti prechodu na čistú energiu a dekarbonizácie priemyslu sa realizuje najmä prostredníctvom týchto činností:
 - a) činnosti v rámci programu LIFE: poskytovanie podpory projektom uplatňujúcim zásadu „zdola nahor“ na účely preukazovania a testovania funkčnosti, ako aj

trhového uplatnenia inovačných riešení a najlepších postupov v oblasti prechodu na čistú energiu a dekarbonizácie priemyslu a zvyšovania informovanosti o klíme a životnom prostredí na príslušných úrovniach riadenia;

- b) energetická efektívnosť, uskladňovanie energie, reakcia na dopyt, domáce prenosové a distribučné systavy, digitalizácia energetických systémov, integrovaná energia z obnoviteľných zdrojov, obnova zameraná na energetickú efektívnosť a riešenia, systémy a služby súvisiace s vykurovaním a chladením;
- c) riešenia v oblasti čistej energie a dekarbonizácie v priemysle, a to vrátane elektrifikácie energeticky náročných priemyselných odvetví a zachytávania, využívania a ukladania oxidu uhličitého (CCUS), ako aj v mestách, a to najmä v odvetviach energetiky a dopravy či v sektore budov;
- d) získavanie, výroba, skladovanie, distribúcia a využívanie udržateľných palív, ktoré uľahčujú dekarbonizáciu v oblasti mobility;
- e) čisté, multimodálne a digitalizované bezpečné riešenia v oblasti dopravy a mobility, a to vrátane mobilných prostriedkov (napr. vozidlá, plavidlá vrátane rybárskych plavidiel, lietadlá, železničné koľajové vozidlá) a infraštruktúr (okrem iného nabíjacia infraštruktúra, prístavy alebo vysokorýchlostné železnice), systémov a operácií;
- f) podpora rozvoja a využívania inteligentnej mobility vrátane vozidiel, infraštruktúry, prepojenej a automatizovanej mobility, inteligentných systémov riadenia dopravy a súvisiacich služieb;
- g) výroba čistých technológií a s nimi súvisiaci dodávateľský reťazec, a to aj vďaka finančnej podpore strategických projektov podľa nariadenia (EÚ) 2024/1735, rozširovaniu výrobných kapacít emisne neutrálnych technológií a ich dodávateľských reťazcov a posilňovaniu existujúcich výrobných liniek;
- h) posilnenie kapacity Únie v oblasti inovácií a priemyselného využívania vyspelých výrobných postupov a progresívnych materiálov;
- i) obehové hospodárstvo, efektívne využívanie vodných zdrojov, zdravie oceánov a environmentálna politika, a to vrátane riešení slúžiacich na ochranu, obnovu a zlepšenie kvality životného prostredia vrátane ovzdušia, vodných a morských zdrojov a pôdy, riešení na zastavenie a zvrátenie straty biodiverzity a boj proti degradácii ekosystémov, ako aj udržateľných riešení zameraných na opatrenia v oblasti klímy v agropotravinových a lesníckych dodávateľských reťazcoch;
- j) odolnosť voči zmene klímy a odolnosť v oblasti vody;
- k) prevencia znečistenia životného prostredia, jeho kontrola a náprava;
- l) investície, inovácie a modernizácia v odvetviach udržateľného modrého hospodárstva, ako je stavba lodí a lodná doprava, energia z obnoviteľných zdrojov na mori, technológie pozorovania oceánov, modré technológie a ochrana ekosystémov;
- m) udržateľnosť MSP a ich prechod na čistú energiu, a to aj v odvetví cestovného ruchu, stavebníctva či iných hospodárskych odvetviach;
- n) prechod na čistú energiu v kontexte trhového uplatnenia, budovania kapacít a rozvoja zručností vrátane činností súvisiacich s prechodom na čistú energiu a činností na strane dopytu po energii (napríklad akadémia pre emisne neutrálny priemysel) a prechod na udržateľnú a bezpečnú mobilitu a udržateľný cestovný ruch v mestách, vidieckych oblastiach, komunitách či v sektore budov;

- o) podpora akcií zameraných na vypracovanie, vykonávanie, monitorovanie a presadzovanie príslušných právnych predpisov a politík Únie. Patrí sem podpora príslušných inštitúcií, spolupráca medzi vnútroštátnymi orgánmi, ako aj spolupráca so zainteresovanými stranami, štúdie, vývoj a využívanie nástrojov a infraštruktúr vrátane IT infraštruktúry a nástrojov.
2. Podpora poskytovaná v rámci činností uvedených v odseku 1 sa môže poskytovať v akejkoľvek forme, a to aj formou činností súvisiacich s kolaboratívnym výskumom a inováciami stanovených v nariadení (EÚ) [XXX] [rámcový program pre výskum a inovácie] a identifikovaných v osobitne vyhradenej časti pracovného programu.

Článok 34

Doplňujúce pravidlá

1. V prípade činností na podporu koordinačných a podporných akcií v oblasti energetickej efektívnosti a prechodu na čistú energiu môže podpora Únie pokrývať až 100 % oprávnených nákladov bez toho, aby bola dotknutá zásada spolufinancovania.
2. Odchylné od článku 184 ods. 6 nariadenia o rozpočtových pravidlách môže zodpovedný povolujujúci úradník v prípade činností na podporu koordinačných a podporných akcií v oblasti energetickej efektívnosti a prechodu na čistú energiu a v prípade činností v rámci programu LIFE uvedených v článku 34 ods. 1 písm. a) povoliť alebo uložiť vo forme paušálnych sadzieb financovanie nepriamych nákladov prijímateľa do maximálnej výšky 25 % celkových oprávnených priamych nákladov, a to s výnimkou priamych oprávnených nákladov na subdodávky, finančnej podpory pre tretie strany a akýchkoľvek jednotkových nákladov alebo jednorazových platieb, ktoré zahŕňajú nepriame náklady.
3. Pracovné programy slúžia na zabezpečenie súdržnosti s typmi akcií, ktoré sa plánujú realizovať v rámci fondu stanoveného v článku 10a ods. 8 smernice 2003/87/ES, ako aj súdržnosť a komplementárnosť s nariadením (EÚ) [XXX] [Nástroj na prepájanie Európy].
4. Pracovné programy prijaté v súlade s pravidlami stanovenými v tejto kapitole tohto nariadenia sa začlenia do osobitne vyhradenej časti, pričom sa nimi zabezpečí súdržnosť s činnosťami zameranými na konkurencieschopnosť a spoločnosť podporovanými na základe nariadenia (EÚ) [XXX] [rámcový program Horizont Európa pre výskum a inovácie].

Článok 35

Mechanizmy súťažného ponukového konania

1. Postupy udeľovania podľa tejto kapitoly môžu mať formu súťažného ponukového konania. Patria sem rozdielové zmluvy, rozdielové zmluvy v oblasti uhlíka alebo zmluvy o pevnej prémii slúžiace na podporu investícií do dekarbonizácie, a to za predpokladu, že sú chránené finančné záujmy Únie a z rozpočtu sa naďalej hradí výlučne maximálny príspevok. Súťažné ponukové konania sa môžu realizovať prostredníctvom ktoréhokoľvek z nástrojov plnenia rozpočtu stanovených v článku 12 a v súlade s týmito nástrojmi.

KAPITOLA V

PODPORA V OBLASTI ZDRAVIA, BIOTECHNOLÓGIÍ, POĽNOHOSPODÁRSTVA A BIOHOSPODÁRSTVA

Článok 36

Osobitné ustanovenia týkajúce sa podpory politík v oblasti zdravia, biotechnológií, poľnohospodárstva a biohospodárstva

1. Akcie podporované v rámci tejto kapitoly prispievajú k všeobecným cieľom stanoveným v článku 3 ods. 1 a k špecifickým cieľom stanoveným v článku 3 ods. 2 písm. b).
2. Podpora akcií v rámci tejto kapitoly sa financuje z rozpočtu stanoveného v článku 4 ods. 2 a z akýchkoľvek dodatočných príspevkov pridelených v súlade s článkom 5.

Článok 37

Osobitné činnosti

1. Podpora politík v oblasti zdravia, biotechnológií, poľnohospodárstva a biohospodárstva sa realizuje najmä prostredníctvom týchto činností:
 - a) zlepšovanie a ochrana zdravia vrátane cezhraničného zdravia – vďaka prioritnému vnímaniu podpory zdravia a prevencie chorôb počas celého života prostredníctvom prístupu založeného na „zdraví vo všetkých politikách“ a na politike „jedno zdravie“, a to s osobitným dôrazom na prenosné a neprenosné ochorenia, ako aj na duševné zdravie, degeneratívne zdravotné problémy, autizmus, kardiovaskulárne choroby, rakovinu a iné neprenosné ochorenia vrátane ochorení súvisiacich so znečistením, ako aj na sexuálne a reprodukčné zdravie; posilnenie medzinárodných iniciatív a spolupráce v oblasti zdravia;
 - b) posilnenie efektívnosti a odolnosti systémov zdravotníctva posilnením prístupnosti, používania a opätovného používania zdravotných údajov a digitálnych nástrojov, infraštruktúr a služieb, a to aj v záujme podpory európskeho priestoru pre zdravotné údaje, využívanie riešení založených na umelej inteligencii a robotike v oblasti zdravotnej starostlivosti, napredovanie pri digitálnej transformácii zdravotnej starostlivosti, zlepšovanie prístupu k službám zdravotnej starostlivosti s osobitným zameraním na verejné zdravie a zdravotnícku pracovnú silu, tvorba a vykonávanie právnych predpisov Únie v oblasti zdravia, a to aj využívaním digitálnych technológií, podpora rozhodovania založeného na dôkazoch (vrátane podpory hodnotenia zdravotníckych technológií), poskytovanie digitálnych riešení na účely monitorovania a koordinácie a podpora integrovanej spolupráce medzi vnútroštátnymi systémami zdravotníctva v záujme zabezpečenia ich súdržnosti a efektívnosti v celej Únii;
 - c) podpora vývoja, výrobných kapacít, výroby a priemyselného využívania zdravotníckych a biohospodárskych technológií s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť odvetvia a zabezpečiť dostupnosť únijných liekov, zdravotníckych pomôcok, digitálnych riešení a zdravotníckych protiopatrení relevantných z hľadiska pripravenosti a reakcie na cezhraničné ohrozenia zdravia a zároveň posilniť konkurencieschopnosť a odolnosť daných odvetví zabezpečením

inovačnosti, bezpečnosti, prístupnosti, dostupnosti, ako aj a cenovej prijateľnosti týchto výrobkov v celej Únii;

- d) podpora objavovania biotechnologických inovácií, ich vývoja, znižovania s nimi súvisiacich rizík, preukazovania ich funkčnosti, ich pilotného testovania a využívania, ako aj intenzívneho rozširovania takýchto inovácií, urýchľovania ich uvádzania na trh a ich trhového uplatnenia, posilňovanie vznikajúcich hodnotových reťazcov a poskytovanie prístupu k financovaniu a inej podpore pre MSP, startupy, scaleupy a inovačné subjekty;
 - e) ochrana ľudí podporou rozvoja, vykonávania a monitorovania politík v oblasti zdravotnej bezpečnosti v spolupráci s orgánmi členských štátov a so zainteresovanými stranami, ako aj koordinácia únijných a vnútroštátnych plánov prevencie, pripravenosti a reakcie;
 - f) podpora inovačného a konkurencieschopného odvetvia biohospodárstva v Únii, a to aj v oblasti zdravotníckych biotechnológií, biologických materiálov a výrobkov z biologických materiálov, zhodnocovania poľnohospodárskeho a lesného odpadu, rozvoja výroby produktov s negatívnou uhlíkovou bilanciou, biovýroby a výroby biochemikálií, a to najmä podporou objavovania biohospodárskych inovácií, ich vývoja, znižovania s nimi spojených rizík, preukazovania ich funkčnosti, ich pilotného testovania a intenzívneho rozširovania, a to urýchlením trhového prieniku biologických materiálov vyvinutých na základe poľnohospodárskych, lesníckych a biohospodárskych riešení, ako aj trhového uplatnenia týchto materiálov, posilnením vznikajúcich hodnotových reťazcov; rozvíjaním kvalifikovanej pracovnej sily, poskytovaním prístupu k financovaniu a inej podpore pre MSP, startupy, scaleupy a inovačné subjekty;
 - g) podpora konkurencieschopnosti, udržateľnosti, odolnosti a spravodlivosti v odvetviach poľnohospodárstva, rybárstva, akvakultúry a lesného hospodárstva, ako aj vo vidieckych a pobrežných oblastiach a prispievanie k dlhodobej potravinovej bezpečnosti v Únii;
 - h) podpora akcií zameraných na vypracovanie, vykonávanie a monitorovanie príslušných právnych predpisov a politík Únie. Patrí sem podpora príslušných inštitúcií, spolupráca medzi vnútroštátnymi orgánmi, ako aj spolupráca so zainteresovanými stranami, štúdie, vývoj a využívanie nástrojov a infraštruktúr vrátane IT infraštruktúry a nástrojov.
2. Pracovné programy prijaté v súlade s pravidlami stanovenými v tomto nariadení podľa tejto kapitoly sa začlenia do osobitne vyhradenej časti, pričom sa nimi zabezpečí súdržnosť s činnosťami zameranými na konkurencieschopnosť a spoločnosť podporovanými na základe [nariadenia (EÚ) (XXX) (rámcový program Horizont Európa pre výskum a inovácie)].

KAPITOLA VI

PODPORA VEDÚCEHO POSTAVENIA V DIGITÁLNEJ OBLASTI

Článok 38

Osobitné ustanovenia týkajúce sa podpory politiky zameranej na vedúce postavenie v digitálnej oblasti

1. Akcie podporované v rámci tejto kapitoly prispievajú k všeobecným cieľom stanoveným v článku 3 ods. 1 a k špecifickým cieľom stanoveným v článku 3 ods. 2 písm. c).
2. Podpora akcií v rámci tejto kapitoly sa financuje z rozpočtu stanoveného v článku 4 ods. 2 písm. d) a z akýchkoľvek dodatočných príspevkov pridelených v súlade s článkom 5.

Článok 39

Osobitné činnosti na podporu politiky zameranej na vedúce postavenie v digitálnej oblasti

1. Podpora vedúceho postavenia v digitálnej oblasti sa komplexne a súdržne zameria na celé spektrum digitálneho sektora, ako je umelá inteligencia (vrátane továrni umelej inteligencie a gigatovární), vysokovýkonná výpočtová technika, kvantové technológie, polovodiče a fotonika, robotika, veľké dátové technológie, telco-edge a cloudové technológie, 6G a iné bezdrôtové technológie, komunikačné siete, pokročilá konektivita vrátane 6G a iných bezdrôtových technológií, prieskumné technológie, kybernetická bezpečnosť a odolnosť sietí, softvérové inžinierstvo, rozšírená realita a virtuálne svety, digitálne dvojčatá, peňaženky digitálnej identity Únie a podnikové peňaženky, dôveryhodné technológie, nové a vznikajúce digitálne technológie, ako aj medziodvetvové digitálne technológie a aplikácie vrátane tých, ktoré majú potenciál dvojakého použitia, podpora dátových technológií a dátových priestorov.
2. Podpora vedúceho postavenia v digitálnej oblasti sa uskutočňuje najmä prostredníctvom týchto činností:
 - a) dosiahnutie vedúceho postavenia v oblasti digitálnych technológií a technológií umelej inteligencie prostredníctvom výskumu a inovácií, aplikovaného výskumu, transferu technológií, priemyselného využitia a trhového uplatnenia. Implementácia okrem iného zahŕňa vývoj a formovanie udržateľných základných digitálnych technológií, ktoré odrážajú hodnoty Únie, zaručujú bezpečnosť Únie a podporujú jej celosvetovú konkurencieschopnosť;
 - b) dosiahnutie technologickej suverenity budovaním odolných digitálnych ekosystémov vrátane pokročilých digitálnych zručností a zaistením vysokej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii. Implementácia okrem iného zahŕňa vytvorenie atraktívneho ekosystému pre prelomové inovačné spoločnosti, MSP, startupy a scaleupy, ako aj pre novovznikajúcich priemyselných lídrov v digitálnom sektore, aby mohli zostať pôsobiť, rásť a prosperovať v Únii, podporovať ich pri rozširovaní činnosti, rozširovaní ich trhov, a to aj prostredníctvom obstarávania, a prispievať k digitálnej suverenite Únie, so zameraním na riešenie zložitosti technologických hodnotových reťazcov, normalizáciu, bezpečnosť dodávok pokročilých digitálnych technológií,

infraštruktúr a služieb, potrebné kapacity vrátane výrobných zariadení a kapacít a pokročilých digitálnych zručností v súkromnom aj verejnom sektore;

- c) využívanie sily digitálnych technológií v prospech podnikov a občanov zavádzaním najmodernejších a udržateľných digitálnych aplikácií, infraštruktúr a služieb v celej Únii. Implementácia okrem iného zahŕňa aj akcie zamerané na výskum a inovácie, vývoj, budovanie, výrobu alebo zavádzanie pokročilých digitálnych infraštruktúr vo veľkom rozsahu v celej Únii (napr. vysokovýkonná výpočtová technika, telekomunikačné cloudové a edge technológie, továrne umelej inteligencie a gigatovárne, dáta a dátové priestory, testovacie a experimentálne zariadenia, pilotné linky pre polovodičové, fotonické a kvantové čipy, kvantová výpočtová technika, komunikačná a prieskumná infraštruktúra, centrá kybernetickej bezpečnosti, sieť EÚ pre podniky, európske centrá digitálnych inovácií, pokročilé infraštruktúry v oblasti konektivity vrátane podmorských káblov a iných ako pozemských sietí), európske peňaženky digitálnej identity a dôveryhodné služby, ako aj na európske podnikové peňaženky a služby, bezpečnú a interoperabilnú digitálnu verejnú infraštruktúru s cieľom pôsobiť ako kľúčový faktor umožňujúci digitálnu transformáciu a podporovať odolnosť a pripravenosť spoločnosti, čo podnikom, verejným službám a občanom prináša jasnú pridanú hodnotu. Tieto akcie sa v relevantných prípadoch koordinujú súbežne s vnútroštátnymi investíciami, pričom osobitým spôsobom ťažia z nevyužitého potenciálu na vytvorenie domáceho trhu pre pokročilé digitálne technológie Made in Europe. Takéto akcie možno realizovať v rámci viacnárrodných projektov vytvorených v súlade s rozhodnutím (EÚ) 2022/2481, a to predovšetkým vrátane projektov, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom konzorcií pre európsku digitálnu infraštruktúru alebo spoločných podnikov;
- d) podporovanie digitálnej transformácie verejného a súkromného sektora v Únii vrátane podpory rozvoja a obehu digitálnych zručností. Implementácia okrem iného zahŕňa poskytovanie potrebnej podpory na urýchlenie a prehĺbenie zavádzania a využívania digitálnych riešení vo všetkých hospodárskych odvetviach prostredníctvom výskumu, inovácií a využívania, aby sa zvýšila ich produktivita a konkurencieschopnosť, a to so zameraním na komplexnejšie technológie, ako aj na dosiahnutie prínosov pre spoločnosť. Cieľom podpory aplikácií verejného sektora, ako aj širšej digitalizácie verejného sektora je zaistiť ucelené prostredie interoperabilných digitálnych verejných služieb v celej Únii, podporovať technologickú suverenitu a maximalizovať ich efektívnosť pre podniky a občanov. Digitálnu transformáciu hospodárskeho a verejného sektora podporujú aj ostatné sektorové segmenty ECF;
- e) podpora akcií zameraných na vypracovanie, vykonávanie, monitorovanie a presadzovanie príslušných právnych predpisov a politík Únie. Patrí sem podpora príslušných inštitúcií, spolupráca medzi vnútroštátnymi orgánmi, ako aj spolupráca so zainteresovanými stranami, štúdie, vývoj a využívanie nástrojov a infraštruktúr vrátane IT infraštruktúry a nástrojov.
3. Činnosťami v rámci tohto oddielu sa podporuje vývoj, zavádzanie a obstarávanie kapacít, infraštruktúr, technológií a spôsobilostí v oblasti pokročilej kybernetickej bezpečnosti s cieľom zaistiť bezpečnosť kritických infraštruktúr a digitálnych dodávateľských reťazcov, vypracovať situačný prehľad Únie o pomeroch v oblasti hrozieb, ako aj zlepšiť detekčné kapacity a spôsobilosti reakcie na incidenty; podporuje sa aj konkurencieschopnosť priemyselnej základne Únie v oblasti kybernetickej bezpečnosti, rozvoj kyberneticko-bezpečnostných zručností spolu s kybernetickou vyspelosťou európskej priemyselnej základne vrátane MSP.

4. Pracovné programy prijaté v súlade s pravidlami stanovenými v tomto nariadení podľa tejto kapitoly sa začlenia do osobitne vyhradenej časti, pričom sa nimi zabezpečí súdržnosť s činnosťami zameranými na konkurencieschopnosť a spoločnosť podľa nariadenia (EÚ) [XXX] [rámcový program Horizont Európa pre výskum a inovácie].

KAPITOLA VII

PODPORA ODOLNOSTI A BEZPEČNOSTI, OBRANNÉHO PRIEMYSLU A VESMÍRU

Článok 40

Predmet úpravy

1. Akcie podporované v rámci tohto oddielu prispievajú k všeobecným cieľom stanoveným v článku 3 ods. 1 a k špecifickým cieľom stanoveným v článku 3 ods. 2 písm. d).
2. Podpora akcií v rámci tohto oddielu sa financuje z rozpočtu stanoveného v článku 4 ods. 2 písm. e) a z akýchkoľvek dodatočných príspevkov pridelených v súlade s článkom 5.

Článok 41

Synergie v oblasti vesmíru a obrany

1. Zriaďuje sa Poradný výbor pre vesmír a obranu, ktorý môže Komisii poskytovať poradenstvo v oblasti koordinácie a komplementarity medzi činnosťami v oblasti vesmíru a obrany, ako je stanovené v článku 3 ods. 2 písm. d) bodoch 1 a 2, a v oblasti súvisiacich finančných nástrojov na zvýšenie efektívnosti investícií a účinnosti výsledkov. Členov poradného výboru uvedeného v odseku 1 vymenúvajú členské štáty.

ODDIEL 1

PODPORA POLITIKY ODOLNOSTI

Článok 42

Špecifické činnosti na podporu politik odolnosti

1. Podporou politiky odolnosti sa upevňuje strategická autonómia, hospodárska bezpečnosť a odolnosť priemyslu Únie posilnením rôznych fáz hodnotového reťazca surovín, a to aj prostredníctvom diverzifikácie dodávok kritických surovín z tretích krajín.
2. Podpora politiky odolnosti sa uskutočňuje najmä prostredníctvom týchto činností:
 - a) podpora posilnenia kapacity EÚ v oblasti prieskumu, ťažby, spracovania a recyklácie surovín;
 - b) nákup surovín v súlade s potrebami v oblasti hospodárskej bezpečnosti a cieľmi zelenej a digitálnej transformácie s cieľom znížiť riziko prerušenia dodávok pre

podniky v EÚ vrátane vytvárania a riadenia zásob kritických surovín v koordinácii s členskými štátmi a priemyslom;

- c) finančná podpora strategických projektov podľa aktu o kritických surovinách v súlade s potrebami v oblasti hospodárskej bezpečnosti a cieľmi zelenej a digitálnej transformácie.
3. Podpora poskytovaná v rámci činností uvedených v odseku 2 sa môže poskytovať v akejkoľvek forme, a to aj formou kolaboratívnych výskumných a inovačných činností stanovených v rámcovom programe pre výskum a inovácie a identifikovaných v osobitne vyhradenej časti pracovného programu.
4. Pracovné programy prijaté v súlade s pravidlami stanovenými v tomto nariadení podľa tejto kapitoly sa začlenia do osobitne vyhradenej časti, pričom sa nimi zabezpečí súdržnosť s činnosťami zameranými na konkurencieschopnosť a spoločnosť podľa nariadenia (EÚ) [XXX] [rámcový program pre výskum a inovácie Horizont Európa].

Článok 43

Doplňujúce pravidlá

1. Pri strategických projektoch podľa aktu o kritických surovinách a strategických projektoch predpokladaných v príslušných odvetvových právnych predpisoch možno uplatňovať pravidlá uvedené v článku 20.

ODDIEL 2

PODPORA POLITIKY V OBLASTI OBRANNÉHO PRIEMYSLU

Článok 44

Osobitné činnosti na podporu politiky v oblasti obranného priemyslu

1. Podpora politiky v oblasti obranného priemyslu sa uskutočňuje najmä prostredníctvom týchto zložiek:
 - a) podpora zavádzania európskych projektov spoločného záujmu v oblasti obrany, ako sa uvádza v článku 45 tohto nariadenia;
 - b) podpora výskumu a vývoja, inovácií a technologickej nadvrchnosti v oblasti obrany, ako sa uvádza v článku 46;
 - c) podpora reakcieschopnosti, rozširovania priemyselnej výroby a odolnosti obranného priemyslu, ako sa uvádza v článku 47;
 - d) podpora spolupráce pri obstarávaní, údržbe a dostupnosti v oblasti obrany, ako sa uvádza v článku 48;
 - e) umožňovanie a podpora vojenskej logistiky, ako sa uvádza v článku 49.
2. Podpora určená novým účastníkom, inovačným startupom, MSP a scaleupom bude prispôsobená aktivitám uvedeným v prvom odseku s cieľom zabezpečiť rýchlosť, flexibilitu a agilnosť. Bude mať podobu špecializovaného programu EÚ pre inovácie v oblasti obrany (EUDIS), ktorý bude zahŕňať inovačné a rozširiteľné činnosti vrátane podpory prelomových technológií a jednotlivých subjektov, ako napr.:

podujatia zamerané na vytváranie kontaktov a podnikateľské koučovanie pre inovátorov, agilné mechanizmy financovania, výzvy, hackatóny, podpora inovatívneho obstarávania, iteratívne modely modernizácie obstarávania pre rýchlo sa vyvíjajúce systémy a akékoľvek ďalšie akcie na urýchlenie inovačných cyklov a integráciu, validáciu a experimentovanie s technológiami.

3. Podpora poskytovaná prostredníctvom činností uvedených v odsekoch 1 a 2 sa môže poskytovať v akejkoľvek forme, a to aj prostredníctvom kolaboratívneho výskumu, ako aj podpory inovačných činností pre jednotlivé subjekty a finančné nástroje.

Článok 45

Európske projekty spoločného záujmu v oblasti obrany

1. Európske projekty spoločného záujmu v oblasti obrany pozostávajú z priemyselných projektov spolupráce zameraných na posilnenie konkurencieschopnosti EDTIB v celej Únii a zároveň prispievajú k rozvoju vojenských spôsobilostí a systémov spoločného záujmu a/alebo použitia členských štátov vrátane tých, ktoré zabezpečujú prístup do všetkých operačných oblastí, a to pozemnej, námornej, vzdušnej, vesmírnej a kybernetickej.
2. Komisia môže určiť európske projekty spoločného záujmu v oblasti obrany vo vykonávacom akte prijatom v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 83 ods. 3.
3. Komisia pri identifikovaní projektov uvedených v odseku 2:
 - a) náležite zváži usmernenia poskytnuté v kontexte Poradného výboru pre obranný priemysel, ako sa uvádza v článku 56, a to najmä prínos projektu k prioritám v oblasti spôsobilostí identifikovaných v kontexte SZBP, najmä plánu rozvoja spôsobilostí, a ciele Strategického kompasu pre bezpečnosť a obranu;
 - b) identifikuje celkové potreby financovania a potenciálne vplyvy na rozpočet Únie;
 - c) zohľadní všetky názory členských štátov.
4. Európske projekty spoločného záujmu v oblasti obrany musia spĺňať tieto všeobecné kritériá:
 - a) projekt zahŕňa najmenej štyri členské štáty;
 - b) cieľom projektu je rozvoj spôsobilostí vrátane tých, ktoré zabezpečujú prístup k strategickým oblastiam a sporným priestorom, strategických podporných schopností a podľa vhodnosti aj systémov fungujúcich ako európska obranná infraštruktúra spoločného záujmu a využitia;
 - c) prínosy projektu zahŕňajú väčšiu časť Únie a zabezpečujú širokú geografickú účasť;
 - d) projekty sú obzvlášť významné z hľadiska veľkosti alebo rozsahu a ich cieľom je zmierniť značnú úroveň technologického alebo finančného rizika;
 - e) potenciálne celkové prínosy projektu preyšujú jeho náklady, a to aj z dlhodobého hľadiska.
5. Európsky projekt spoločného záujmu v oblasti obrany musí zahŕňať najmenej štyri členské štáty. Európska komisia sa v náležitých prípadoch môže na projekte zúčastniť.

6. Pri európskom projekte spoločného záujmu v oblasti obrany sa vychádza z posúdenia, či prispieva k obranným spôsobilostiam, ktoré sú kritické pre bezpečnostné a obranné záujmy Únie a jej členských štátov, a preto je vo verejnom záujme. Môžu byť zriadené v rámci štruktúr pre európske zbrojné programy zriadených v súlade s nariadením (EÚ) [XXX] [Program pre európsky obranný priemysel].
7. Členské štáty môžu bez toho, aby boli dotknuté články 107 a 108 ZFEÚ, uplatňovať systémy podpory a poskytovať administratívnu podporu európskym projektom spoločného záujmu v oblasti obrany.
8. Realizácia európskych projektov spoločného záujmu v oblasti obrany sa môže považovať za naliehavý dôvod vyššieho verejného záujmu v zmysle článku 6 ods. 4 a článku 16 ods. 1 písm. c) smernice 92/43/EHS a za nadradený verejný záujem v zmysle článku 4 ods. 7 smernice 2000/60. Plánovanie, výstavba a prevádzka súvisiacich výrobných zariadení sa preto môže považovať za prevažujúci verejný záujem, a to za predpokladu, že sú splnené zvyšné ďalšie podmienky stanovené v týchto ustanoveniach.
9. Únia podporuje akúkoľvek činnosť potrebnú na vývoj, industrializáciu, obstarávanie alebo zavedenie európskeho projektu spoločného záujmu v oblasti obrany, najmä prostredníctvom ktorejkoľvek z činností podporovaných podľa tohto oddielu.

Článok 46

Spoločný výskum a vývoj, inovácie a technologická nadradenosť v oblasti obrany

1. Činnosti na podporu výskumu a vývoja, inovácií a technologickej nadradenosti v oblasti obrany môžu zahŕňať najmä:
 - a) kolaboratívne výskumné akcie v oblasti obrany, od základného po aplikovaný výskum, zamerané na spoločne dohodnuté priority v oblasti spôsobilostí;
 - b) akcie spolupráce zamerané na vývoj nových výrobkov a technológií obranného priemyslu, vrátane aspoň vyvíjania prototypov, testovania, kvalifikácie alebo certifikácie systému;
 - c) akcie na podporu prelomových technológií v oblasti obrany;
 - d) akcie na podporu rýchlejších inovačných cyklov a integrácie technológií vrátane nepretržitého výskumu a vývoja a technologických výziev;
 - e) akcie zamerané na produkty spin-in s cieľom prispôsobiť civilné technológie na obranné účely.

Článok 47

Reakcieschopnosť, rozširovanie priemyselnej výroby a odolnosť obranného priemyslu

1. Činnosti súvisiace s posilnením reakcieschopnosti, rozšírenia priemyselnej výroby a odolnosti: s cieľom zvýšiť reakcieschopnosť a odolnosť európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne a umožniť jej rozvíjať, vyrábať a udržiavať kritické obranné výrobné kapacity/spôsobivosti v potrebnom rozsahu a rýchlosti, a to aj prostredníctvom podpory rozširovania priemyselnej výroby inovačných spoločností a podpory rozvoja zručností; sa môžu vzťahovať najmä na:

- a) optimalizáciu, rozšírenie, modernizáciu, aktualizáciu alebo zmenu účelu existujúcich výrobných kapacít alebo vytvorenie nových výrobných kapacít, pokiaľ sú tieto komponenty a suroviny určené alebo používané výlučne na výrobu výrobkov obranného priemyslu, najmä s cieľom zvýšiť výrobnú kapacitu alebo skrátiť realizačné lehoty, a to aj na základe obstarania alebo nadobudnutia potrebných obrábacích strojov a akýchkoľvek iných potrebných vstupov;
 - b) vytváranie cezhraničných priemyselných partnerstiev, a to aj prostredníctvom verejno-súkromných partnerstiev alebo iných foriem priemyselnej spolupráce, v rámci spoločného priemyselného úsilia, ako sú cezhraničné spoločné podniky, vrátane činností zameraných na koordináciu získavania alebo rezervácie a vytvárania zásob výrobkov obranného priemyslu, komponentov a zodpovedajúcich surovín, pokiaľ sú tieto komponenty a suroviny určené alebo používané výlučne na výrobu výrobkov obranného priemyslu, ako aj na koordináciu výrobných kapacít a výrobných plánov;
 - c) budovanie a sprístupňovanie rezervovaných pohotovostných výrobných kapacít (neustále aktívnych zariadení) pre príslušné výrobky obranného priemyslu, ich komponenty a zodpovedajúce suroviny, pokiaľ sú tieto komponenty a suroviny určené alebo používané výlučne na výrobu výrobkov obranného priemyslu, v súlade s objednanými alebo plánovanými objemami výroby;
 - d) podporu industrializácie a komercializácie výrobkov obranného priemyslu, ktoré boli vyvinuté v rámci akcií financovaných Úniou alebo iných činností spolupráce vykonávaných s podporou najmenej dvoch členských štátov, a to aj prostredníctvom vytvorenia cezhraničných priemyselných partnerstiev, verejno-súkromných partnerstiev alebo iných foriem priemyselnej spolupráce, zvýšenia počiatočnej výroby, ako aj udeľovania licencií na výrobu podľa vhodnosti;
 - e) skúšanie, a to aj nevyhnutnej infraštruktúry, a podľa potreby certifikácia repasácie výrobkov obranného priemyslu s cieľom riešiť ich zastarávanie a zabezpečiť ich použiteľnosť pre koncových používateľov.
 - f) zníženie priemyselných strategických závislostí, najmä nahradenie komponentov, na ktoré sa vzťahujú obmedzenia nepridruženej tretej krajiny alebo subjektu z tretej krajiny, alebo rozvoj schopnosti nahradiť alebo odstrániť takéto komponenty.
2. S cieľom zabezpečiť včas a v dostatočnom objeme dostupnosť výrobkov obranného priemyslu EÚ, čím sa posilní konkurencieschopnosť EDTIB a prípadne ukrajinskej DTIB, Komisia podporí tento súbor opatrení (mechanizmus EÚ na obchodovanie s vojenským materiálom – EÚ MSM):
- a) vytváranie, riadenie a udržiavanie rezerv výrobkov obranného priemyslu pre pripravenosť obranného priemyslu;
 - b) vytvorenie a vedenie jednotného, centralizovaného a aktualizovaného katalógu výrobkov obranného priemyslu, ktorý vypracuje EDTIB a ukrajinský DTIB;
 - c) posilnenie administratívnych kapacít súvisiacich s verejným obstarávaním výrobkov obranného priemyslu.
3. Rezerva pre pripravenosť obranného priemyslu uvedená v odseku 2 písm. a) sa zriaďuje, spravuje a udržiava len prostredníctvom štruktúry pre európsky zbrojný program, ako sa uvádza v nariadení [EDIP], a ponúka členským štátom, pridruženým krajinám a Ukrajine okamžitú a prednostnú možnosť nákupu alebo využitia/prenájomu výrobkov obranného priemyslu, ktoré sú súčasťou rezervy.

4. Komisia po konzultácii s agentúrou EDA vytvorí a aktualizuje katalóg uvedený v odseku 2 písm. b). Komisia konzultuje s agentúrou EDA a zohľadňuje jej názory pri vypracúvaní technických špecifikácií tohto katalógu a v prípade potreby obstaráva podnikovú IT platformu potrebnú na jeho vytvorenie. Členské štáty, Ukrajina a hospodárske subjekty sa vyzývajú, aby tento katalóg dobrovoľne dopĺňali.

Článok 48

Spoločné obstarávanie, údržba a dostupnosť v oblasti obrany

1. Programom sa podporujú činnosti, ktorých cieľom je zvýšiť spoluprácu medzi členskými štátmi a pridruženými krajinami pri spoločnom rozvoji certifikačných spôsobilostí, obstarávaní, údržbe a dostupnosti obranných spôsobilostí, čím sa zníži roztrieštenosť a zvýši interoperabilita, dosiahnu úspory z rozsahu, zabezpečí rýchlejší prístup k potrebnému vybaveniu a posilní kolektívnu obrannú pripravenosť.
2. Členské štáty a pridružené krajiny, ktoré vykonávajú akciu súvisiacu so spoločným obstarávaním, údržbou a dostupnosťou v oblasti obrany, jednomyseľne vymenujú oprávnený právny subjekt ako zástupcu, ktorý koná v ich mene na účely tejto akcie. Zástupca vykonáva najmä postupy obstarávania a v mene zúčastnených krajín uzatvára výsledné zmluvy s dodávateľmi. Zástupca poverený obstarávaním sa môže zúčastňovať na akcii ako prijímateľ a konať ako koordinátor konzorcia, a byť preto schopný spravovať a kombinovať finančné prostriedky z programu a finančné prostriedky zúčastnených členských štátov a pridružených krajín.
3. Zástupca uplatňuje vo svojich postupoch obstarávania a v zmluvách kritériá rovnocenné kritériám stanoveným v článku 51 na svoje postupy obstarávania a zmluvy s dodávateľmi a vo výzve na predkladanie ponúk vyžaduje, aby sa tieto kritériá uplatňovali na subdodávateľov.
4. Zástupcovia oznámia Komisii záruky a zmierňujúce opatrenia uvedené v článku 51. Komisii sa na požiadanie poskytnú ďalšie informácie o uvedených zárukách alebo zmierňujúcich opatreniach. Komisia informuje výbor uvedený v článku 83 ods. 1 písm. e) o všetkých oznámeniach poskytnutých podľa tohto odseku.
5. Každá zmluva vyplývajúca z akcie týkajúcej sa spoločného obstarávania, údržby a dostupnosti v oblasti obrany obsahuje ustanovenia, ktorými sa upravuje nákup dodatočných množstiev výrobkov obranného priemyslu pre iné členské štáty, pridružené krajiny alebo Ukrajinu.
6. Na účely tohto článku je „zástupca“ verejný obstarávateľ v zmysle článku 2 ods. 1 bodu 1 smernice 2014/24/EÚ a článku 3 ods. 1 smernice 2014/25/EÚ, ktorý je usadený v členskom štáte alebo pridruženej krajine, Európska obranná agentúra, štruktúra pre európsky zbrojný program alebo medzinárodná organizácia, ktoré sú určené členskými štátmi, pridruženými krajinami alebo Ukrajinou, aby v ich mene uskutočňovali spoločné obstarávanie.

Článok 49

Umožňovanie a podpora vojenskej logistiky

1. Činnosti súvisiace s posilnením vojenskej mobility v Únii prostredníctvom podpory dvojakého využitia civilno-vojenských prostriedkov vrátane vybavenia, infraštruktúry a nadstavieb, uľahčovania, umožňovania a podpory vojenských presunov a prístupu k vojenským mobilným kapacitám, a to aj prostredníctvom

združovania a spoločného využívania vojenských mobilných prostriedkov, zahŕňa to aj podporu vojenských základní, vrátane ubytovania pre vojenský personál a sociálnej infraštruktúry, s cieľom umožniť a udržať väčšie nasadenie vojenského personálu v členských štátoch, môžu zahŕňať:

- a) stimulovanie obstarávania výrobkov, ktoré umožňujú alebo zlepšujú pohyb, prepravu alebo nasadenie vojenského personálu, vybavenia alebo zásob a zlepšujú prístup k vojenským mobilným kapacitám;
 - b) pomoc členským štátom pri identifikácii a prístupe k dopravným a logistickým zdrojom a vybaveniu, ktoré môžu byť k dispozícii na komerčnom trhu alebo z iných zdrojov na účely podpory vojenskej mobility;
 - c) podporu digitalizácie procesov súvisiacich s vojenskou mobilitou s cieľom zabezpečiť a uľahčiť priamu a bezpečnú výmenu informácií medzi členskými štátmi, ktoré žiadajú o vojenský presun a schvaľujú ho, a ďalšie príslušné postupy;
 - d) posilnenie, modernizáciu, rozšírenie a zmenu využitia priemyselných kapacít na výrobu a údržbu výrobkov, ktoré priamo prispievajú k vojenskej mobilite v Únii a zlepšujú ju;
 - e) odbornú prípravu, rekvalifikáciu a zvyšovanie úrovne zručností personálu s cieľom zvýšiť dostupnosť kvalifikovaného personálu na prepravu výrobkov, komponentov a zásob obranného priemyslu, najmä na bezpečnú a efektívnu prepravu nadrozmerného a nebezpečného tovaru a tovaru s nadmernou hmotnosťou;
 - f) zlepšenie ochrany a odolnosti infraštruktúr, ktoré sú strategické pre vojenskú mobilitu, najmä tých, ktoré sa nachádzajú na koridore vojenskej mobility, a tých, ktoré majú európsky dosah;
 - g) podporu akcií zameraných na vypracovanie, vykonávanie, monitorovanie a presadzovanie príslušných právnych predpisov a politík Únie. Patrí sem podpora príslušných inštitúcií, spolupráca medzi vnútroštátnymi orgánmi, ako aj spolupráca so zainteresovanými stranami, štúdie, vývoj a využívanie nástrojov a infraštruktúr vrátane IT infraštruktúry a nástrojov.
2. Činnosti sa budú vykonávať v súlade s nariadením (EÚ) [XXX] [CEF].

Článok 50

Doplňujúce pravidlá týkajúce sa pridruženia tretích krajín

1. Okrem pravidiel uvedených v článku 11 sa na akciách v rámci špecifického cieľa uvedeného v článku 3 ods. 2 písm. d) bode 2 môžu zúčastňovať:
 - a) členovia Európskeho združenia voľného obchodu, ktorí sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru, v súlade s podmienkami stanovenými v Dohode o EHP;
 - b) Ukrajina.
2. Okrem ustanovení požadovaných v článku 11 sa v dohode o pridružení s tretími krajinami, ktoré nie sú uvedené v odseku 1:
 - a) špecifikuje, ako sa majú upraviť podmienky oprávnenosti, najmä aby sa umožnila účasť subjektov usadených v pridruženej krajine, ale kontrolovaných inou treťou krajinou alebo subjektom z inej tretej krajiny;

- b) stanoví vhodné opatření na zajištění bezpečnosti dodávek, jako aj všechny ostatné opatření potřebné na ochranu bezpečnostných a obranných zájmov Európskej únie a členských štátov;
- c) prispieje k zvýšeniu štandardizácie obranných systémov a väčšej interoperabilite medzi spôsobilosťami členských štátov a týchto iných tretích krajín.

Článok 51

Doplňujúce pravidlá týkajúce sa oprávnenosti v prípade grantov

1. Okrem splnenia všetkých podmienok oprávnenosti stanovených v článku 9 tohto nariadenia sú príjemcovia finančných prostriedkov Únie povinní dodržiavať povinnosti uvedené v odsekoch 2 až 6.
2. Príjemcovia finančných prostriedkov majú svoje výkonné riadiace štruktúry v Únii alebo v pridruženej krajine a nepodliehajú kontrole zo strany nepridruženej tretej krajiny alebo subjektu z nepridruženej tretej krajiny.
3. Odchylné od odseku 2 je právny subjekt usadený v Únii alebo v pridruženej krajine a kontrolovaný nepridruženou treťou krajinou alebo subjektom z nepridruženej tretej krajiny oprávnený byť príjemcom finančných prostriedkov Únie, ak sú Komisii k dispozícii záruky schválené v súlade s vnútroštátnymi postupmi členského štátu alebo pridruženej krajiny, v ktorej je usadený, vrátane primeraných opatrení podľa preverovaní, ako sa uvádza v článku 2 bode 3 nariadenia (EÚ) 2019/452.
4. Tieto opatrenia vo forme záruk poskytujú ubezpečenie, že zapojenie právneho subjektu uvedeného v tomto pododseku do akcie by nebolo v rozpore s bezpečnostnými a obrannými záujmami Únie a jej členských štátov stanovenými v rámci SZBP podľa hlavy V Zmluvy o EÚ.
5. Zárukami uvedenými v prvom pododseku sa najmä preukáže, že na účely akcie sa prijali opatrenia, ktorými sa zabezpečí, že:
 - a) ovládanie právneho subjektu sa nevykonáva spôsobom, ktorý obmedzuje jeho schopnosť vykonávať akciu a dosahovať výsledky alebo mu v tom bráni, ktorý ukladá obmedzenia týkajúce sa jeho infraštruktúry, zariadení, aktív, zdrojov, duševného vlastníctva alebo know-how potrebných na účely akcie, alebo ktorý oslabuje jeho spôsobilosti a normy potrebné na vykonanie akcie;
 - b) sa nepridruženej tretej krajine alebo subjektu z nepridruženej tretej krajiny zabraňuje v prístupe k citlivým informáciám týkajúcim sa akcie a zamestnanci alebo iné osoby zapojené do akcie majú národnú bezpečnostnú previerku vydanú členským štátom alebo prípadne pridruženou krajinou;
 - c) duševné vlastníctvo, ktoré vzniká ako dôsledok akcie, a výsledky akcie zostávajú príjemcovi počas akcie aj po jej ukončení, nepodliehajú kontrole ani obmedzeniu zo strany nepridruženej tretej krajiny alebo subjektu z nepridruženej tretej krajiny a nevyvážajú sa mimo Úniu alebo mimo pridružených krajín, ani nie sú prístupné mimo Úniu alebo mimo pridružených krajín bez súhlasu členského štátu alebo pridruženej krajiny, v ktorej je právny subjekt usadený, a to v súlade s cieľmi stanovenými v článku 3.
6. Ak to členský štát alebo pridružená krajina, v ktorej je právny subjekt usadený, považuje za vhodné, môžu sa poskytnúť dodatočné záruky.

7. Komisia informuje výbor uvedený v článku 83 ods. 1 písm. e) o každom právnom subjekte, ktorý sa považuje za oprávnený podľa tohto odseku.
8. Pokiaľ nenastanú určité riadne odôvodnené a výnimočné okolnosti, ktoré sa vymedzia v pracovnom programe alebo v dokumentoch súvisiacich s postupom udeľovania, infraštruktúra, zariadenia, aktíva a zdroje príjemcov finančných prostriedkov Únie zapojených do akcie, ktoré sa používajú na účely tejto akcie, sa nachádzajú na území členského štátu alebo pridruženej krajiny. V prípade potreby sa môžu v pracovných programoch stanoviť podmienené výnimky z tohto pravidla.
9. V prípade akcií uvedených v článku 44 ods. 1 písm. a), b) a e) a v článku 45 ods. 2 sa na subdodávateľov zapojených do akcie vzťahujú podmienky uvedené v odsekoch 2 až 6. „Subdodávatelia zapojení do akcie“ sú subdodávatelia s priamym zmluvným vzťahom k príjemcovi, iní subdodávatelia, pre ktorých je vyčlenených aspoň 10 % celkových oprávnených nákladov na akciu, a subdodávatelia, ktorí môžu vyžadovať na účely vykonávania akcie prístup k utajovaným skutočnostiam. Subdodávatelia zapojení do akcie nie sú členmi konzorcia.
10. V prípade akcií uvedených v článku 44 ods. 1 písm. a) a d) sa podmienky uvedené v odsekoch 2 až 6 vzťahujú na subdodávateľov zapojených do akcie alebo do spoločného obstarávania. „Subdodávatelia zapojení do spoločného obstarávania“ sú právne subjekty, ktoré poskytujú kriticky dôležitý vstup s jedinečnými vlastnosťami, nevyhnutnými pre funkčnosť výrobku, ktorým je pridelených aspoň 15 % hodnoty zákazky a ktoré potrebujú prístup k utajovaným skutočnostiam pre plnenie zmluvy.
11. Výsledky akcií uvedených v článku 44 ods. 1 písm. a) a b) a v článku 44 ods. 2, ako aj výrobky alebo technológie pochádzajúce z týchto akcií nesmú podliehať kontrolám alebo obmedzeniam zo strany nepridruženej tretej krajiny alebo subjektu z nepridruženej tretej krajiny, a to ani priamo, ani nepriamo prostredníctvom jedného alebo viacerých sprostredkovateľských právnych subjektov, a to ani z hľadiska transferu technológií.
12. V prípade akcií uvedených v článku 44 ods. 1 písm. a), c) a d) nesmú byť odhadované náklady na komponenty s pôvodom v Únii nižšie ako 65 % odhadovaných nákladov na konečný výrobok. Žiadne komponenty nesmú pochádzať z tretích krajín, ktoré ohrozujú bezpečnostné a obranné záujmy Únie a členských štátov vrátane dodržiavania zásady dobrých susedských vzťahov.
13. V prípade akcií uvedených v článku 44 ods. 1 písm. a), c) a d) majú príjemcovia finančných prostriedkov a dodávatelia možnosť rozhodnúť bez obmedzení uložených tretími krajinami alebo subjektmi z tretích krajín o vymedzení, úprave a vývoji návrhu výrobku obranného priemyslu, ktorý sa obstaráva alebo ktorého zvýšenie výrobnnej kapacity sa podporuje, vrátane zákonnej právomoci nahradiť alebo odstrániť komponenty, na ktoré sa vzťahujú obmedzenia uložené tretími krajinami alebo subjektmi z tretích krajín.
14. V prípade akcií uvedených v článku 44 ods. 1 písm. c) a d) sa môže v pracovnom programe stanoviť, že požiadavky na oprávnenosť stanovené v odsekoch 10 a 11 tohto článku sa posúdia na konci akcie.
15. S výnimkou akcií uvedených v článku 44 ods. 2 alebo ak nie je v pracovných programoch uvedené inak, podpora Únie sa poskytuje len na akcie vykonávané:
 - a) právnymi subjektmi spolupracujúcimi v rámci konzorcia najmenej troch oprávnených právnych subjektov, ktoré sú usadené najmenej v troch rôznych členských štátoch alebo pridružených krajinách. Najmenej tri z uvedených

oprávnených právnych subjektov usadených v najmenej dvoch rôznych členských štátoch alebo pridružených krajinách nesmú byť počas celého obdobia vykonávania akcie priamo alebo nepriamo ovládané rovnakým právnym subjektom a nesmú sa ovládať navzájom;

- b) alebo v rámci štruktúry pre európsky zbrojný program zriadenej v súlade s nariadením (EÚ) [XXX] [EDIP].
- 16. Ak sa na úrovni Únie vytvorí register s cieľom zvýšiť dostupnosť výrobkov, ktoré umožňujú alebo zlepšujú mobilitu, prepravu alebo nasadenie vojenského personálu, vybavenia alebo zásob, výrobky podporované podľa článku 45a sa zaregistrujú v tomto registri na účely sprístupnenia tohto výrobku Únii alebo jej členským štátom.
- 17. Na akcie týkajúce sa spoločného obstarávania, údržby a dostupnosti v oblasti obrany, ako sa uvádza v článku 48, sú oprávnené len tieto právne subjekty:
 - a) verejní obstarávatelia členských štátov a pridružených krajín;
 - b) medzinárodné organizácie;
 - c) štruktúry pre európsky zbrojný program zriadené v súlade s nariadením (EÚ) [XXX] [EDIP];
 - d) Európska obranná agentúra.
- 18. Bez ohľadu na článok 201 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa overuje len finančná kapacita koordinátora konzorcia.
- 19. V súlade s článkom 153 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 môžu komisii pre vyhodnotenie pomáhať nezávislí externí experti s platnou osobnou bezpečnostnou previerkou, ak si to vyžaduje pracovný program. Odchylné od článku 242 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa zoznam nezávislých expertov nezverejňuje.

Článok 52

Miery financovania

- 1. V prípade akcií uvedených v článku 44 ods. 1 písm. a) sa môže podporou Únie pokryť až 100 % oprávnených nákladov.
- 2. V prípade akcií uvedených v článku 44 ods. 1 písm. b) na podporu výskumu a inovácií v oblasti obrany sa môže podporou Únie pokryť až 100 % oprávnených nákladov.
- 3. V prípade akcií uvedených v článku 44 ods. 1 písm. b), ktorými sa podporuje rozvoj obranných technológií a spôsobilostí, sa môže podporou Únie pokryť až 50 % oprávnených nákladov alebo v prípade obstarávania služieb výskumu a vývoja až 50 % odhadovanej hodnoty zákazky.
- 4. V prípade akcií uvedených v článku 44 ods. 1 písm. c) sa môže podporou Únie pokryť až 50 % oprávnených nákladov.
- 5. V prípade akcií uvedených v článku 44 ods. 1 písm. d) sa môže podporou Únie pokryť až 25 % odhadovanej hodnoty spoločného obstarávania.
- 6. V prípade akcií uvedených v článku 44 ods. 1 písm. e) sa podpora Únie môže vzťahovať na prípady:
 - a) ak sa akciou podporuje verejné obstarávanie vykonávané členskými štátmi do výšky 25 % odhadovanej hodnoty verejného obstarávania;

- b) ak sú akcie zamerané na pomoc členským štátom pri získavaní prístupu k dopravným a logistickým zdrojom, a to až do výšky 100 % oprávnených nákladov.
- 7. S cieľom riadne zohľadniť osobitnú situáciu dotknutého strategického partnera sa môže podporou Únie pokryť až 100 % oprávnených nákladov na akcie uvedené v článku 44 ods. 1 písm. f).
- 8. Odchyľne od článku 184 ods. 6 nariadenia o rozpočtových pravidlách môže zodpovedný povolujujúci úradník v prípade akcií uvedených v článku 44 ods. 1 písm. a) a b) povoliť alebo uložiť vo forme paušálnych sadzieb financovanie nepriamych nákladov prijímateľa do maximálnej výšky 25 % celkových oprávnených priamych nákladov, a to s výnimkou priamych oprávnených nákladov na subdodávky, finančnej podpory pre tretie strany a akýchkoľvek jednotkových nákladov alebo jednorazových platieb, ktoré zahŕňajú nepriame náklady.

Článok 53

Kritériá udeľovania

- 1. Ako je uvedené v pracovných programoch, návrhy na akcie sa posudzujú v súlade s kritériami udeľovania zameranými na excelentnosť:
 - a) kvalita a efektívnosť vykonávania akcie;
 - b) ciele, priority a očakávané výsledky stanovené pre príslušnú akciu, najmä prostredníctvom hodnotenia jedného alebo viacerých z týchto kritérií, ako je uvedené v pracovných programoch: i) príspevok k excelentnosti v oblasti obrany, ii) inovačné kapacity, iii) cezhraničná spolupráca, najmä s MSP a spoločnosťami so strednou trhovou kapitalizáciou, ktoré prinášajú do akcie významnú pridanú hodnotu, iv) konkurencieschopnosť, v) zvýšenie výrobných kapacít a dostupnosti, vi) skrátenie času potrebného na výrobu, v) zvýšenie interoperability, vii) zvýšenie vzájomnej zameniteľnosti a viii) bezpečnosť dodávok v celej Únii v reakcii na identifikované riziká vrátane najmä vysokého rizika naplnenia konvenčných vojenských hrozieb.

Článok 54

Vlastníctvo výsledkov

- 1. Ak sa podpora Únie poskytuje vo forme grantu, inštitúcie, orgány, úrady alebo agentúry Únie, ako aj orgány poskytujúce granty majú na požiadanie práva na bezplatný prístup k výsledkom na účely rozvoja, vykonávania a monitorovania existujúcich politík alebo programov Únie v oblastiach svojej pôsobnosti a právo udeľovať nevýhradné licencie tretím stranám na využívanie výsledkov za spravodlivých a primeraných podmienok, ktoré sa stanovujú v zmluvných vzťahoch medzi zainteresovanými stranami, bez práva na sublicenciu, alebo od príjemcov vyžadovať udelenie takýchto licencií tretím stranám, ak nie je v dohode o grante uvedené inak.
- 2. Bez toho, aby boli dotknuté platné pravidlá kontroly vývozu v rámci zodpovednosti členských štátov a pridružených krajín:
 - a) Vnútroštátne orgány členských štátov a pridružených krajín majú prístupové práva k osobitným správam o financovaných činnostiach podľa článku 44 ods. 1 písm. b). Takéto práva sa udeľujú bezplatne a Komisia ich prevedie na členské štáty a pridružené krajiny po tom, ako zabezpečí, že sú stanovené primerané povinnosti, pokiaľ ide o dôvernú informáciu.

- b) Vnútroštátne orgány členských štátov a pridružených krajín využívajú osobitnú správu výlučne na účely týkajúce sa používania svojimi ozbrojenými silami, alebo bezpečnostnými alebo spravodajskými zložkami, alebo v ich prospech, a to aj v rámci ich programov spolupráce. Takéto používanie zahŕňa štúdiu, hodnotenie, posúdenie, výskum, návrh, akceptáciu a osvedčovanie výrobku, prevádzku, školenie a likvidáciu, ako aj posúdenie a vypracovanie technických požiadaviek na obstarávanie.
- c) Ak dva alebo viaceré členské štáty alebo pridružené krajiny viacstranne alebo v rámci Únie spoločne uzavreli jednu alebo viacero zmlúv s jedným alebo viacerými príjemcami s cieľom ďalej rozvíjať výsledky akcií podporovaných z fondu podľa článku 45 ods. 1 písm. b), majú prístup k týmto výsledkom v rozsahu, v akom sú vo vlastníctve takýchto príjemcov a potrebné pre plnenie zmluvy alebo zmlúv. Takéto prístupové práva sa udeľujú bez poplatku a na základe osobitných podmienok s cieľom zabezpečiť, aby sa tieto práva využívali len na účely zmluvy alebo zmlúv a aby sa stanovili primerané povinnosti, pokiaľ ide o dôvernosť informácií.
- d) V prípade akcií na podporu rozvoja obranných technológií a spôsobilostí sa prístupové práva k výsledkom rozvojových akcií udelia vnútroštátnym orgánom, ktoré akciu spolufinancujú, za spravodlivých a primeraných podmienok, ktoré sa dohodnú s príjemcami, ktorí tieto výsledky vytvárajú. Podmienky uplatňovania takýchto prístupových práv sa stanovujú v zmluvnom vzťahu medzi príjemcami a vnútroštátnymi orgánmi, ktoré spolufinancujú akciu.
- e) V prípade akcií na podporu posilnenia obranného priemyslu, rozšírenia alebo vytvorenia strategických výrobných kapacít sa Komisii umožní, aby na požiadanie poskytla členským štátom a pridruženým krajinám príslušnú dokumentáciu o akcii s cieľom predísť dvojitému financovaniu tých istých nákladov.
- f) Ak Únia podporuje spoločné obstarávanie výrobkov obranného priemyslu, zúčastnené členské štáty a pridružené krajiny na požiadanie sprístupnia ostatným členským štátom a pridruženým krajinám príslušný súbor informácií, ako sú hlavné charakteristiky, výkony, jednotkové náklady a dodacie lehoty, aby sa mohli k obstarávaniu pripojiť v neskoršej fáze za spravodlivých a primeraných podmienok.
- g) Takéto prístupové práva zahŕňajú právo oprávniť iné právne subjekty usadené v Únii alebo pridružených krajinách, aby v ich mene využívali výsledky, prípadne za podmienok dôvernosti.
3. Každý prevod vlastníctva výsledkov alebo udelenie výhradných licencií na výsledky vytvorené s podporou právny subjektom usadeným v nepridružených tretích krajinách alebo subjektom z nepridružených tretích krajín podlieha predchádzajúcemu oznámeniu a schváleniu Komisiou alebo orgánmi príslušného členského štátu alebo pridruženej krajiny, ktoré sa uskutoční do troch rokov po záverečnej platbe v rámci akcie za podmienok zaručujúcich ochranu bezpečnostných a obranných záujmov Únie.

Článok 55

Ďalšie uplatniteľné pravidlá týkajúce sa utajovaných skutočností

1. Fyzické osoby s pobytom a právnické osoby usadené v tretej krajine môžu s utajovanými skutočnosťami Únie týkajúcimi sa programu nakladať len vtedy, ak v uvedenej krajine podliehajú bezpečnostným predpisom, ktoré zaisťujú stupeň ochrany, ktorý je prinajmenšom rovnocenný stupňu, aký poskytujú bezpečnostné

predpisy Komisie a Rady stanovené v rozhodnutí (EÚ, Euratom) 2015/444 a rozhodnutí 2013/488/EÚ.

2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 13 rozhodnutia 2013/488/EÚ a predpisy, ktorými sa riadi oblasť priemyselnej bezpečnosti stanovené v rozhodnutí (EÚ, Euratom) 2015/444, sa fyzickej alebo právnickej osobe, tretej krajine alebo medzinárodnej organizácii môže, ak je to potrebné a na individuálnom základe, poskytnúť prístup k utajovaným skutočnostiam Únie, a to podľa povahy a obsahu takýchto skutočností, príjemcovej potreby poznať také skutočnosti a stupňa výhodnosti pre Úniu.
3. Ak ide o akcie, ktoré zahŕňajú, vyžadujú si alebo obsahujú utajované skutočnosti, príslušný financujúci subjekt spresní vo výzve na predkladanie návrhov alebo v súťažných podkladoch opatrenia a požiadavky potrebné na to, aby sa zaistila bezpečnosť takýchto skutočností na požadovanej úrovni.
4. Rovnocennosť bezpečnostných predpisov uplatňovaných v tretej krajine alebo medzinárodnou organizáciou sa stanoví v dohode o bezpečnosti informácií, ktorá zahŕňa v relevantných prípadoch aj otázky priemyselnej bezpečnosti, uzavretej alebo ktorá sa má uzavrieť medzi Úniou a danou treťou krajinou alebo medzinárodnou organizáciou, a to v súlade s postupom stanoveným v článku 218 ZFEÚ a so zreteľom na článok 13 rozhodnutia 2013/488/EÚ.
5. Bezpečnostný rámec na zabezpečenie primeranej ochrany utajovaných novonadobudnutých informácií, ktoré vznikli pri vykonávaní akcie financovanej podľa tohto oddielu, sa stanoví v súlade s rozhodnutím (EÚ, Euratom) 2015/444 a vykonávacími pravidlami za pomoci bezpečnostných expertov vymenovaných členskými štátmi a pridruženými krajinami, na ktorých území sú prijímatelia usadení. Členské štáty a pridružené krajiny v rámci práce skupiny bezpečnostných expertov Komisie (ComSEG) poskytnú Komisii spoločne dohodnuté usmernenia pre určovanie stupňa utajenia. Ak členské štáty a pridružené krajiny nevytvoria takéto osobitné, spoločne dohodnuté usmernenia pre určovanie stupňa utajenia, Komisia vytvorí bezpečnostný rámec pre danú akciu v súlade s platnými bezpečnostnými ustanoveniami Komisie. Utajované novonadobudnuté informácie získané pri vykonávaní akcie financovanej podľa tohto oddielu sa nesmú ďalej šíriť bez potvrdenej „potreby poznať“, na ktorej sa dohodli zúčastnené členské štáty a pridružené krajiny. Náležitý bezpečnostný rámec pre akciu musí byť v každom prípade zavedený pred podpísaním dohody o udelení grantu.

Článok 56

Poradný výbor pre obranný priemysel

1. Týmto sa zriaďuje Poradný výbor pre obranný priemysel.
2. Všeobecnou úlohou výboru je pomáhať Komisii a poskytovať jej poradenstvo a odporúčania podľa tohto nariadenia. Poskytuje najmä poradenstvo o dlhodobej investičnej stratégii v oblasti obrannej politiky.
3. Výbor pre obranný priemysel sa skladá zo zástupcov členských štátov, Komisie a vysokého predstaviteľa/vedúceho agentúry. Každý členský štát nominuje jedného zástupcu a jedného náhradníka zástupcu.

ODDIEL 3

VESMÍRNE SYSTÉMY A VYKONÁVANIE VESMÍRNEJ POLITIKY

Článok 57

Osobitné ustanovenia

1. Činnosti podporované v rámci tohto oddielu prispievajú k všeobecným cieľom stanoveným v článku 3 ods. 1 a k špecifickým cieľom stanoveným v článku 3 ods. 2 písm. e).
2. Podpora činností v rámci tohto oddielu sa financuje z rozpočtu stanoveného v článku 4 ods. 2 písm. e) a z akýchkoľvek dodatočných príspevkov pridelených v súlade s článkom 6.

Článok 58

Zložky

1. Vesmírne systémy a vesmírna politika Únie sa vykonávajú najmä prostredníctvom týchto zložiek:
 - a) určovanie polohy, navigácie a určovanie času (PNT) vrátane podzložiek systémov Galileo a EGNOS;
 - b) pozorovanie Zeme (EO) vrátane podzložiek programu Copernicus a vládnej služby na pozorovanie Zeme (EOGS);
 - c) bezpečná konektivita vrátane podzložiek Satelitná infraštruktúra pre odolnosť, prepojenosť a bezpečnosť (IRIS²) a vládna satelitná komunikácia (GOVSATCOM);
 - d) získavanie informácií o situácii vo vesmíre (SSA) vrátane podzložiek dohľad nad kozmickým priestorom a sledovanie tohto priestoru (SST), javy vesmírneho počasia (SWE) a blízkozemské objekty (NEO);
 - e) prístup do vesmíru;
 - f) komercializácia vesmíru a vesmírne hospodárstvo;
 - g) technologická suverenita, výskum a inovácie.

V pracovných programoch prijatých v súlade s pravidlami stanovenými v tomto oddiele tohto nariadenia sa do osobitne vyhradenej časti začlenia činnosti zamerané na konkurencieschopnosť a spoločnosť podporované na základe nariadenia (EÚ) [XXX] [*rámcový program Horizont Európa*] a zabezpečí sa nimi súdržnosť pri zohľadní osobitných pravidiel podľa tohto oddielu.

Článok 59

Určovanie polohy, navigácia a určovanie času (PNT)

1. Zložka určovania polohy, navigácie a určovania času (PNT) (podzložky Galileo a EGNOS) podporovaná v rámci tohto oddielu poskytuje dlhodobé, najmodernejšie a bezpečné služby určovania polohy, navigácie a určovania času, a to bez prerušenia aj za nepriaznivých podmienok a podľa možnosti na globálnej úrovni, a je schopný podporovať politické priority Únie.

2. Oprávnené činnosti zložky PNT zahŕňajú:
 - a) prinajmenšom riadenie, prevádzku, údržbu, neustále zlepšovanie a ochranu vesmírnej a pozemnej infraštruktúry a poskytovaných služieb;
 - b) vývoj služieb PNT a vývoj a zavádzanie budúcich generácií systémov; a to aj pre nízke zemské dráhy (LEO-PNT);
 - c) výskumné a vývojové činnosti podporujúce modernizáciu infraštruktúry („dodávateľský výskum a vývoj“) a vývoj aplikácií, používateľských technológií, štandardizáciu a certifikáciu („odberateľský výskum a vývoj“);
 - d) spoluprácu s inými regionálnymi alebo globálnymi systémami satelitnej navigácie vrátane uľahčenia kompatibility a interoperability a podpory úlohy Únie ako globálneho aktéra vo vesmírnom sektore, podpory medzinárodnej spolupráce a podpory európskej vesmírnej diplomacie.
3. Služby poskytované zložkou PNT Únie zahŕňajú najmä:
 - a) otvorenú službu, ktorú môžu využívať spotrebiteľia (OS);
 - b) službu vysokej presnosti na profesionálne alebo komerčné použitie (HAS);
 - c) otvorenú službu na autentifikáciu navigačných správ (OSNMA) na autentifikáciu otvorenej služby Galileo;
 - d) verejnú regulovanú službu vyhradenú pre vládou schválených používateľov (PRS);
 - e) službu núdzového varovania pred viacerými nebezpečenstvami (EWSS);
 - f) službu určovania času (TS);
 - g) vesmírnu navigačnú službu, ktorú môžu využívať prevádzkovatelia vesmírnych prostriedkov;
 - h) globálnu samostatnú pátraciu a záchrannú službu vrátane služieb pre vládnych používateľov, ktorá integruje spôsobilosti spätnej komunikácie na podporu záchranej operácie (pátranie a záchrana);
 - i) služby v oblasti bezpečnosti ľudského života pre používateľov, pre ktorých je bezpečnosť kľúčová, vrátane civilného letectva, námornej dopravy a iných dopravných použití (SoL);
 - j) službu šírenia dát (EDAS);
 - k) služby monitorovania rádiofrekvenčného rušenia pre rôzne oprávnené komunity používateľov všetkých vesmírnych zložiek;
 - l) príspevok na doplnkové služby PNT, ktorým sa zvýši odolnosť v prípade narušenia služieb poskytovaných zložkou PNT.
4. PRS je pre členské štáty, Radu, Komisiu, ESVČ a prípadne riadne splnomocnené agentúry Únie bezplatná. Služby zložky PNT sa prioritne poskytujú na územiach, ktoré sa geograficky nachádzajú v Európe, všetkých členských štátov a tretích krajín, ktoré sa zúčastňujú na podzložkách PNT.
5. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov prijať opatrenia potrebné na stanovenie a reguláciu politik prístupu k údajom a službám PNT. Tieto vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 83 ods. 2.

Pozorovanie Zeme

1. Systém pozorovania Zeme (EO) pozostáva zo systému Copernicus a z vládnej služby na pozorovanie Zeme (EOGS). Copernicus je operačný, autonómny, používateľsky riadený civilný systém pozorovania Zeme pod civilnou kontrolou, ktorý vychádza z existujúcich vnútroštátnych a európskych kapacít. Ponúka geoinformačné údaje a služby, ktoré zahŕňajú satelity, pozemnú infraštruktúru, zariadenia na spracovanie údajov a informácií a distribučnú infraštruktúru, na základe politiky bezplatných, úplných a otvorených dát a v prípade potreby sa v ňom integrujú potreby a požiadavky bezpečnosti.
2. V rámci systému Copernicus sa takisto podporuje tvorba, vykonávanie a monitorovanie politik Únie a jej členských štátov, najmä v oblasti ochrany životného prostredia, zmeny klímy, mora, námornej oblasti, atmosféry, poľnohospodárstva a rozvoja vidieka, ochrany kultúrneho dedičstva, civilnej ochrany, monitorovania infraštruktúry, bezpečnosti a ochrany, ako aj digitálneho hospodárstva v segmente vedúceho postavenia v digitálnej oblasti, ktoré bude zosúladené s cieľom systému Copernicus.
3. Copernicus presadzuje medzinárodnú koordináciu systémov pozorovania Zeme a súvisiacu výmenu dát v záujme posilnenia svojho globálneho rozmeru a komplementárnosti, pričom sa zohľadňujú medzinárodné dohody a koordinačné procesy.
4. „Kmeňoví používatelia systému Copernicus“ sú inštitúcie a orgány Únie a európske, vnútroštátne alebo regionálne verejné subjekty v Únii alebo pridružených tretích krajinách poverené vykonávaním verejnej služby v súvislosti s vymedzením, vykonávaním, presadzovaním alebo monitorovaním civilných verejných politik, ako napríklad v oblasti životného prostredia, civilnej ochrany, bezpečnosti vrátane bezpečnosti infraštruktúry alebo v oblasti bezpečnostných politik, ktoré využívajú dáta systému Copernicus a informácie systému Copernicus a majú dodatočnú úlohu hnacej sily vývoja systému Copernicus.
5. S cieľom zabezpečiť kontinuitu a rozvoj systému Copernicus a uspokojiť vyvíjajúce sa potreby používateľov, najmä inštitúcií a orgánov Únie a európskych, vnútroštátnych alebo regionálnych verejných orgánov v Únii alebo pridružených tretích krajinách, sa Copernicus skladá najmä z/zo:
 - a) infraštruktúry systému Copernicus vrátane vývoja, rozmiestnenia a prevádzky družíc Sentinel systému Copernicus, prístupu k dátam tretích strán z vesmírneho pozorovania Zeme a trvalého prístupu k dátam *in situ* a iným doplnkovým dátam vrátane možných príspevkov do medzinárodných sietí *in situ*;
 - b) služieb systému Copernicus vrátane monitorovania životného prostredia na globálnej úrovni v oblasti pôdy, zmeny klímy, atmosféry a morského prostredia; služieb riadenia mimoriadnych situácií; služieb prevencie a pripravenosti; bezpečnostných služieb v rámci Únie; vrátane námorného dozoru a monitorovania hraníc; podpory vonkajšej činnosti Únie a spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky;
 - c) prístupu k dátam systému Copernicus a ich distribúcie vrátane infraštruktúry a služieb na zabezpečenie objavovania, prezerania, prístupu k dátam a informáciám programu Copernicus, ich distribúcie a využívania a dlhodobého uchovávanía, a to používateľsky ústretovým spôsobom, najmä synergie s inými dátovými priestormi, ako je dátový priestor pre Európsku zelenú dohodu alebo digitálne dvojčatá;

- d) Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov prijať technické špecifikácie týkajúce sa oprávnených akcií uvedených v odseku 4. Tieto vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 83 ods. 2.
6. Komisia môže takisto prijať delegované akty v súlade s článkom 84 s cieľom doplniť politiku v oblasti dát a informácií systému Copernicus, pokiaľ ide o bezpečnostné obmedzenia, ako aj špecifikácie, podmienky a postupy prístupu k dátam systému Copernicus a informáciám systému Copernicus a ich využívania.
7. EOGS poskytuje lepšie informácie o situácii na podporu pripravenosti, rozhodovania a činnosti Únie a členských štátov v oblasti bezpečnosti a obrany. EOGS zahŕňa najmä satelity, pozemnú infraštruktúru, zariadenia na spracovanie dát a informácií a distribučnú infraštruktúru. Poskytuje bezpečné, spoľahlivé, včasné, trvalé a cielečné dáta z pozorovania Zeme z vesmíru, čím sa posilňujú existujúce a plánované kapacity. Dopĺňa a využíva existujúce kapacity poskytované prostredníctvom Satelitného strediska Európskej únie vrátane kapacít členských štátov. EOGS môže poskytovať doplnkové informácie aj službám systému Copernicus, najmä na účely civilnej ochrany a bezpečnosti.
8. EOGS sa skladá najmä z/zo:
- a) infraštruktúry EOGS vrátane vývoja a prevádzky nových vesmírnych misií na pozorovanie Zeme určených pre citlivé vládne aplikácie; prístupu k doplnkovým dátam z pozorovania Zeme z vesmíru od tretích strán; prístupu k dátam *in situ* a iným doplnkovým dátam;
- b) služieb EOGS vrátane činností na vytváranie geopriestorových informácií s pridanou hodnotou, ktoré sú vyhradené pre vládou oprávnených používateľov na citlivé aplikácie poskytovania informácií o situácii na podporu pripravenosti a rozhodovania v oblasti bezpečnosti a obrany;
- c) prístupu k dátam EOGS a ich distribúcie vrátane infraštruktúry a služieb na zabezpečenie prístupu k dátam a informáciám EOGS, ich distribúcie, využívania a dlhodobého uchovávanía bezpečným spôsobom.
9. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov prijať technické špecifikácie týkajúce sa oprávnených akcií EOGS, ako sa uvádza v odseku 8. Tieto vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 83 ods. 2.
10. Používatelia EOGS musia mať riadne povolenie Komisie alebo členských štátov a musia spĺňať všeobecné bezpečnostné požiadavky uvedené v článku 69. Ako používatelia EOGS môžu byť oprávnené tieto subjekty:
- a) orgán verejnej moci Únie alebo členského štátu alebo orgán, ktorému bol zverený výkon verejnej moci;
- a) fyzická alebo právnická osoba, ktorá koná v mene a pod kontrolou subjektu uvedeného v písmene a).
11. Členské štáty môžu do EOGS prispieť satelitnými kapacitami, pozemskými segmentmi alebo časťou zariadení pozemského segmentu.
12. Agentúry Únie sa môžu mať prístup k EOGS, iba pokiaľ to potrebujú na vykonávanie svojich úloh a v súlade s podrobnými pravidlami, ktoré sa stanovujú v administratívnej dohode uzavretej medzi dotknutou agentúrou a inštitúciou Únie, ktorá nad ňou vykonáva dohľad.

13. Výskumnými a vývojovými činnosťami sa podporuje vývoj systémov Copernicus a EOGS vrátane ich služieb a nadväzujúci výskum a vývoj aplikácií a používateľských technológií na využívanie služieb pozorovania Zeme.

Článok 61

Bezpečná konektivita

1. Rozsah zložky bezpečná konektivita je najmä:
 - a) zabezpečenie dlhodobej dostupnosti spoľahlivých, bezpečných a nákladovo efektívnych vládnych služieb a služieb GOVSATCOM;
 - b) umožnenie komerčných služieb IRIS²;
 - c) tam, kde je to možné, umožniť rozvoj komunikačných a doplnkových nekomunikačných služieb, najmä zlepšením činností a zložiek v rámci tohto oddielu, vytvorením synergií medzi nimi a rozšírením ich spôsobilostí a služieb, ako aj rozvoj nekomunikačných služieb, ktoré sa majú poskytnúť členským štátom, formou poskytnutia hosťiteľských služieb pre dodatočné satelitné subsystemy vrátane užitočného nákladu;
 - d) zlepšiť bezpečnú konektivitu v geografických oblastiach strategického záujmu, ako sú Afrika a Arktída, ako aj Baltské more, Čierne more, Stredozemie a Atlantický oceán;
2. Táto zložka zahŕňa najmä tieto oprávnené činnosti:
 - a) činnosti vymedzenia, návrhu, vývoja, validácie a súvisiaceho zavádzania zamerané na potrebnú vesmírnu a pozemnú infraštruktúru, ktorá je potrebná na poskytovanie vládnych služieb IRIS²;
 - b) činnosti využívania zamerané na poskytovanie vládnych služieb IRIS², ktoré zahŕňajú prevádzku, údržbu, priebežné zdokonaľovanie a ochranu vesmírnej a pozemnej infraštruktúry vrátane riadenia obnovy a zastarávania;
 - c) postupná integrácia EuroQCI do systému bezpečnej konektivity;
 - d) výskum a vývoj činností pre budúce generácie vesmírnej a pozemnej infraštruktúry, vývoj vládnych služieb IRIS²; služby GOVSATCOM, technologický rozvoj, najmä na zabezpečenie technologickej suverenity Únie, a zavádzanie služieb bezpečnej konektivity vrátane činností súvisiacich s návrhom, vývojom a výrobou používateľských terminálov;
 - e) obstarávanie a poskytovanie kapacít, služieb a používateľských zariadení vládnej a komerčnej satelitnej komunikácie potrebných na združovanie a zdieľanie služieb GOVSATCOM; kapacít, služieb a používateľských zariadení, ktoré poskytujú:
 1. účastníci služieb GOVSATCOM, ako sa uvádza v odseku 17, alebo
 2. právnické osoby, ktoré sú riadne akreditované na poskytovanie kapacít satelitnej komunikácie alebo služieb v súlade s postupom bezpečnostnej akreditácie uvedeným v článku 69, ktorý je v súlade so všeobecnými bezpečnostnými požiadavkami uvedenými v článku 77.
3. Infraštruktúry IRIS² a GOVSATCOM zahŕňajú tieto požiadavky:
 - a) Infraštruktúra IRIS² je modulárna a pozostáva z vládnej infraštruktúry a komerčnej infraštruktúry. Zahŕňa všetky príslušné pozemné a vesmírne segmenty, ktoré sú potrebné na poskytovanie vládnych služieb vrátane príslušných riadiacich stredísk.

- b) Komerčná infraštruktúra IRIS² systému bezpečnej konektivity zahŕňa všetky vesmírne a pozemné prostriedky okrem tých, ktoré sú súčasťou vládnej infraštruktúry. Komerčná infraštruktúra nesmie negatívne ovplyvňovať výkonnosť ani bezpečnosť vládnej infraštruktúry. Komerčná infraštruktúra a všetky súvisiace riziká sa v plnej miere financujú súkromným sektorom.
 - c) Vládna infraštruktúra vo vhodných prípadoch poskytuje hosťiteľské služby pre dodatočné satelitné subsystemy, najmä užitočné zariadenie, ktoré sa môžu použiť ako súčasť vesmírnej infraštruktúry ostatných vesmírnych zložiek ECF, ako aj satelitné subsystemy používané na poskytovanie nekomunikačných služieb pre členské štáty.
 - d) Infraštruktúra GOVSATCOM zahŕňa infraštruktúru potrebnú na poskytovanie služieb GOVSATCOM, najmä centra GOVSATCOM.
 - e) Pozemné a vesmírne segmenty uvedené v odsekoch 3 a 4 a ich prevádzka musia spĺňať všeobecné bezpečnostné požiadavky uvedené v článku 77 ods. 3.
4. Poskytovanie služieb bezpečnej konektivity sa zabezpečuje tak, ako je stanovené v portfóliu služieb, a v súlade s prevádzkovými požiadavkami a v súlade s bezpečnostnými požiadavkami uvedenými v článku 77. Poskytovanie služieb GOVSATCOM sa takisto riadi pravidlami zdieľania a určovania priorít uvedenými v odseku 9.
 5. Prístup ku službám GOVSATCOM a vládnym službám IRIS² je pre inštitucionálnych a vládných používateľov bezplatný, pokiaľ Komisia nezavedie politiku spoplatňovania v súlade s odsekom 11.
 6. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov prijme portfólio služieb pre služby GOVSATCOM a vládne služby IRIS² vrátane služieb pre vládou oprávnených používateľov založených na komerčnej infraštruktúre.
 7. Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov prevádzkové požiadavky na služby GOVSATCOM a vládne služby IRIS².
 8. Pri zdieľaní a určovaní priorít služieb GOVSATCOM sa používatelia GOVSATCOM uprednostňujú podľa ich významu a kritickosti. Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov podrobné pravidlá zdieľania a určovania priorít kapacít, služieb a používateľských zariadení GOVSATCOM. Komisia prijme prostredníctvom vykonávacích aktov aj podrobné pravidlá poskytovania vládných služieb IRIS². Pri vypracúvaní týchto aktov Komisia zohľadní očakávaný dopyt po rôznych prípadoch použitia, analýzu bezpečnostných rizík pre tieto prípady použitia a prípadne nákladovú efektívnosť.
 9. Ak sa na základe analýzy rizík a očakávaného dopytu uvedených v odseku 11 zistí, že existuje nedostatok kapacít alebo že dopyt prevyšuje prístupovú kapacitu pre vládne služby IRIS², čo môže viesť k narušeniu trhu, Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov prijať cenovú politiku. Prijatím cenovej politiky Komisia zabezpečuje, aby poskytovanie služieb GOVSATCOM a vládných služieb IRIS² nenarušalo hospodársku súťaž, aby nedošlo k nedostatku týchto služieb a aby určená cena nevedla k nadmernej náhrade v prípade zmlúv uvedených v odseku 20.
 10. Vykonávacie akty uvedené v odsekoch 9 až 12 sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 83 ods. 3.
 11. Členské štáty, Rada, Komisia a ESVČ sú účastníkmi bezpečnej konektivity, pokiaľ oprávňujú používateľov alebo poskytujú kapacity satelitnej komunikácie, lokality pozemného segmentu alebo časť zariadení pozemného segmentu.

12. Agentúry Únie sa môžu stať účastníkmi bezpečnej konektivity, iba pokiaľ to potrebujú na vykonávanie svojich úloh a v súlade s podrobnými pravidlami, ktoré sa stanovujú v administratívnej dohode uzavretej medzi dotknutou agentúrou a inštitúciou Únie, ktorá nad ňou vykonáva dohľad.
13. Tretie krajiny a medzinárodné organizácie sa môžu stať účastníkmi bezpečnej konektivity na základe osobitnej špecializovanej medzinárodnej dohody uzavretej v súlade s článkom 218 ZFEÚ a podľa článku 11 ods. 3 tohto nariadenia.
14. Používatelia vládnych služieb sú účastníkmi riadne oprávnení používať služby GOVSATCOM alebo vládne služby IRIS² a spĺňajú všeobecné bezpečnostné požiadavky uvedené v článku 77 ods. 3. Ako používatelia služieb GOVSATCOM alebo vládnych služieb IRIS² môžu byť oprávnené tieto subjekty:
 - a) orgán verejnej moci Únie alebo členského štátu alebo orgán, ktorému bol zverený výkon verejnej moci;
 - b) fyzická alebo právnická osoba, ktorá koná v mene a pod kontrolou subjektu uvedeného v písmene a).
15. IRIS² sa plní prostredníctvom koncesnej zmluvy. Ak sa koncesná zmluva IRIS² neuzavrie, Komisia zabezpečí optimálne plnenie tým, že podľa potreby obstará zákazku na dodanie tovaru, poskytnutie služieb alebo uskutočnenie prác, alebo zmiešanú zákazku.
16. Komisia prijme potrebné opatrenia na zabezpečenie kontinuity vládnych služieb IRIS², ak si dodávatelia uvedení v tomto článku nie sú schopní plniť svoje záväzky.
17. V zákazkách uvedených v tomto článku sa najmä zabezpečí, aby sa pri poskytovaní služieb založených na komerčnej infraštruktúre IRIS² zachovali základné záujmy Únie a ciele podzložky. Tieto zákazky musia obsahovať aj primerané záruky, aby sa zabránilo akejkolvek nadmernej náhrade pre dodávateľov uvedených v tomto článku, narušeniu hospodárskej súťaže, konfliktom záujmov, neprimeranej diskriminácii alebo akýmkoľvek iným skrytým nepriamym výhodám. Takéto záruky môžu zahŕňať povinnosť oddelenia účtovníctva medzi poskytovaním vládnych služieb IRIS² a poskytovaním komerčných služieb IRIS² vrátane zriadenia subjektu, ktorý bude štrukturálne a právne oddelený od vertikálne integrovaného prevádzkovateľa, na účely poskytovania vládnych služieb, a poskytovanie otvoreného, spravodlivého, primeraného a nediskriminačného prístupu k infraštruktúre potrebnej na poskytovanie komerčných služieb. V zákazkách sa takisto zabezpečí, aby boli počas ich trvania splnené podmienky oprávnenosti.
18. Ak vládne a komerčné služby IRIS² využívajú na zabezpečenie synergií spoločné subsystemy alebo rozhrania, v zákazkách uvedených v tomto článku sa takisto určí, ktoré z týchto rozhraní a spoločných subsystemov je súčasťou vládnej infraštruktúry, aby sa zabezpečila ochrana bezpečnostných záujmov Únie a jej členských štátov.
19. Komerčnú infraštruktúru uvedenú v odseku 3 v plnej miere financujú dodávatelia uvedení v tomto článku s cieľom splniť cieľ uvedený v odseku 1 písm. b).

Článok 62

Dohľad nad kozmickým priestorom a jeho sledovanie

1. Podzložka SST v rámci SSA zahŕňa najmä:

- a) zriadenie, vývoj a prevádzku siete senzorov členských štátov, ktoré sa vyberú na základe štúdií architektúry, zahŕňajúcich pozemské a vesmírne senzory SST členských štátov, ktoré sa vyberú na základe štúdie architektúry, vrátane senzorov vyvinutých prostredníctvom Európskej vesmírnej agentúry, komerčného sektora Únie a senzorov Únie zameraných na prieskum a sledovanie vesmírnych objektov a vytvorenie autonómneho európskeho katalógu vesmírnych objektov;
 - b) spracovanie a analýzu údajov SST s cieľom poskytovať informácie o SST a služby SST;
 - c) poskytovanie služieb SST používateľom SST;
 - d) hľadanie, presadzovanie a podporu synergií s iniciatívami na podporu vývoja a zavádzania technológií na likvidáciu vesmírnych plavidiel po skončení ich prevádzkovej životnosti a technologických systémov na prevenciu a odstraňovanie vesmírneho odpadu;
 - e) spoluprácu s medzinárodnými iniciatívami v oblasti koordinácie vesmírnej prevádzky, a to aj na operačnej úrovni;
 - f) vykonávanie činností stanovených v nariadení (EÚ) [XXX] [bezpečnosť, odolnosť a environmentálna udržateľnosť vesmírnych činností v Únii];
 - g) výskumné a vývojové činnosti podporujúce vývoj SST vrátane jeho služieb.
2. V rámci podzložky SST sa poskytuje aj technická a administratívna podpora na zabezpečenie prechodu medzi činnosťami SST vykonávanými v rámci ECF a činnosťami SST vykonávanými podľa nariadenia (EÚ) 2021/696.
 3. Partnerstvo SST vytvorené podľa nariadenia (EÚ) 2021/696 zostáva v rámci ECF naďalej v platnosti. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov prijať podrobné pravidlá pre neskoršie začlenenie členského štátu do partnerstva SST. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 83 ods. 3.
 4. Úlohy partnerstva SST uvedené v odseku 5 sa rozšíria na podporu vykonávania SST. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 84 s cieľom doplniť tento odsek o podrobný zoznam úloh, ktoré má vykonávať partnerstvo SST.
 5. Služby SST sú bezplatné, dostupné kedykoľvek bez prerušenia a prispôsobené potrebám používateľov SST a zahŕňajú:
 - a) posúdenie rizika zrážky vesmírnych plavidiel medzi sebou alebo ich zrážky s vesmírnym odpadom a možné vydávanie varovaní pred kolíziami počas týchto fáz vesmírnych misií: vynášanie na obežnú dráhu, počiatočná fáza na obežnej dráhe, fáza zvyšovania obežnej dráhy, operácie na obežnej dráhe a fáza likvidácie vesmírneho objektu;
 - b) zisťovanie a charakterizácia úlomkov, rozpadov alebo zrážok na obežnej dráhe;
 - c) posúdenie rizika neriadeného návratu vesmírnych objektov a vesmírneho odpadu do zemskej atmosféry a vytváranie súvisiacich informácií vrátane odhadu časového rámca a pravdepodobného miesta možného dopadu;
 - d) rozvoj činností súvisiacich so znižovaním objemu vesmírneho odpadu s cieľom znížiť jeho tvorbu, sanáciou vesmírneho odpadu, monitorovaním vynášania po navedení na obežnú dráhu, špecifickými službami pre konštelácie, vytvorením trhu pre služby SST, prípravou systému pre cislunárne operácie, podporou operácií a služieb vo vesmíre a podporou tmavej a tichej oblohy.

6. Služby SST môžu zahŕňať služby pre vládnych používateľov SST na základe katalógu uvedeného v odseku 1 písm. a).
7. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty s cieľom doplniť zoznam používateľov, ktorí nie sú základnými používateľmi, a špecifikovať služby, ku ktorým môžu mať prístup.
8. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov prijať prevádzkové požiadavky a požiadavky na prístup, ako aj bezpečnostné a technické špecifikácie pre služby SST. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 83 ods. 3.
9. Medzi používateľov SST patria:
 - a) základní používatelia SST, ktorí majú prístup ku všetkým službám SST: členské štáty, ESVČ, Komisia, Rada, agentúra, ako aj verejní a súkromní vlastníci a prevádzkovatelia vesmírnych plavidiel usadení v Únii;
 - b) používatelia, ktorí nie sú hlavnými používateľmi SST;
 - c) vládni používatelia SST v prípade vládnych služieb: orgány členských štátov, ESVČ, Rada.
10. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov prijať podrobné ustanovenia o prístupe používateľov SST k službám SST a príslušných postupoch. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 83 ods. 3.
11. Podzložka SST nie je otvorená pre účasť tretích krajín s výnimkou Nórska.

Článok 63

Blízkozemské objekty

1. Cieľom podzložky blízkozemských objektov (NEO) v rámci SSA je monitorovanie rizík prírodných objektov v slnečnej sústave, ktoré sa približujú k Zemi.
2. Oprávnené činnosti v rámci NEO zahŕňajú najmä príslušné činnosti na splnenie cieľa stanoveného v odseku 1, najmä podporné činnosti súvisiace s údržbou a vkladáním dát do katalógu fyzikálnych vlastností blízkozemských objektov v Únii.
3. A výskumné a vývojové činnosti podporujúce vývoj NEO vrátane jeho služieb a nadväzujúci výskum a vývoj aplikácií a používateľských technológií pre využívanie služieb NEO.

Článok 64

Javy vesmírneho počasia

1. Cieľom v rámci javov vesmírneho počasia (SWE) je monitorovať a vyhodnocovať prírodné zmeny súvisiace s javmi vesmírneho počasia, ako sú slnečné vetry a slnečné erupcie.
2. Oprávnené činnosti v rámci SWE zahŕňajú všetky činnosti potrebné na poskytovanie služieb vesmírneho počasia vrátane výskumných a vývojových činností podporujúcich vývoj SWE, ako aj jeho služieb a nadväzujúceho výskumu a vývoja aplikácií a používateľských technológií na využívanie služieb SWE.

3. Cieľom služieb SWE je, aby boli k dispozícii kedykoľvek a bez prerušenia a zahŕňajú najmä:
 - a) oblasť vesmíru;
 - b) oblasť PNT;
 - c) oblasť EO;
 - d) oblasť telekomunikácií/SATCOM.
4. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov prijať podrobné ustanovenia týkajúce sa služieb SWE vrátane požiadaviek a technických špecifikácií týkajúcich sa týchto služieb. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 83 ods. 3.

Článok 65

Prístup do vesmíru

1. Prístup do vesmíru je schopnosť vynášať vesmírne plavidlá do vesmíru, a pripravovať ich vo vesmíre a z vesmíru.
2. Únia podporuje autonómny a odolný prístup do vesmíru podporou spoľahlivých a nákladovo efektívnych európskych služieb vynášania na obežnú dráhu spolu so súdržným európskym prístupom, pričom zohľadňuje základné bezpečnostné záujmy Únie a jej členských štátov.
3. V rámci synergií s inými programami a systémami financovania Únie sa oprávnené činnosti vzťahujú najmä na:
 - a) obstarávanie a združovanie služieb vynášania na obežnú dráhu pre potreby Únie a na ich žiadosť združovanie a spoločné obstarávanie služieb vynášania na obežnú dráhu pre potreby členských štátov, medzinárodných organizácií a iných verejných subjektov;
 - b) prístup k vesmírnym inováciám vrátane modernizácie a vývoja nových technológií, systémov a služieb;
 - c) vývoj, prispôsobenie, výstavbu, údržbu a prevádzku kritickej pozemnej infraštruktúry Únie, okrem iného vrátane zariadení potrebných na testovanie, spustenie a obnovenie prístupu k vesmírnym technológiám a službám.
4. Komisia zriadi riadiacu radu z európskych verejných subjektov vrátane členských štátov, agentúry zriadenej v súlade s nariadením (EÚ) [XXX] [*budúce nariadenie o zriadení EUSPA*], iných príslušných medzinárodných organizácií a verejných subjektov s cieľom koordinovať európske činnosti v oblasti prístupu do vesmíru.
5. V záujme ochrany bezpečnostných záujmov Únie vesmírne prostriedky vládnej infraštruktúry na obežnú dráhu vynášajú z územia tretej krajiny poskytovateľa služieb, ktorí spĺňajú podmienky oprávnenosti a účasti stanovené v článku 69, a len za odôvodnených výnimočných okolností alebo na základe medzinárodnej dohody, ktorá takúto činnosť stanovuje.

Článok 66

Komercializácia vesmíru a vesmírne hospodárstvo

1. CASSINI predstavuje iniciatívu Únie v oblasti podnikania vo vesmíre. V rámci CASSINI sa vykonávajú akcie na podporu komercializácie vesmírneho priemyslu a služieb Únie, najmä so zameraním na podnikanie, a na mobilizáciu súkromných investícií, podporu podnikateľov pri ich raste a rozširovaní na jednotnom trhu
2. Táto zložka zahŕňa tieto oprávnené činnosti:
 - a) vytvorenie investičných nástrojov Únie pre súkromné investície v počiatočnej a rastovej fáze a uľahčenie výstupov pre zakladateľov a investorov;
 - b) vytvorenie nástroja Únie na priemyselné rozširovanie s cieľom umožniť investície do nových výrobných zariadení a posilniť dodávateľské reťazce v Únii;
 - c) podpora rozvoja únie zručností so zameraním na vesmírny sektor vrátane získavania informácií o zručnostiach, rozvoja študijných programov so zameraním na vesmír, zvyšovania úrovne zručností, rekvalifikácie, programov mobility a výmeny;
 - d) posilnenie miestnych vesmírnych ekosystémov, ktoré spájajú rôzne subjekty s cieľom podporovať vesmírne inovácie, poskytovať podporu, nástroje a služby občanom a spoločnostiam na podporu podnikania, najmä prostredníctvom transferu technológií, služieb na urýchlenie podnikania, sprostredkovania kontaktov a vytvárania sietí investorov a umožnením lepšieho prístupu na trh a do medzinárodných obchodných sietí;
 - e) schémy na urýchlenie komerčného rastu prostredníctvom využívania zmlúv a schém pre hlavných zákazníkov na zapájanie zákazníkov na trhoch súkromného aj verejného sektora, ktoré zahŕňajú vesmírne zložky a infraštruktúry, ako aj produkty využívajúce vesmírne dáta a služby;
 - f) všetky ďalšie opatrenia potrebné na podporu vesmírneho hospodárstva Únie a na vytvorenie jednotného trhu pre vesmír.

Článok 67

Technologická suverenita, výskum a inovácie

1. Zložka technologickej suverenity a inovácií umožní Únii vybudovať konkurencieschopný, autonómny a inovatívny vesmírny priemyselný ekosystém s cieľom posilniť technologickú suverenitu, nezávislosť a sebestačnosť Únie vo vesmírnom sektore. Podporí sa ním vývoj a zavádzanie špičkových vesmírnych riešení. Uprednostní sa v ňom zníženie kritickej závislosti od technológií, ktoré nie sú z Únie, a zameria sa na technológie s dvojakým využitím, ktoré môžu byť prínosom pre civilné aj obranné aplikácie.
2. Zložka zahŕňa tieto oprávnené činnosti:
 - a) činnosti súvisiace s technologickou suverenitou Únie, ako je výskum, vývoj a zavádzanie kritických vesmírnych technológií vrátane tých, ktoré priamo reagujú na Monitorovacie stredisko EÚ pre kritické technológie (OTC), a vykonávanie súvisiacich plánov OCT, ktorými sa znižuje závislosť Únie a zvyšuje konkurencieschopnosť vesmírneho ekosystému Únie;
 - b) činnosti zamerané na zlepšenie včasnej dostupnosti kritických surovín a progresívnych materiálov, komponentov a technológií pre toto odvetvie, a to aj

prostredníctvom skrátenia času ich dodania, rezervácie výrobných slotov alebo hromadením zásob výrobkov, polotovarov alebo surovín;

- c) výskum a vývoj nových vesmírnych spôsobilostí Únie a súvisiacich podporných technológií, ktoré podporujú nové vesmírne hospodárstvo, najmä prostredníctvom zdokonaľovania, demonštrácie a uvedenia do prevádzky operácií a služieb vo vesmíre a technológií kvantového snímania;
- d) zvýšenie priemyselnej konkurencieschopnosti Únie na globálnych komerčných trhoch, a to aj prostredníctvom demonštračných misií, ktorými sa zvyšuje stupeň digitalizácie komplexných vesmírnych systémov;
- e) skúmanie a využívanie synergií s doplnkovými oblasťami, ako je obrana a iné relevantné odvetvia, v kľúčových oblastiach, ako je umelá inteligencia a kybernetická bezpečnosť;
- f) podporu normalizačných a certifikačných činností relevantných pre vesmírny sektor Únie;
- g) uľahčenie dostupnosti a prístupu k zariadeniam na testovanie a zariadeniam na spracovanie dát;
- h) podporu využívania systému Copernicus hlavnými používateľmi, rozvoj trhu a budovanie kapacít vrátane propagácie dát a služieb systému Copernicus, nadväzujúcich aplikácií a ich rozvoja na všetkých úrovniach s cieľom maximalizovať sociálno-ekonomické prínosy, ako aj zber a analýzu potrieb používateľov systému Copernicus.

Článok 68

Prístup k službám

1. Tretie krajiny a medzinárodné organizácie môžu mať prístup k službám bezpečnej konektivity a EOGS na základe dohody uzavretej v súlade s článkom 218 ZFEÚ a podľa článku 11 ods. 3, v ktorej sa stanovujú podmienky prístupu k týmto službám, a pod podmienkou, že spĺňajú požiadavky článku 78.
2. Tretie krajiny a medzinárodné organizácie, ktoré nemajú ústredie v členských štátoch, môžu mať prístup k zabezpečeným citlivým službám SST na základe uzavretej dohody za predpokladu, že uzavrú dohodu v súlade s článkom 218 ZFEÚ, v ktorej sa stanovujú podmienky prístupu k týmto službám a splnia bezpečnostné požiadavky uvedené v článku 77.
3. Prístup tretích krajín a medzinárodných organizácií k verejnej regulovanej službe (ďalej len „PRS“), ktorú poskytuje Galileo, sa upravuje v článku 3 ods. 5 rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1104/2011/EÚ.
4. Odchylne od odseku 2 sa na prístup k službám SST týkajúcim sa vyhýbania sa kolíziám a návratu do atmosféry nevyžaduje dohoda uzavretá v súlade s článkom 218 ZFEÚ.

Článok 69

Podmienky oprávnenosti a účasti v záujme zachovania bezpečnosti, integrity a odolnosti funkčných vesmírnych systémov Únie

1. Komisia uplatňuje podmienky oprávnenosti a účasti stanovené v odseku 2 na verejné obstarávanie, granty alebo ceny podľa tejto hlavy, ak to považuje za potrebné a vhodné v záujme ochrany bezpečnosti, integrity a odolnosti operačných systémov

Únie, pričom zohľadní cieľ presadzovať strategickú autonómiu Únie, najmä pokiaľ ide o technológie v rámci kľúčových technológií a hodnotových reťazcov, a zároveň zachováva otvorené hospodárstvo.

2. Pred uplatnením podmienok oprávnenosti a účasti v súlade s odsekom 1 Komisia informuje výbor uvedený v článku 83 ods. 1 písm. g) a v čo najväčšej miere zohľadní názory členských štátov na rozsah uplatňovania a odôvodnenie týchto podmienok oprávnenosti a účasti.
3. Podmienky oprávnenosti a účasti sú tieto:
 - a) oprávnený právny subjekt musí byť usadený v členskom štáte a jeho výkonné riadiace štruktúry musia byť usadené v danom členskom štáte;
 - b) oprávnený právny subjekt sa musí zaviazat' vykonávať všetky relevantné činnosti v jednom alebo viacerých členských štátoch, a
 - c) oprávnený právny subjekt nesmie byť pod kontrolou tretej krajiny alebo subjektu tretej krajiny.
4. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov stanoviť kritériá určujúce, ktorá schopnosť vykonávať rozhodujúci vplyv na právny subjekt priamo alebo nepriamo prostredníctvom jedného alebo viacerých sprostredkovateľských právnych subjektov môže mať vplyv na bezpečnosť, integritu a odolnosť bezpečnosti, integrity a odolnosti operačných systémov Únie, pričom zohľadní cieľ podporovať strategickú autonómiu Únie, najmä pokiaľ ide o technológie v kľúčových technológiách a hodnotových reťazcoch.
5. Komisia môže upustiť od podmienok uvedených v odseku 3 písm. a) a b) pre konkrétny právny subjekt na základe hodnotenia založeného na týchto kumulatívnych kritériách:
 - a) pre špecifické technológie, tovar alebo služby potrebné na činnosti uvedené v odseku 1 nie sú v členských štátoch ľahko dostupné žiadne alternatívy;
 - b) daný právny subjekt je usadený v krajine, ktorá je členom EHP alebo EZVO, a ktorá uzavrela s Úniou medzinárodnú dohodu, ako sa uvádza v článku 11, jeho výkonné riadiace štruktúry sú usadené v danej krajine a v danej krajine alebo v jednej alebo viacerých takýchto krajinách sa uskutočňujú aj činnosti spojené s verejným obstarávaním, grantom alebo cenou, a
 - c) vykonávajú sa dostatočné opatrenia na zabezpečenie ochrany EUCI podľa článku 78, a na zabezpečenie integrity, bezpečnosti a odolnosti zložiek VPÚ, ich prevádzky a služieb.
6. Odchylne od prvého pododseku písm. b) tohto odseku môže Komisia upustiť od podmienok podľa odseku 2 prvého pododseku písm. a) alebo b) v prípade právnickej osoby usadenej v tretej krajine, ktorá nie je členom EHP alebo EZVO.
7. Komisia môže upustiť od podmienky stanovenej v odseku 3 písm. c), ak právny subjekt usadený v členskom štáte poskytne tieto záruky:
 - a) kontrola nad právnym subjektom sa nevykonáva spôsobom, ktorý blokuje alebo obmedzuje jeho schopnosť:
 1. vykonávať činnosti spojené s obstarávaním, grantom alebo cenou, a
 2. dosahovať výsledky, najmä prostredníctvom oznamovacích povinností;

- b) kontrolujúca tretia krajina alebo subjekt z tretej krajiny sa zaviazá, že si vo vzťahu k danému právnomu subjektu nebude uplatňovať žiadne kontrolujúce práva ani ukladať plnenie oznamovacích povinností v súvislosti s obstarávaním, grantom alebo cenou, a
 - c) právny subjekt dodržiava článok 69.
8. Príslušné orgány členského štátu, v ktorom je právny subjekt usadený, posúdia, či právny subjekt spĺňa kritériá stanovené v odseku 5 písm. c) v prípade výnimiek týkajúcich sa podmienok uvedených v odseku 3 písm. b) a záruky uvedené v odseku 7. Komisia postupuje podľa uvedeného posúdenia.
9. Komisia poskytne programovému výboru uvedenému v článku 83 ods. 1 písm. g) tieto informácie:
- a) rozsah uplatňovania podmienok oprávnenosti a účasti uvedených v odseku 1 tohto článku;
 - b) podrobnosti a odôvodnenia týkajúce sa výnimiek udelených v súlade s týmto článkom a
 - c) hodnotenie, ktoré bolo základom pre udelenie výnimky podľa odsekov 3 a 4 tohto článku, bez toho, aby sa prezradili citlivé obchodné informácie.
10. Podmienky stanovené v odseku 3, kritériá stanovené v odseku 4, 5 a 6 a záruky stanovené v odseku 7 sa v uplatniteľných prípadoch zahrnú do dokumentov týkajúcich sa verejného obstarávania, grantu alebo ceny, a v prípade verejného obstarávania sa uplatňujú počas celého životného cyklu výslednej zmluvy.
11. Týmto článkom nie je dotknuté rozhodnutie č. 1104/2011/EÚ a delegované rozhodnutie Komisie z 15. 9. 2015 (43), nariadenie (EÚ) 2019/452, rozhodnutie 2013/488/EÚ a rozhodnutie (EÚ, Euratom) 2015/444, ani bezpečnostné previerky vykonávané členskými štátmi v súvislosti s právnymi subjektmi zapojenými do činností, pri ktorých sa vyžaduje prístup k EUCI v súlade s uplatniteľnými vnútroštátnymi zákonmi a inými právnymi predpismi.
12. Ak sú zmluvy vyplývajúce z uplatňovania tohto článku utajené, podmienkami oprávnenosti a účasti, ktoré uplatňuje Komisia v súlade s odsekom 1, nesmú byť dotknuté právomoci národných bezpečnostných orgánov.
13. Týmto článkom sa nesmie zasiahnuť do žiadneho existujúceho postupu previerok bezpečnosti zariadenia a previerok personálnej bezpečnosti v rámci členského štátu, meniť takýto postup ani s ním byť v rozpore.

Článok 70

Vlastníctvo vesmírnych prostriedkov Únie a prístup k výsledkom

1. Okrem prípadov uvedených v odseku 2 je Únia vlastníkom všetkých hmotných a nehmotných prostriedkov vytvorených, vyvinutých alebo zakúpených v rámci priameho alebo nepriameho riadenia pri vykonávaní činností podporovaných podľa tohto oddielu. Na tento účel Komisia zabezpečí, aby príslušné zmluvy, dohody a iné dojednania týkajúce sa činností, ktoré môžu viesť k vytvoreniu alebo rozvoju takéhoto majetku, zahŕňali ustanovenia, ktorými sa zabezpečí vlastníctvo Únie.
2. Odsek 1 sa nevzťahuje na hmotné a nehmotné prostriedky vytvorené alebo vyvinuté v rámci priameho alebo nepriameho riadenia pri vykonávaní činností podporovaných podľa tohto oddielu:

- a) ak sa podpora Únie poskytuje vo forme grantov, cien alebo obstarávania vo fáze pred komerčným využitím, alebo
 - b) činnosti nie sú plne financované Úniou, okrem prípadov, keď je uvedené inak a s výnimkou IRIS², alebo
 - c) činnosti sa týkajú prijímačov PRS vyvinutých členskými štátmi.
3. Za podmienok stanovených v odseku 2 inštitúcie, orgány, úrady alebo agentúry Únie nenadobúdajú vlastnícke právo, ale majú práva na bezplatný prístup k výsledkom na vlastné použitie a právo udeliť nevýhradné licencie tretím stranám na využívanie výsledkov za spravodlivých a primeraných podmienok bez práva na udelenie sublicencie, alebo od prijemcov vyžadovať udelenie takýchto licencií tretím stranám.
 4. Únia je oprávnená uzatvárať príslušné dohody s cieľom nadobudnúť vlastníctvo prostriedkov vytvorených tretími stranami, ak sú tieto prostriedky potrebné na splnenie cieľov stanovených v článku 3.
 5. Komisia zabezpečí, aby Únia mala tieto práva:
 - a) právo na používanie frekvencií potrebných na prenos signálov generovaných vládnu infraštruktúrou IRIS², zložkami pre určovanie polohy, navigáciu a určovanie času (PNT) a zložkami pre pozorovanie Zeme (EO) v súlade s uplatniteľnými zákonmi a inými právnymi predpismi a príslušnými licenčnými dohodami, a to na základe príslušných registrácií frekvencií poskytnutých členskými štátmi, za ktoré nesú naďalej zodpovednosť členské štáty;
 - b) právo uprednostniť poskytovanie vládnych služieb IRIS² pred komerčnými službami v súlade s podmienkami, ktoré sa stanovujú v zákazkách uvedených v článku 61, a so zreteľom na potreby používateľov schválených vládou.

Článok 71

Záruka a zodpovednosť

1. Ak nie je uvedené inak, služby, údaje a informácie poskytované v rámci zložiek a činností podľa tohto oddielu sú bez akejkoľvek výslovnej alebo predpokladanej záruky, pokiaľ ide o ich kvalitu, presnosť, dostupnosť, spoľahlivosť, rýchlosť a vhodnosť na akýkoľvek účel. Únia vrátane Komisie a agentúry (EUSPA) nenesie zodpovednosť.
2. V prípade SST členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na podzložke SST, nenesú zodpovednosť za: škodu spôsobenú neposkytnutím alebo prerušením poskytovania služieb SST, oneskorením poskytovania služieb SST; nepresnosť informácií poskytnutých prostredníctvom služieb SST alebo akcie podniknutej v reakcii na poskytovanie služieb SST.

Článok 72

Doplňujúce pravidlá týkajúce sa obstarávania

1. Obstarávateľ môže pri ochrane autonómie Únie požadovať, aby uchádzač zadal časť zákazky prostredníctvom verejnej súťaže na príslušných úrovniach subdodávok iným spoločnostiam, ako sú tie, ktoré patria do skupiny uchádzača. V prípade zákaziek nad 10 miliónov EUR cieľom obstarávateľa je zabezpečiť, aby sa aspoň 30 % hodnoty zákazky zadalo prostredníctvom verejnej súťaže na rôznych úrovniach subdodávok spoločnostiam, ktoré nepatria do skupiny hlavného uchádzača, a to najmä s cieľom

umožniť cezhraničnú účasť MSP vo vesmírnom ekosystéme. Uchádzač poskytne dôvody, pre ktoré nespĺnil požiadavku na subdodávku alebo sa odchýlil od 30 % cieľa. Obstarávateľ môže do dokumentácie týkajúcej sa postupu zadávania zákazky zahrnúť osobitné požiadavky, aby zabezpečil, že hlavní dodávatelia budú počas realizácie zákazky dodržiavať zásady obstarávania stanovené v tomto nariadení, najmä pokiaľ ide o zapojenie MSP a nových účastníkov, hospodársku súťaž, neustále porovnávanie s najlepšimi podmienkami na trhu.

2. Verejné obstarávanie týkajúce sa vládnych služieb, kontinuity služieb alebo plnenia cieľov uvedených v článku 3 ods. 2 písm. d) bode 3, najmä pokiaľ ide o bezpečnosť, sa považuje za spĺňajúce podmienku naliehavosti stanovenú v bode 11.1 písm. c) prílohy I k nariadeniu o rozpočtových pravidlách.

Článok 73

Doplňujúce pravidlá týkajúce sa udeľovania grantov

1. Únia môže pokrývať oprávnené náklady až do výšky 100 %, čím však nie je dotknutá zásada spolufinancovania.
2. Odchylné od článku 184 ods. 6 nariadenia o rozpočtových pravidlách môže zodpovedný povoluujúci úradník pri uplatňovaní paušálnych sadzieb povoliť alebo nariadiť financovanie nepriamych nákladov prijímateľa do maximálnej výšky 25 % celkových oprávnených priamych nákladov na akciu.
3. Odchylné od článku 207 nariadenia o rozpočtových pravidlách maximálna výška finančnej podpory, ktorá sa môže vyplatiť tretej strane, nesmie presiahnuť 200 000 EUR.
4. Partnerstvo SST sa považuje za vopred určeného prijímateľa grantu SST.

Článok 74

Doplňujúce pravidlá týkajúce sa nepriameho riadenia

1. Trojstranná dohoda v súlade s článkom 131 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 sa uzavrie s agentúrou zriadenou v súlade s nariadením (EÚ) [XXX] [budúce nariadenie o zriadení EUSPA] aj s Európskou vesmírnou agentúrou, na základe ktorej môžu byť [EUSPA] a Európska vesmírna agentúra poverené úlohami súvisiacimi s plnením rozpočtu.
2. Vždy, keď agentúra alebo ESA zriadi radu pre vyhodnotenie ponúk v súvislosti s obstarávaním vykonávaným na základe trojstrannej dohody, experti z Komisie a prípadne z iného povereného subjektu si môžu vyhradiť právo zúčastňovať sa ako členovia na zasadnutiach rady pre vyhodnotenie ponúk, mať prístup ku všetkým výstupom a zúčastňovať sa na kontrolných zasadnutiach. Touto účasťou nie je dotknutá technická nezávislosť rady pre vyhodnotenie ponúk;
3. Odchylné od článku 62 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách a na základe posúdenia ochrany záujmov Únie Komisiou môže agentúra úlohy zverené v rámci nepriameho riadenia agentúre alebo jej nástupcom ďalej zveriť orgánom uvedeným v článku 62 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 za podmienok nepriameho riadenia, ktoré sa vzťahujú na Komisiu.
4. Vždy, keď obstarávacie alebo grantové činnosti vykonávajú prostredníctvom nepriameho riadenia poverenými subjektmi, musia komunikačné činnosti, činnosti

zamerané na šírenie informácií a akákoľvek infraštruktúra, vybavenie, vozidlá, dodávky alebo hlavný výsledok financované z obstarávania alebo grantu uvádzať podporu Únie a európsku vlajku (znak) a vyhlásenie o financovaní (v prípade potreby preložené do miestnych jazykov) v súlade so štandardnými komunikačnými pravidlami Komisie.

Článok 75

Úlohy

1. Členské štáty prijímú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie bezproblémového fungovania akcií podporovaných podľa tohto oddielu a môžu prispieť svojou technickou spôsobilosťou, know-how a pomocou, najmä v oblasti bezpečnosti, ochrany a pridelovania frekvencií. Tento príspevok zahŕňa okrem iného to, aby mala Únia k dispozícii dáta, informácie, služby a infraštruktúru, ktoré sú v ich vlastníctve alebo sa nachádzajú na ich území a ktoré sú potrebné na dobré fungovanie akcií. Členské štáty sú na miestnej úrovni zodpovedné za akreditáciu bezpečnosti lokalít, ktoré sa nachádzajú na ich území a sú súčasťou oblasti s bezpečnostnou akreditáciou pre zložky, najmä členské štáty zúčastňujúce sa na partnerstve SST vykonávajú bezpečnostnú akreditáciu na základe všeobecných bezpečnostných požiadaviek uvedených v článku 77.
2. Komisia nesie celkovú zodpovednosť za vykonávanie zložiek uvedených v tomto oddiele, a to aj v oblasti bezpečnosti, bez toho, aby boli dotknuté právomoci členských štátov v oblasti národnej bezpečnosti, a dohliada na ich vykonávanie.
3. Komisia
 - a) riadi všetky zložky alebo podzložky, ktoré neboli zverené inému subjektu;
 - b) určuje priority a dlhodobý vývoj týchto zložiek v súlade s požiadavkami používateľov a dohliada na ich vykonávanie;
 - c) určuje a koordinuje medzinárodný rozmer zložiek s cieľom zabezpečiť súlad s politikami Únie v oblasti vonkajšej činnosti a konzistentný prístup k nim.
4. Ak je to potrebné na ďalšie vymedzenie a špecifikáciu riadenia, bezpečnosti a poskytovania služieb podľa tejto kapitoly, Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov doplniť katalóg poskytovaných služieb a po konzultácii s používateľmi a inými zainteresovanými stranami určí technické a prevádzkové požiadavky potrebné na vykonávanie a vývoj zložiek podľa tejto kapitoly a služieb, ktoré sa v ich rámci poskytujú. Pri určovaní týchto technických a prevádzkových požiadaviek Komisia dbá na to, aby nedošlo k zníženiu všeobecnej úrovne bezpečnosti a aby boli splnené požiadavky spätnej kompatibility. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s článkom 83 ods. 2.
5. Komisia v prípade potreby prostredníctvom vykonávacích aktov prijíma opatrenia potrebné na určenie umiestnenia pozemnej infraštruktúry na základe otvoreného a transparentného procesu, pričom zabezpečí riadne finančné riadenie a ochranu bezpečnosti a verejného poriadku Únie a jej členských štátov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s článkom 83 ods. 2.
6. Agentúra má svoje vlastné úlohy a Komisia ju môže poveriť ďalšími úlohami v súlade s nariadením (EÚ) [XXX] [*nariadenie o zriadení EUSPA*].

7. Za predpokladu, že sú chránené záujmy Únie, možno ESA poveriť týmito úlohami:
- a) pokiaľ ide o PNT: vývoj hlavných systémov a návrh a vývoj častí pozemného segmentu a satelitov vrátane testovania a overovania;
 - b) pokiaľ ide o Copernicus: i) koordinácia a vykonávanie vesmírnej zložky a jej vývoj; ii) návrh, vývoj a zhotovenie vesmírnej infraštruktúry systému Copernicus vrátane prevádzky tejto infraštruktúry a súvisiaceho verejného obstarávania okrem prípadov, ak tieto operácie vykonávajú iné subjekty, iii) v prípade potreby poskytnutie prístupu k dátam tretích strán;
 - c) pokiaľ ide o EOGS: návrh a vývoj nových vesmírnych misií na pozorovanie Zeme a častí súvisiacich pozemných segmentov;
 - d) pokiaľ ide o: i) IRIS²: dohľad nad vývojom, validáciou a súvisiacimi činnosťami v oblasti zavádzania, ktoré sa týkajú vymedzenia, návrhu, vývoja, validácie a fáz zavádzania vládnych služieb a vývoja a rozvoja potrebného na poskytovanie vládnych služieb, pričom sa zabezpečí koordinácia medzi úlohami a rozpočtom zvereným ESA a prípadným príspevkom ESA, s výnimkou združovania a zdieľania súvisiacich akcií uvedených v článku 47 ods. 2 písm. a); ii) poskytovanie svojich technických odborných znalostí, a to aj počas vykonávania zložiek;
4. Na základe posúdenia Komisiou môžu byť ESA zverené ďalšie úlohy na základe potrieb činností podľa tohto oddielu za predpokladu, že sa týmito úlohami nezdvijujú činnosti, ktoré vykonáva iný poverený subjekt, a že ich cieľom je zlepšiť účinnosť vykonávania činností v rámci segmentu politiky v oblasti vesmíru.
5. Za predpokladu, že sú chránené záujmy Únie, Komisia môže takisto úplne alebo čiastočne poveriť úlohami na vykonávanie zložiek podporovaných podľa tohto oddielu príslušné subjekty, ako sú Európska organizácia pre využívanie meteorologických satelitov, Európska environmentálna agentúra, Frontex, Európska námorná bezpečnostná agentúra, Satelitné stredisko Európskej únie, Európske centrum pre strednodobé predpovede počasia a [Medzinárodné centrum pre oceán – Mercator].

Článok 76

Príslušné orgány

1. Ak je to potrebné v prípade bezpečnostne citlivých komponentov, ako je napríklad určovanie polohy, navigácia a určovanie času, pozorovanie Zeme a bezpečná konektivita, každý účastník zapojený do tohto komponentu určený na dohľad nad prístupom k službám určí pre každý komponent príslušný orgán. Príslušný orgán zabezpečí, aby:
 - a) bolo využívanie príslušných služieb v súlade so všeobecnými bezpečnostnými požiadavkami uvedenými v článku 77;
 - b) sa stanovili a spravovali prístupové práva k príslušným službám;
 - c) sa použiteľské zariadenia potrebné na využívanie príslušných služieb a súvisiace pripojenia na elektronickú komunikáciu a informácie používali a spravovali v súlade so všeobecnými bezpečnostnými požiadavkami uvedenými v článku 77;
 - d) sa zriadilo centrálné kontaktné miesto, ktoré v prípade potreby pomáha pri nahlasovaní bezpečnostných rizík a hrozieb, najmä v prípade odhalenia potenciálne škodlivého elektromagnetického rušenia, ktoré má vplyv na služby vyvinuté v segmentu vesmírnej politiky.

2. Odchylné od odseku 1 sú akcie, úlohy a fungovanie príslušných orgánov PRS uvedené v článku 5 rozhodnutia č. 1104/2011/EÚ.

Článok 77

Zásady riadenia a bezpečnosti

1. Zásady riadenia konkrétnych činností a komponentov podľa tohto oddielu vychádzajú z týchto prvkov:
 - a) jasné rozdelenie úloh a zodpovedností medzi subjekty zapojené do vykonávania, a to na základe ich príslušných kompetencií a predchádzaním prekrývaniu sa alebo zdvojovaniu úloh a zodpovedností, čím sa zabezpečí jasná zodpovednosť;
 - b) relevantnosť riadiacej štruktúry z hľadiska osobitných potrieb každej zložky a opatrenia podľa vhodnosti;
 - c) prísna kontrola činností a zložiek vrátane prísneho dodržiavania nákladov, harmonogramu a výkonnosti všetkými subjektmi v rámci ich príslušnej úlohy a zodpovedností;
 - d) transparentné a nákladovo efektívne riadenie;
 - e) kontinuita služieb a kontinuita potrebnej infraštruktúry vrátane ochrany pred relevantnými hrozbami;
 - f) systematické a štruktúrované zohľadňovanie potrieb používateľov údajov, informácií a služieb poskytovaných v rámci [zložiek], ako aj súvisiaceho vedeckého a technologického vývoja;
 - g) nepretržité úsilie o kontrolu a znižovanie rizík.
2. Zásady bezpečnosti alebo konkrétne činnosti a zložky podľa tohto oddielu vychádzajú z týchto prvkov:
 - a) zohľadňovanie skúseností členských štátov v oblasti bezpečnosti a čerpanie inšpirácie z ich najlepších postupov;
 - b) členské štáty prijímajú opatrenia, ktoré sú prinajmenšom rovnocenné s opatreniami potrebnými na ochranu európskych kritických infraštruktúr v zmysle smernice Rady 2008/114/ES, aby zabezpečili ochranu pozemných infraštruktúr, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť oblasti vesmírnej politiky a ktoré sa nachádzajú na ich území;
 - c) využívanie bezpečnostných predpisov Rady a Komisie, v ktorých sa okrem iného stanovuje oddelenie prevádzkových funkcií a funkcií súvisiacich s akreditáciou.
 - d) považovanie Komisie za pôvodcu všetkých utajovaných skutočností vytvorených poverenými subjektmi, ako sa uvádza v článku 68 ods. 1;
 - e) zabezpečenie, aby rada pre bezpečnostnú akreditáciu zriadená nariadením (EÚ) [XXX] [*nariadenie o zriadení EUSPA*] vykonávala svoje úlohy bez toho, aby boli dotknuté povinnosti Komisie alebo poverených subjektov, a bez toho, aby boli dotknuté právomoci členských štátov, pokiaľ ide o bezpečnostnú akreditáciu;
 - f) rozhodnutia o bezpečnostnej akreditácii, ako aj zistené zvyškové riziká Komisia oznámi Rade na vedomie. Komisia môže prijať akékoľvek primerané opatrenia v súlade s týmto nariadením;

- g) vytvorenie štruktúry na koordináciu činností vládnych služieb rôznych zložiek s určenými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi alebo vnútroštátnymi subjektmi pre príslušný komponent.
3. Komisia zabezpečí, aby sa pre každú novú zložku vykonala analýza rizík a hrozieb a aby sa zachovala pre existujúce zložky. Na základe tejto analýzy určuje prostredníctvom vykonávacích aktov pre každú zložku všeobecné bezpečnostné požiadavky. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 83 ods. 3.
4. Vždy, keď prevádzka systémov môže mať vplyv na bezpečnosť Únie alebo jej členských štátov, sa v relevantných prípadoch uplatnia postupy stanovené rozhodnutím (SZBP) 2021/698.

Článok 78

Doplňujúce pravidlá týkajúce sa ochrany utajovaných skutočností

1. Výmena utajovaných skutočností, ktoré sa týkajú zložiek v rámci tohto oddielu, podlieha existencii medzinárodnej dohody medzi Úniou a treťou krajinou alebo medzinárodnou organizáciou o výmene utajovaných skutočností alebo, v príslušných prípadoch, dojednania uzavretého medzi príslušnou inštitúciou alebo orgánom Únie a príslušnými orgánmi tretej krajiny alebo medzinárodnej organizácie o výmene utajovaných skutočností, ako aj v nich stanovených podmienkam.
2. Fyzické osoby s pobytom v tretích krajinách a právnické osoby usadené v tretích krajinách môžu nakladať s EUCI týkajúcimi sa segmentu vesmírnej politiky, len ak sa na ne v týchto tretích krajinách vzťahujú bezpečnostné predpisy zabezpečujúce aspoň taký stupeň ochrany, aký zaručujú bezpečnostné predpisy Komisie stanovené v rozhodnutí (EÚ, Euratom) 2015/444 a bezpečnostné predpisy Rady stanovené v prílohách k rozhodnutiu 2013/488/EÚ. Rovnocennosť bezpečnostných predpisov uplatňovaných v tretej krajine alebo medzinárodnej organizácii sa vymedzí v dohode o bezpečnosti informácií, v relevantných prípadoch vrátane záležitostí priemyselnej bezpečnosti, uzavretej medzi Úniou a danou treťou krajinou alebo medzinárodnou organizáciou v súlade s postupom stanoveným v článku 218 ZFEÚ a s ohľadom na článok 13 rozhodnutia 2013/488/EÚ.
3. Bez toho, aby bol dotknutý článok 13 rozhodnutia 2013/488/EÚ a predpisy, ktoré upravujú oblasť priemyselnej bezpečnosti, ako sa uvádza v rozhodnutí (EÚ, Euratom) 2015/444, sa fyzickým osobám alebo právnickým osobám, tretím krajinám alebo medzinárodným organizáciám môže poskytnúť prístup k EUCI, ak sa to v danom prípade považuje za potrebné na základe povahy a obsahu takýchto skutočností, príjemcovej potreby poznať a miery výhodnosti pre Úniu.

ODDIEL 4

PODPORA PRIEMYSELNEJ POLITIKY V OBLASTI BEZPEČNOSTI

Článok 79

Osobitné ustanovenia na podporu priemyselnej politiky v oblasti civilnej bezpečnosti

1. Akcie podporované v rámci tohto oddielu prispievajú k všeobecným cieľom stanoveným v článku 3 ods. 1 a k špecifickým cieľom stanoveným v článku 3 ods. 2 písm. f).

2. Podpora akcií v rámci tohto oddielu sa financuje z rozpočtu stanoveného v článku 4 ods. 2 písm. e) a z akýchkoľvek dodatočných príspevkov pridelených v súlade s článkom 6.
3. Akcie sa vykonávajú v súlade so všeobecnými ustanoveniami uvedenými v kapitole I a všetkými doplňujúcimi pravidlami uvedenými v tomto oddiele.

Článok 80

Špecifické činnosti na podporu priemyselnej politiky v oblasti civilnej bezpečnosti

1. Podpora priemyselnej politiky v oblasti civilnej bezpečnosti sa týka najmä týchto oblastí použitia:
 - a) bezpečnosť a odolnosť kritickej civilnej infraštruktúry, najmä voči hybridným hrozbám;
 - b) technológie, spôsobilosti a riešenia relevantné pre prevenciu a reakciu na trestnú činnosť, najmä terorizmus a násilný extrémizmus, organizovanú trestnú činnosť a trestnú činnosť v kybernetickom priestore;
 - c) technológie, spôsobilosti a riešenia na kontrolu tovaru a osôb na hraniciach, ochrana hraníc a logistických uzlov, námorná bezpečnosť a dohľad a colná bezpečnosť;
 - d) civilná pripravenosť na bezpečnostné hrozby, či už prírodné alebo spôsobené človekom, náhodné alebo úmyselné.
2. Podpora priemyselnej politiky v oblasti civilnej bezpečnosti sa uskutočňuje najmä prostredníctvom týchto činností:
 - a) výskum a inovácie, rozširovanie, podpora MSP, rozvoj zručností a výrobné činnosti;
 - b) testovanie a overovanie technológií a riešení;
 - c) zavádzanie a trhové využitie technológií a riešení, najmä zo strany odborníkov v oblasti bezpečnosti;
 - d) podpora akcií zameraných na vypracovanie, vykonávanie, monitorovanie a presadzovanie príslušných právnych predpisov a politik Únie.
3. Podpora poskytovaná v rámci činností uvedených v odsekoch 1 a 2 sa môže poskytovať v akejkoľvek forme, a to aj formou kolaboratívnych výskumných a inovačných činností stanovených v nariadení (EÚ) [XXX] [rámcový program pre výskum a inovácie] a identifikovaných v osobitne vyhradenej časti pracovného programu.
4. Pracovné programy prijaté v súlade s pravidlami stanovenými v tomto nariadení podľa tohto oddielu sa začlenia do osobitne vyhradenej časti, pričom sa nimi zabezpečí súdržnosť s činnosťami zameranými na konkurencieschopnosť a spoločnosť podporovanými na základe [nariadenia (EÚ) (XXX) (rámcový program pre výskum a inovácie Horizont Európa)].

Článok 81

Vlastníctvo výsledkov

1. Ak sa podpora Únie poskytuje vo forme verejného obstarávania, výsledky sú vlastníctvom Únie.
2. Ak sa podpora Únie poskytuje vo forme grantu, inštitúcie, orgány, úrady alebo agentúry Únie majú na požiadanie práva na bezplatný prístup k výsledkom na účely

rozvoja, vykonávania a monitorovania existujúcich politík alebo programov Únie v oblastiach svojej pôsobnosti a právo udeľovať nevýhradné licencie tretím stranám na využívanie výsledkov za spravodlivých a primeraných podmienok bez práva na sublicenciu, alebo od príjemcov vyžadovať udelenie takýchto licencií tretím stranám, ak nie je v dohode o grante uvedené inak.

3. Každý prevod vlastníctva výsledkov alebo udelenie výhradných licencií na výsledky vytvorené s podporou právnickým osobám usadeným v nepridružených tretích krajinách alebo subjektom z nepridružených tretích krajín podlieha predchádzajúcemu oznámeniu a schváleniu Komisiou alebo orgánmi príslušného členského štátu alebo pridruženej krajiny, ktoré sa uskutoční do troch rokov po záverečnej platbe v rámci akcie za podmienok zaručujúcich ochranu bezpečnostných záujmov Únie.

Článok 82

Doplňujúce pravidlá týkajúce sa udeľovania grantov

1. V prípade činností na podporu koordinačných a podporných akcií v oblasti priemyslu civilnej bezpečnosti môže Únia pokrývať až 100 % oprávnených nákladov bez toho, aby bola dotknutá zásada spolufinancovania.
2. Odchylné od článku 184 ods. 6 nariadenia o rozpočtových pravidlách môže zodpovedný povoluujúci úradník pri uplatňovaní paušálnych sadzieb povoliť alebo nariadiť financovanie nepriamych nákladov prijímateľa do maximálnej výšky 25 % celkových oprávnených priamych nákladov na akciu.

Kapitola VIII

Záverečné ustanovenia

Článok 83

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor, ktorý je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011, pričom môže zasadať v týchto zloženiach:
 - a) všeobecný výbor ECF zaoberajúci sa záležitosťami týkajúcimi sa všeobecných cieľov alebo záležitosťami týkajúcimi sa viac ako jedného zo špecifických cieľov stanovených v článku 3 ods. 2;
 - b) výbor pre prechod na čistú energiu zaoberajúci sa záležitosťami týkajúcimi sa špecifických cieľov stanovených v článku 3 ods. 2 písm. a);
 - c) výbor pre zdravie, biotechnológie, poľnohospodárstvo a biohospodárstvo zaoberajúci sa záležitosťami týkajúcimi sa špecifických cieľov stanovených v článku 3 ods. 2 písm. b);
 - d) výbor pre digitálne technológie zaoberajúci sa záležitosťami týkajúcimi sa špecifických cieľov stanovených v článku 3 ods. 2 písm. c);
 - e) výbor pre obranný priemysel zaoberajúci sa záležitosťami týkajúcimi sa špecifických cieľov stanovených v článku 3 ods. 2 písm. d);

- f) výbor pre oblasť odolnosti zaoberajúci sa záležitosťami týkajúcimi sa špecifických cieľov stanovených v článku 3 ods. 2 písm. d);
 - g) výbor pre vesmírnu politiku môže v prípade záležitostí týkajúcich sa špecifických cieľov stanovených v článku 3 ods. 2 písm. d) v súlade so svojím rokovacím poriadkom zriadiť podvýbory a pracovné skupiny, ako je „forum používateľov“, s cieľom poskytovať poradenstvo o aspektoch týkajúcich sa používateľských požiadaviek, vývoji služieb a používateľského využívania.
 - h) výbor pre bezpečnostný priemysel zaoberajúci sa záležitosťami týkajúcimi sa špecifických cieľov stanovených v článku 3 ods. 2 písm. d) bode 4.
2. Pri odkazovaní na tento odsek sa uplatňuje článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011, pričom sa o stanovisko požiada výboru v tom zložení, ktorého sa daná záležitosť najviac týka.
 3. Pri odkazovaní na tento odsek sa uplatňuje článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011, pričom sa o stanovisko požiada výboru v tom zložení, ktorého sa daná záležitosť najviac týka.
 4. Pri odkazovaní na tento odsek sa uplatňuje článok 8 nariadenia (EÚ) č. 182/2011 v spojení s jeho článkom 5.
 5. Ak sa má stanovisko výboru získať písomným postupom, uvedený postup sa ukončí bez výsledku, ak tak v rámci lehoty na vydanie stanoviska rozhodne predseda výboru alebo ak o to požiada jednoduchá väčšina členov výboru.
 6. Výbory uvedené v odseku 1 písm. b) až h) môžu zasadať v rôznych zloženiach alebo podvýboroch v súlade so špecifickými zložkami segmentov politiky.
 7. V súlade s medzinárodnými dohodami uzavretými Úniou môžu byť zástupcovia tretích krajín, medzinárodných organizácií alebo iných inštitúcií, orgánov a agentúr Európskej únie prizvaní ako pozorovatelia na zasadnutia zložení výborov za podmienok stanovených v ich rokovacom poriadku a s prihliadnutím na záujmy Únie v oblasti bezpečnosti a verejného poriadku. Zástupcovia tretích krajín alebo medzinárodných organizácií sa na rokovaníach o otázkach týkajúcich sa oprávnenosti vrátane rokovaní týkajúcich sa článkov 9 a 10 tohto nariadenia nezúčastňujú.
 8. Agentúra EDA sa prizve, aby ako pozorovateľ poskytovala výboru pre obranný priemysel svoje názory a odborné znalosti. Prizve sa aj ESVČ, aby výboru pre obranný priemysel pomáhala pri jeho práci.

Článok 84

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v tomto nariadení sa prenáša na Komisiu na obdobie odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia do 31. decembra 2035.
3. Delegovanie právomoci uvedené v tomto nariadení môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo

k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa tohto nariadenia nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 85

Zmeny nariadenia (EÚ) 2021/696

1. Hlavy I, II a III, články 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 43, hlavy VI, VII, VIII a X nariadenia (EÚ) 2021/696 sa zrušujú s účinnosťou od 1. januára 2028.

Článok 86

Zmeny nariadenia (EÚ) 2023/588

2. Kapitoly I, II, III a IV, články 24, 25, 26, 28 a 29, hlavy VII, VIII, IX a X nariadenia (EÚ) 2023/588 sa zrušujú s účinnosťou od 1. januára 2028.

Článok 87

Zmeny nariadenia [EDIP]

3. Kapitoly I, II, s výnimkou ustanovení týkajúcich sa Nástroja na podporu Ukrajiny [potvrdí sa po prijatí nariadenia EDIP] a kapitola V nariadenia (EÚ) [EDIP] sa zrušujú [s účinnosťou od 1. januára 2028].

Článok 88

Zrušenie

4. S účinnosťou od 1. januára 2028 sa zrušujú tieto nariadenia:
 - a) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/522 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje akčný program Únie v oblasti zdravia („program EU4Health“) na obdobie rokov 2021 – 2027 a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 282/2014,
 - b) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/694 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje program Digitálna Európa a zrušuje rozhodnutie (EÚ) 2015/2240;
 - c) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/697 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond a zrušuje nariadenie (EÚ) 2018/1092;

- d) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/783 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Program pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1293/2013.

Článok 89

Prechodné ustanovenia

1. Toto nariadenie nemá vplyv na pokračovanie ani zmenu akcií začatých podľa základných aktov uvedených v článku 85, ktoré sa na tieto akcie až do ich ukončenia aj naďalej vzťahujú.
2. Týmto nariadením nie sú dotknuté vykonávacie akty prijaté podľa nariadenia (EÚ) 2021/696 o Vesmírnom programe Únie a nariadenia (EÚ) 2023/588 o IRIS². Tieto akty zostávajú v relevantných prípadoch účinné až do ich zmeny na základe tohto nariadenia, s výnimkou rozhodnutí prijatých podľa článku 36 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2023/588.
3. Finančné krytie uvedené v článku 4 ods. 1 sa môže vzťahovať aj na výdavky na technickú a administratívnu pomoc potrebné na zabezpečenie prechodu medzi ECF a opatreniami prijatými podľa základných aktov uvedených v prvom odseku.

Článok 90

Nadobudnutie účinnosti

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
2. Uplatňuje sa od 1. januára 2028.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda/predsedička*

*Za Radu
predseda/predsedička*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ A DIGITÁLNY VÝKAZ

1.	RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY	3
1.1.	Názov návrhu/iniciatívy	3
1.2.	Príslušné oblasti politiky	3
1.3.	Ciele	3
1.3.1.	Všeobecné ciele	3
1.3.2.	Špecifické ciele	3
1.3.3.	Očakávané výsledky a vplyv	3
1.3.4.	Ukazovatele výkonnosti	5
1.4.	Návrh/iniciatíva sa týka:	5
1.5.	Dôvody návrhu/iniciatívy	5
1.5.1.	Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvej fázy vykonávania iniciatívy	5
1.5.2.	Prínos zapojenia Európskej únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Európskej únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Európskej únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.	5
1.5.3.	Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti	7
1.5.4.	Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergie s inými vhodnými nástrojmi	7
1.5.5.	Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia	7
1.6.	Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy	8
1.7.	Plánované metódy plnenia rozpočtu	8
2.	OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA	10
2.1.	Zásady monitorovania a predkladania správ	10
2.2.	Systémy riadenia a kontroly	10
2.2.1.	Opodstatnenie navrhovaných metód plnenia rozpočtu, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly	10
2.2.2.	Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie	11
2.2.3.	Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)	11
2.3.	Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam	12
3.	ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY	13
3.1.	Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov	13
3.2.	Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky	14

3.2.1.	Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky	14
3.2.1.1.	Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu	14
3.2.1.2.	Rozpočtové prostriedky z vonkajších pripísaných príjmov	17
3.2.2.	Odhadované výstupy financované z operačných rozpočtových prostriedkov	21
3.2.3.	Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky	23
3.2.3.1.	Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu	23
3.2.3.2.	Rozpočtové prostriedky z vonkajších pripísaných príjmov	23
3.2.3.3.	Celkové rozpočtové prostriedky	23
3.2.4.	Odhadovaná potreba ľudských zdrojov	24
3.2.4.1.	Financovaná zo schváleného rozpočtu	24
3.2.4.2.	Financovaná z vonkajších pripísaných príjmov	24
3.2.4.3.	Celková potreba ľudských zdrojov	25
3.2.5.	Prehľad odhadovaného vplyvu na investície súvisiace s digitálnymi technológiami	26
3.2.6.	Súlad s platným viacročným finančným rámcom	27
3.2.7.	Príspevky od tretích strán	27
3.3.	Odhadovaný vplyv na príjmy	28
4.	DIGITÁLNE ROZMERY	28
4.1.	Požiadavky digitálneho významu	28
4.2.	Údaje	28
4.3.	Digitálne riešenia	29
4.4.	Posúdenie interoperability	29
4.5.	Opatrenia na podporu digitálneho vykonávania	29

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa zriaďuje Európsky fond pre konkurencieschopnosť (ďalej len „ECF“) vrátane osobitného programu pre výskum a inovácie v oblasti obrany uvedeného v článku 182 ods. 3 ZFEÚ

1.2. Príslušné oblasti politiky

Európska konkurencieschopnosť

Prechod na čistú energiu a dekarbonizácia priemyslu

Zdravie, biotechnológie a biohospodárstvo

Vedúce postavenie v digitálnej oblasti

Odolnosť a bezpečnosť, obranný priemysel a vesmír

1.3. Ciele

1.3.1. Všeobecné ciele

Všeobecný cieľ 1 – Vytvoriť investičnú kapacitu na podporu európskej konkurencieschopnosti v strategických technológiách a odvetviach vrátane inovácií, dekarbonizácie a odolnosti prostredníctvom plynulejšieho investičného procesu od základného výskumu, cez aplikovaný výskum až po zavádzanie a výrobu.

Všeobecný cieľ 2 – Využiť finančné nástroje rozpočtu EÚ na uvoľnenie súkromných, inštitucionálnych a vnútroštátnych investícií na podporu strategických technológií a odvetví vrátane výskumu a inovácií v EÚ.

1.3.2. Špecifické ciele

Špecifický cieľ 1 – Podporovať verejné a súkromné investície počas celého investičného procesu, najmä v oblasti výskumu a inovácií, a lepšie využívať potenciál rozpočtu EÚ na znižovanie rizika s cieľom maximalizovať jeho pridanú hodnotu pre EÚ.

Špecifický cieľ 2 – Uľahčiť prístup k financovaniu z programov EÚ prostredníctvom používateľsky orientovaných, rýchlejších, zjednodušených a harmonizovaných postupov a zlepšiť súdržnosť medzi nástrojmi EÚ a investíciami členských štátov.

Špecifický cieľ 3 – Usmerňovať a zameriavať investície do strategických odvetví a technológií EÚ vrátane základných hodnotových reťazcov, kritických infraštruktúr, kapacít a zručností a na podporu dekarbonizácie, zdravia, biotechnológií, poľnohospodárstva a biohospodárstva, ako aj digitálnych technológií, bezpečnosti a odolnosti, obranného priemyslu a vesmíru.

1.3.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uved'te, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na prijímateľov/cieľové skupiny.

Hospodárske vplyvy

- **Makroekonomická návratnosť:** Očakáva sa, že prispeje k rastu HDP prostredníctvom zrýchlených investičných výdavkov a zjednodušenia procesov.
- **Efektívnosť a produktivita:** Očakáva sa zníženie administratívnych nákladov a integrácia prístupových bodov, zefektívnenie procesov pre rýchlo rastúce výrobné odvetvia a startupy.
- **Zjednodušené prostredie financovania:** Nižšie náklady, skrátenie času na vyhľadávanie, času na prípravu návrhov, času na poskytnutie informácií a času na udelenie grantu uľahčujú prístup k finančným prostriedkom a potenciálne zvyšujú mieru úspešnosti.
- **Podpora pre MSP:** Konsolidácia do jedného fondu by bola pre MSP pravdepodobne výhodná, pretože MSP zvyčajne nemajú dostatok zdrojov na orientáciu v zložitých a roztrieštených systémoch. Strategické zameranie na prelomové inovácie by navyše mohlo MSP ponúknuť nové príležitosti v oblastiach s vysokým rastom.
- **Konkurencieschopnosť trhu:** Cieľom fondu je zvýšiť konkurencieschopnosť európskych spoločností vrátane MSP a startupov tým, že sa financovanie stane dostupnejším a strategicky zosúladeným. Touto iniciatívou sa podporuje európska strategická autonómia tak, že sa znižuje závislosť od zahraničných dodávateľských reťazcov a znižuje sa závislosť od vonkajších aktérov, čím sa posilňuje postavenie spoločností so sídlom v EÚ na domacom aj celosvetovom trhu. Okrem toho je jej cieľom lepšie prepojiť výskum s rozvojom trhu a zosúladiť výskumné priority s potrebami priemyslu, a to všetko pri zachovaní prístupu zdola nahor pre základný výskum.
- **Výskum a inovácie:** Predvídateľnosť financovania výskumu a inovácií by zostala rovnaká ako dnes, v súlade so záväzkami vyplývajúcimi zo zmluvy. Konsolidácia do jedného fondu, ktorý pokrýva celý investičný proces, môže zároveň uľahčiť prevzatie výsledkov výskumu trhom a lepšie prepojiť aplikovaný výskum s prioritami priemyslu.

Sociálne vplyvy

- **Zamestnanosť a zručnosti:** Očakáva sa, že väčší objem investícií zvýši zamestnanosť. V rámci fondu sa budú integrovať iniciatívy v oblasti zručností, vzdelávania a odbornej prípravy do jednotného rámca, ktorý bude v súlade s potrebami priemyslu v strategických odvetviach, ako sú čisté technológie a umelá inteligencia. Týmto prístupom sa podporia cielené investície do rekvalifikácie a zvyšovania úrovne zručností, posilnia sa synergie medzi vzdelávaním, výskumom a podnikmi a umožní sa rýchle prispôbenie sa novým trendom.
- **Regionálny rozvoj:** Strategické regióny by mohli zaznamenať výrazný rast, ktorý by prilákal investície a podnikanie.
- **Zlepšenia v odvetví zdravotníctva:** Cieľom zjednodušených mechanizmov by bolo znížiť administratívne zaťaženie a urýchliť reakciu na krízu.

Vplyvy na životné prostredie

- **Priorita dekarbonizácie:** Zameranie na dekarbonizáciu a čisté technológie je v súlade s cieľom EÚ dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050, čo môže mať pozitívny vplyv na klímu.
- **Investičná neistota:** Vysoká neistota v oblasti investícií do čistých technológií si vyžaduje starostlivú rovnováhu medzi predvídateľnosťou a flexibilitou, aby sa dosiahli pozitívne environmentálne výsledky.

1.3.4. Ukazovatele výkonnosti

Uved'te ukazovatele na monitorovanie pokroku a dosiahnutých výsledkov.

Táto iniciatíva sa bude monitorovať prostredníctvom výkonnostného rámca pre VFR na roky 2028 – 2034, ktorý je zahrnutý v samostatnom návrhu. V tomto návrhu sa stanovujú pravidlá výkonnostného rámca pre rozpočet vrátane pravidiel hodnotenia programov.

1.4. Návrh/iniciatíva sa týka:

- novej akcie
- novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu⁴⁴
- predĺženia trvania existujúcej akcie
- zlúčenia jednej alebo viacerých akcií do ďalšej/novej akcie alebo presmerovania jednej alebo viacerých akcií na ďalšiu/novú akciu

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy

EÚ čelí rozdielom v konkurencieschopnosti v porovnaní s ostatnými globálnymi hráčmi. USA a Čína majú vedúce postavenie nielen v kritických odvetviach a kľúčových inovačných klastroch, ale v týchto ekonomikách sa výrazne využíva aj väčšia finančná podpora na výskum a inovácie, zavádzanie a rozširovanie. Preto musí byť reakcia na obnovenie konkurencieschopnosti koordinovaná na úrovni EÚ, aby bola skutočne účinná, čo zdôrazňuje naliehavú potrebu zriadiť osobitný fond na riešenie tejto nerovnováhy a zabezpečenie dlhodobej hospodárskej odolnosti a rastu EÚ.

1.5.2. Prínos zapojenia Európskej únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Európskej únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Európskej únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.

Dôvody na akciu na úrovni Európskej únie (ex ante)

Združovaním zdrojov na úrovni EÚ sa môže maximalizovať vplyv a pridaná hodnota investícií v praxi a môže viesť k úsporám z rozsahu investičných iniciatív, vďaka čomu budú nákladovo efektívnejšie, ako keby každý členský štát konal samostatne.

Nedostatočné investície súkromného sektora sú v EÚ pretrvávajúcim problémom, ktorý sa týka širokého spektra typov investícií vrátane infraštruktúry, inovácií, zelenej a digitálnej transformácie a priemyselných kapacít. Tento nedostatok investícií ešte

⁴⁴ Podľa článku 58 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

zhoršujú roztrieštené kapitálové trhy, ktoré bránia efektívnemu cezhraničnému pridelovaniu úspor na produktívne investičné príležitosti. Fragmentácia finančných trhov obmedzuje cezhraničné kapitálové toky, znižuje rozsah a zvyšuje riziko pre investorov, čo má vplyv najmä na MSP a strategické odvetvia.

Ako sa uvádza v Draghiho správe, EÚ v súčasnosti zaostáva v rôznych oblastiach vrátane technologického rozvoja, výskumu a inovačnej výkonnosti, dynamiky trhu a priemyselnej kapacity. Opatrenia na úrovni EÚ sú potrebné na podporu pre také typy a rozsah projektov, ktoré by inak neboli možné, ak by členské štáty konali samostatne.

Podporou EÚ sa vytvára kritické množstvo pre veľké projekty a partnerstvá, ktoré majú väčší vplyv a naplňajú celoeurópske spoločenské potreby, pričom zároveň mobilizujú viac súkromných a verejných investícií. Napokon, spolupráca – podpora presahovania vedomostí a možností zdieľania rizika – je dôležitým prvkom pri zvyšovaní konkurencieschopnosti. Riešením na úrovni EÚ by sa podporili úspory z rozsahu a spolupráca medzi zainteresovanými stranami, ktoré sú nevyhnutné na zlepšenie zhodnocovania vedomostí a zlepšenie organizačných a technických kapacít.

Financovaním EÚ sa podporuje rozsiahla spolupráca medzi zainteresovanými stranami a cezhraničná spolupráca, čím sa znižuje roztrieštenosť zdrojov a úsilia a uľahčuje sa prenos vedomostí medzi zainteresovanými stranami a odvetviami, od základného výskumu až po podniky. Financovaním EÚ sa odstraňujú bariéry na vnútroštátnej úrovni a formujú sa siete, ktoré vytvárajú kritické množstvo na riešenie výziev, ako je klimatická neutralita, strata biodiverzity, znečistenie, digitálna transformácia, bezpečnosť alebo pripravenosť, ktoré jednotlivé členské štáty nemôžu riešiť samostatne.

Financovanie EÚ je zamerané na zlyhania trhu a neoptimálne investičné podmienky, ako sú napríklad investície so zelenou prirážkou a veľké infraštruktúrne projekty, pri ktorých sociálne výnosy preyšujú súkromné výnosy. Zmierňovaním investičných rizík a stimulovaním zapojenia zainteresovaných strán sa financovaním EÚ podporujú ekonomicky prospešné projekty, ktoré by inak neboli úspešné. Financovaním sa zvyšuje hospodárska odolnosť, mobilizujú sa súkromné finančné prostriedky, priláka sa kapitál a zvyšuje produktivita v celej EÚ, čím sa podporuje rast HDP a dlhodobá stabilita.

Koordinovaným financovaním sa zabezpečuje, že zdroje sú určené na riešenie spoločných výziev, a pomáha podporovať partnerstvá so súkromným sektorom, čím sa zosúladujú politické a priemyselné priority. Týmto kolektívnym prístupom sa podporujú prelomové inovácie a strategické ciele, čím sa prekonávajú koordinačné obmedzenia medzi členskými štátmi.

Očakávaný prínos vytvorený Európskou úniou (*ex-post*)

ECF ponúkne komplexný súbor politických opatrení na prekonanie súčasných nedostatkov vo financovaní EÚ v súvislosti s konkurencieschopnosťou. Vytvorila by sa jednotná investičná kapacita na podporu strategických odvetví a technológií, ktorá by uľahčila plynulý investičný proces od výskumu až po zavedenie na úrovni EÚ a posilnila by investičnú kapacitu EÚ a jej nástroj na mobilizáciu investícií. Fondom ECF by sa zjednodušili a zosúladili pravidlá a požiadavky na podávanie žiadostí a zaviedol by sa jednotný súbor pravidiel pre žiadateľov. Tým by sa znížila zložitosť, odstránili by sa prekryvia a EÚ by mohla plne využiť svoj potenciál na mobilizáciu súkromného kapitálu a zvýšenie rozpočtovej flexibility. Novým fondom by sa takisto posilnilo prepojenie medzi výskumom, výrobou inovácií a ich

využívaním, čím by sa zabezpečila dynamická hospodárska štruktúra v rámci EÚ – s cieľom podporiť odolnosť a vedúce postavenie Európy v ére globálnych inovácií.

1.5.3. Poznanky získané z podobných skúseností v minulosti

Konsolidácia viacerých finančných nástrojov do jednotného rámca InvestEU v roku 2020 poskytla cenné skúsenosti, ktoré sa využijú pri navrhovaní nového fondu. Zo skúseností vyplýva, že roztrieštenosť a množstvo pravidiel a postupov v rámci predchádzajúcich VFR spôsobili neefektívnosť a prekryvanie, a to tak v oblasti cieľov politik, ako aj finančných operácií. Prechod na jednotný program so silnou identitou, jedným povoľujúcim úradníkom a jednotným súborom koherentných požiadaviek na oprávnenosť, monitorovanie a podávanie správ pomohol zefektívniť riadenie a vykonávanie. Tieto poznatky poukazujú na výhody harmonizovaného a zjednodušeného rámca, ktorým sa bude riadiť vývoj nového fondu s cieľom zabezpečiť väčšiu účinnosť, transparentnosť a vplyv v celom reťazci financovania.

1.5.4. Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi

Cieľom ECF je zjednodušiť a zlepšiť financovanie EÚ zlúčením 12 existujúcich programov do jedného fondu a zároveň zabezpečiť úzke prepojenie s rámcovým programom pre výskum a inovácie a súlad s Inovačným fondom. Vďaka tejto konsolidácii bude k dispozícii obmedzený počet programov EÚ, s ktorými bude možné synergicky pracovať. Nástrojom na koordináciu v oblasti konkurencieschopnosti sa zabezpečia synergie s vopred pridelenými finančnými prostriedkami na vnútroštátnej a regionálnej úrovni. Očakávajú sa synergie s Fondom Globálna Európa v aspektoch týkajúcich sa konkurencieschopnosti priemyselných odvetví a spoločností EÚ v tretích krajinách (t. j. v prístupujúcich krajinách, na rozvíjajúcich sa trhoch a v rozvojových ekonomikách).

1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia

Pri plnení rozpočtu by mal ECF poskytovať celý súbor nástrojov financovania Únie a zabezpečiť synergie medzi podporovanými politikami, najmä tým, že umožní zjednodušené spoločné postupy udeľovania na dosiahnutie cieľov viacerých politik. Financovanie by sa malo zamerať na dosiahnutie cieľov politik. Preto by sa ako hlavné zjednodušujúce opatrenie malo presadzovať odstránenie zaťažujúceho finančného vykazovania prostredníctvom čo najširšieho využívania financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi.

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

obmedzené trvanie

- v platnosti od 1. 1. 2028 do 31. 12. 2034
- Finančný vplyv trvá od roku 2028 do roku 2034 v prípade viazaných rozpočtových prostriedkov a od roku 2028 do roku 2040 v prípade platobných rozpočtových prostriedkov.

neobmedzené trvanie

- Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od RRRR do RRRR
- a potom bude vykonávanie pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu

Priame riadenie na úrovni Komisie

- prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie
- prostredníctvom výkonných agentúr

Zdieľané riadenie s členskými štátmi

Nepriame riadenie, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

- tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,
- medzinárodné organizácie a ich agentúry (uved'te),
- Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,
- subjekty uvedené v článkoch 70 a 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách,
- verejnoprávne subjekty,
- súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ sú im poskytnuté primerané finančné záruky,
- súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktorým sú poskytnuté primerané finančné záruky,
- subjekty alebo osoby poverené vykonávaním osobitných akcií v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte,
- subjekty usadené v členskom štáte, spravované súkromným právom členského štátu alebo právom Únie, ktoré môžu byť v súlade s pravidlami platnými v jednotlivých odvetviach poverené implementáciou finančných prostriedkov Únie alebo rozpočtových záruk, pokiaľ sú takéto subjekty kontrolované verejnoprávnymi subjektmi alebo súkromnoprávnymi subjektmi poverenými vykonávaním verejnej služby a sú im poskytnuté primerané finančné záruky v podobe spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti zo strany kontrolných subjektov alebo rovnocenné finančné záruky, ktoré môžu byť v prípade každej akcie obmedzené na maximálnu sumu podpory Únie.

Poznámky

ECF by sa mal implementovať v rámci priameho a nepriameho riadenia. Určený spôsob implementácie by mal zodpovedať identifikovaným potrebám smerovania, flexibility a efektívnosti, ktoré sú potrebné na splnenie cieľov ECF.

Vo všetkých prípadoch by sa financovanie z ECF malo poskytovať vo forme, ktorá je najvhodnejšia na dosiahnutie jeho cieľov, pričom administratívne zaťaženie pre príjemcov by sa malo obmedziť na absolútne minimum.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

Celkový vplyv ECF sa bude posudzovať prostredníctvom jeho hodnotenia. Najneskôr štyri roky po začatí vykonávania programu Komisia uverejní správu o vykonávaní s cieľom posúdiť pokrok dosiahnutý pri plnení jeho cieľov. Komisia vykoná spätné hodnotenie najneskôr tri roky po skončení programového obdobia programu s cieľom posúdiť účinnosť, efektívnosť, relevantnosť, súdržnosť a pridanú hodnotu programu pre Úniu.

Poverené subjekty ECF podávajú Komisii pravidelné správy v súlade s týmto nariadením, výkonnostným rámcom a nariadením o rozpočtových pravidlách.

Komisia bude monitorovať výkonnosť vykonávania ECF, a to v rámci priameho aj nepriameho riadenia. Na priame riadenie bude Komisia uplatňovať pravidlá a postupy stanovené v kapitole 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách. V prípade nepriameho riadenia poverené subjekty uplatňujú svoje pravidlá a postupy, ktoré boli posúdené v súlade s článkom 157 nariadenia o rozpočtových pravidlách ako spĺňajúce požiadavky stanovené v danom nariadení.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. *Opodstatnenie navrhovaných metód plnenia rozpočtu, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly*

Na podporu konkurencieschopnosti sú potrebné akcie v rámci priameho aj nepriameho riadenia. Komplexná štruktúra fondu mu umožní sprevádzať európske projekty počas celého investičného procesu, od výskumu a vývoja až po demonštráciu a uvedenie technológií, služieb a riešení na trh. Bude možné flexibilne mobilizovať celý súbor finančných nástrojov, ktoré poskytuje nariadenie o rozpočtových pravidlách, vrátane grantov, finančných nástrojov a verejného obstarávania.

Fond poskytuje aj zjednodušené pravidlá, ktoré urýchľujú čas potrebný na udelenie grantu a znižujú administratívne zaťaženie.

ECF sa bude implementovať v rámci priameho riadenia prostredníctvom grantov pre európske projekty a priamo alebo nepriamo prostredníctvom nástroja ECF InvestEU. Projektové poradenstvo v rámci ECF a prierezové činnosti na podporu MSP sa budú vykonávať prostredníctvom nepriameho alebo priameho riadenia v závislosti od povahy pomoci.

Nástroj ECF InvestEU sa bude väčšinou vykonávať prostredníctvom nepriameho riadenia poverenými subjektmi, ktoré spravidla prispievajú aj k podpore poskytovanej konečným príjemcom. V závislosti od potrieb dosiahnutia cieľov politik sa zväžia aj spôsoby priameho riadenia.

Komisia uzavrie s poverenými subjektmi dohody o záruke a/alebo dohody o príspevku. Ak už bola podpísaná dohoda o záruke s implementujúcim partnerom podľa nariadenia o Programe InvestEU, Komisia môže rozhodnúť o zmene tejto dohody tak, aby zahŕňala dodatočný príspevok EÚ z ECF.

Poverenými subjektmi budú skupina EIB, medzinárodné finančné inštitúcie, národné podporné banky a inštitúcie a iní finanční sprostredkovatelia, ktorí sú orgánmi Únie, či už regulovanými alebo pod dohľadom nad bankovým sektorom. Podporu

financovanú Úniou budú vykonávať poverené subjekty v súlade so svojimi pravidlami a postupmi.

Poverené subjekty poskytujú Komisii auditované ročné účtovné zvierky, vyhlásenia riadiaceho subjektu a súhrny auditov a kontrol v súlade s článkom 158 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

2.2.2. *Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie*

Hlavné riziká ECF sú:

riziko poškodenia dobrého mena Komisie v prípade podvodu, trestnej činnosti alebo nezákonnej činnosti,

riziko neefektívneho využívania finančných prostriedkov EÚ v prípade európskych projektov bez pridanej hodnoty EÚ alebo s veľmi obmedzenou pridanou hodnotou EÚ,

finančné riziko v prípade súm, ktoré Komisia neoprávnene vyplátila prijímateľom grantov, povereným subjektom alebo súm splatných Komisii, ktoré sa majú vrátiť do rozpočtu EÚ.

Rámec vnútornej kontroly na riešenie týchto rizík je postavený na vykonávaní zásad vnútornej kontroly Komisie a konkrétne na:

posúdeniach *ex ante* poverených subjektov v rámci piliera, keďže poverené subjekty spravidla znášajú časť rizika, záujmy Únie a povereného subjektu sú zodpovedajúcim spôsobom zosúladené, čo znižuje riziko pre rozpočet,

operácie financovania a investičné operácie v rámci nástroja ECF InvestEU sa vykonávajú v súlade s vlastným rokovacím poriadkom poverených subjektov a s riadnymi bankovými postupmi. Vybrané poverené subjekty a Komisia uzatvárajú dohodu o záruke alebo dohodu o príspevku, v ktorej sa stanovujú podrobné ustanovenia a postupy v súvislosti s vykonávaním,

postupy výberu projektov podporovaných z fondov EÚ priamo Komisiou alebo nepriamo poverenými subjektmi;

zavedie sa osobitná riadiaca štruktúra, ktorá bude rozhodovať o využívaní záruky EÚ (t. j. investičný výbor),

podávanie správ a monitorovanie vykonávané poverenými subjektmi vrátane auditovaných účtovných zvierok, vyhlásení riadiaceho subjektu a súhrnov auditov a kontrol;

audity *ex post* vykonávané externými audítormi, Útvorom pre vnútorný audit alebo Európskym dvorom audítorov a kontroly vykonávané Komisiou, a to aj prostredníctvom podávania správ a monitorovania; a

hodnotenia ECF vrátane správy o vykonávaní v polovici obdobia a hodnotenia *ex post*.

2.2.3. *Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)*

Zodpovedný povolujujúci úradník zabezpečí nákladovo efektívny systém vnútornej kontroly s cieľom udržať očakávanú úroveň rizika chyby (pri platbe a pri ukončení) pod hranicou významnosti 2 %.

Následné audity a kontroly zavedené Komisiou, ako aj v prípade nepriameho riadenia podávanie správ, súhrn auditov a kontrol a vyhlásenia riadiaceho subjektu predložené poverenými subjektmi poskytnú spravodlivé a spoľahlivé vyjadrenie rizika chyby a účinné a efektívne preskúmanie podozrení na podvod.

Okrem toho by v prípade grantov mali k zmierneniu rizík a nákladovej efektívnosti kontrol prispieť aj kontroly *ex ante* návrhov pred podpisom dohôd o grante a objasnenie pravidiel oprávnenosti.

V prípade operácií financovania a investičných operácií a poradenských úloh by kontroly *ex ante* vykonávané Komisiou a poverenými subjektmi spolu s objasnením pravidiel oprávnenosti mali takisto prispieť k zmierneniu rizík a k nákladovej efektívnosti kontrol.

Náklady na vykonané kontroly vzniknú v rozpočte EÚ v súvislosti s vnútornými kontrolami Komisie. Okrem toho môžu náklady vzniknúť aj prostredníctvom poplatkov za riadenie, ktoré sú splatné povereným subjektom v súvislosti s ich vnútornou kontrolou.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Komisia, pokiaľ ide o priame aj nepriame riadenie, prijme vhodné opatrenia, aby boli finančné záujmy Európskej únie chránené preventívnymi opatreniami proti podvodom, korupcii a iným nezákonným činnostiam, a to účinnými kontrolami a v prípade zistenia nezrovnalostí vymáhaním nesprávne vyplatených súm a v prípade potreby účinnými, primeranými a odrádzajúcimi sankciami.

Komisia alebo jej zástupcovia a Dvor audítorov majú právomoc na základe dokumentov a na mieste vykonávať audit u všetkých prijímateľov grantov, poverených subjektov, finančných sprostredkovateľov a konečných príjemcov, ktorí prijali podporu Únie.

Úrad OLAF je oprávnený vykonávať kontroly a inšpekcie na mieste u hospodárskych subjektov, ktorých sa takáto finančná podpora priamo alebo nepriamo týka.

Komisia v tejto súvislosti zavedie niekoľko opatrení, ako napríklad:

- rozhodnutia, dohody a zmluvy týkajúce sa vykonávania ECF výslovne oprávnia Komisiu vrátane úradu OLAF a Dvora audítorov na vykonávanie auditov, kontrol a inšpekcií na mieste,
- žiadatelia, uchádzači, ako aj finanční sprostredkovatelia a koneční príjemcovia budú kontrolovaní na základe zverejnených kritérií vylúčenia a systému včasného odhaľovania rizika a vylúčenia (EDES), a
- budú sa monitorovať pravidlá oprávnenosti nákladov a finančnej podpory.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

Požadované nové rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo	DRP/NRP	krajín EZVO	kandidát ských krajín a potenciálnych kandidátov	iných tretích krajín	iné pripísané príjmy
2	04.01.01 – Výdavky na podporu Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť	NRP	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO/
2	04.02.01 – Prechod na čistou energiu a dekarbonizácia priemyslu	DRP	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO
2	04.02.02 – Zdravie, biotechnológie, poľnohospodárstvo a biohospodárstvo	DRP	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO
2	04.02.03 – Vedúce postavenie v digitálnej oblasti	DRP	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO
2	04.02.04 – Odolnosť a bezpečnosť, obranný priemysel a vesmír	DRP	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO
2	04.02.05 – Projektové poradenstvo a prierezové akcie	DRP	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO
2	04.02.06 – Príspevok do nástroja ECF InvestEU	DRP	ÁNO	ÁNO	ÁNO	ÁNO

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky

- Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov
- Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto operačných rozpočtových prostriedkov:

3.2.1.1. Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu

v mld. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca	Číslo	2
---	-------	---

GR:			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	VFR 2028 – 2034 SPOLU
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Operačné rozpočtové prostriedky										
04.02.01 – Prechod na čistou energiu a dekarbonizácia priemyslu	Záväzky	(1a)	2,954	3,516	3,586	3,919	3,997	4,077	4,159	26,210
	Platby	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
04.02.02 – Zdravie, biotechnológie, poľnohospodárstvo a biohospodárstvo	Záväzky	(1b)	2,318	2,702	2,764	3,049	3,117	3,186	3,256	20,393
	Platby	(2b)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
04.02.03 – Vedúce postavenie v digitálnej oblasti	Záväzky	(1a)	5,833	6,857	7,004	7,701	7,865	8,032	8,202	51,493
	Platby	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
04.02.04 – Odolnosť a bezpečnosť, obranný priemysel a vesmír	Záväzky	(1a)	14,162	16,713	17,063	18,723	19,114	19,513	19,920	125,204
	Platby	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
04.02.05 – Projektové poradenstvo a prierezové akcie	Záväzky	(1a)	143	143	142	143	143	143	143	1,000
	Platby	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
04.02.06 – Príspevok do nástroja ECF InvestEU	Záväzky	(1a)	1,000	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	10,000
	Platby	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm

Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov ⁴⁵											
04.01.01 – Výdavky na podporu Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť		-3	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Rozpočtové prostriedky SPOLU v prípade GR	Závazky	=1a+1b+3	26,410	31,431	32,059	35,053	35,736	36,451	37,180	234,300	
	Platby	=2a+2b+3	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	

Optional: if more than one DG is involved in the proposal, please fill in the below tables; if not, please delete them.

GR: <.....>	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	VFR 2028 – 2034 SPOLU
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Operačné rozpočtové prostriedky								
Rozpočtový riadok	Závazky	(1a)						0
	Platby	(2a)						0
Rozpočtový riadok	Závazky	(1b)						0
	Platby	(2b)						0
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov								
Rozpočtový riadok		-3						0
Rozpočtové prostriedky SPOLU pre GR <.....>	Závazky	=1a+1b+3	0	0	0	0	0	0
	Platby	=2a+2b+3	0	0	0	0	0	0

⁴⁵ Technical and/or administrative assistance and expenditure in support of the implementation of EU programmes and/or actions (former ‘BA’ lines), indirect research, direct research.

			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	VFR 2028 – 2034 SPOLU
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Závazky	-4	0	0	0	0	0	0	0	0
	Platby	-5	0	0	0	0	0	0	0	0
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU		-6	0	0	0	0	0	0	0	0
Rozpočtové prostriedky OKRUHU <....> SPOLU viacročného finančného rámca	Závazky	10	0	0	0	0	0	0	0	0
	Platby	11	0	0	0	0	0	0	0	0

Okruh viacročného finančného rámca	4	„Administratívne výdavky“ ⁴⁶
---	----------	---

GR: <.....>	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	VFR 2028 – 2034 SPOLU
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
• Ľudské zdroje	0	0	0	0	0	0	0	0
• Ostatné administratívne výdavky	0	0	0	0	0	0	0	0

GR <.....> SPOLU	Rozpočtové prostriedky	0	0	0	0	0	0	0	0
-----------------------------------	------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 4 viacročného finančného rámca SPOLU	(Závazky spolu = Platby spolu)	0	0	0	0	0	0	0	0
---	--------------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 4	Závazky	0	0	0	0	0	0	0	0
viacročného finančného rámca	Platby	0	0	0	0	0	0	0	0

Optional: if the proposal is partly or fully financed from external assigned revenues, fill in the table in Section 3.2.1.2. If not, please delete the whole section.

3.2.1.2. Rozpočtové prostriedky z vonkajších pripísaných príjmov

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca	Číslo

GR: <.....>			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	VFR 2028 – 2034 SPOLU		
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034			
Operačné rozpočtové prostriedky												
Rozpočtový riadok	Závazky	(1a)										0
	Platby	(2a)										0
Rozpočtový riadok	Závazky	(1b)										0
	Platby	(2b)										0
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov ⁴⁷												
Rozpočtový riadok		-3										0
Rozpočtové prostriedky SPOLU pre GR <.....>	Závazky	=1a+1b+3	0	0	0			0	0	0	0	0
	Platby	=2a+2b+3	0	0	0			0	0	0	0	0

Mandatory table:

		Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	VFR 2028 – 2034 SPOLU			
		2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034				
Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Závazky	-4	0	0	0		0	0	0	0	0	0
	Platby	-5	0	0	0		0	0	0	0	0	0
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU		-6	0	0	0		0	0	0	0	0	0

⁴⁷ Technical and/or administrative assistance and expenditure in support of the implementation of EU programmes and/or actions (former 'BA' lines), indirect research, direct research.

Rozpočtové prostriedky OKRUHU <....> viacročného finančného rámca	Závazky	10	0	0	0	0	0	0	0	0
	Platby	11	0	0	0	0	0	0	0	0

Mandatory table

			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	VFR 2028 – 2034 SPOLU
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Závazky	-4	0	0	0	0	0	0	0	0
	Platby	-5	0	0	0	0	0	0	0	0
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU		-6	0	0	0	0	0	0	0	0
Rozpočtové prostriedky OKRUHU <....> viacročného finančného rámca	Závazky	10	0	0	0	0	0	0	0	0
	Platby	11	0	0	0	0	0	0	0	0

			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	VFR 2028 – 2034 SPOLU
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
• Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU (všetky operačné okruhy)	Závazky	-4	0	0	0	0	0	0	0	0
	Platby	-5	0	0	0	0	0	0	0	0
• Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU (všetky operačné okruhy)		-6	0	0	0	0	0	0	0	0

Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 3 viacročného finančného rámca SPOLU (referenčná suma)	Závazky	10	0	0	0	0	0	0	0	0
	Platby	11	0	0	0	0	0	0	0	0

Okruh viacročného finančného rámca	4	„Administratívne výdavky“ ⁴⁸
---	----------	---

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Európsky fond pre konkurencieschopnosť		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU
• Ľudské zdroje		164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	1154,377
• Ostatné administratívne výdavky		11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	77,00
SPOLU	Rozpočtové prostriedky	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	1231,377

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 4 viacročného finančného rámca SPOLU	(Závazky spolu = Platby spolu)	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	1231,377
---	-----------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	-----------------

⁴⁸

The necessary appropriations should be determined using the annual average cost figures available on the appropriate BUDGpedia webpage.

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 4	Závazky	0	0	0	0	0	0	0	0
viacročného finančného rámca	Platby	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.2. *Odhadované výstupy financované z operačných rozpočtových prostriedkov (v prípade decentralizovaných agentúr nevypĺňať)*

viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uved'te ciele a výstupy			Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Uved'te všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)										SPOLU			
	VÝSTUPY																			
	↓	Druh 49	Priemerné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet spolu
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 1 ⁵⁰ ...																				
	– Výstup																			
	– Výstup																			
	– Výstup																			
Špecifický cieľ č. 1 medzisúččet																				
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 2...																				

⁴⁹ Výstupy sú produkty, ktoré sa majú dodať, a služby, ktoré sa majú poskytnúť (napr.: počet financovaných výmen študentov, vybudované cesty v km atď.).

⁵⁰ Ako je uvedené v bode 1.3.2. „Špecifické ciele...“

- Výstup																		
Špecifický cieľ č. 2 medzisúččet																		
SPOLU																		

3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

- Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov
- Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto administratívnych rozpočtových prostriedkov:

3.2.3.1. Rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu

SCHVÁLENÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	SPOLU 2028 – 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
OKRUH 4								
Ľudské zdroje	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	1154,377
Ostatné administratívne výdavky	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	77,000
Medzisúčet OKRUHU 4	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	1231,377
Mimo OKRUHU 4								
Ľudské zdroje	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Ostatné administratívne výdavky	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Medzisúčet mimo OKRUHU 4	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
SPOLU								
	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

3.2.3.2. Rozpočtové prostriedky z vonkajších pripísaných príjmov

VONKAJŠIE PRIPÍSANÉ PRÍJMY	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	SPOLU 2028 – 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
OKRUH 4								
Ľudské zdroje	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Ostatné administratívne výdavky	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Medzisúčet OKRUHU 4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mimo OKRUHU 4								
Ľudské zdroje	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Ostatné administratívne výdavky	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Medzisúčet mimo OKRUHU 4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
SPOLU								
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.3.3. Celkové rozpočtové prostriedky

SCHVÁLENÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY + VONKAJŠIE PRIPÍSANÉ PRÍJMY SPOLU	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	SPOLU 2028 – 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
OKRUH 4								
Ľudské zdroje	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	164,911	1154,377
Ostatné administratívne výdavky	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000	77,000
Medzisúčet OKRUHU 4	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	175,911	1231,377
Mimo OKRUHU 4								
Ľudské zdroje	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Ostatné administratívne výdavky	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Medzisúčet mimo OKRUHU 4	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

SPOLU	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.4. Odhadovaná potreba ľudských zdrojov

- Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.
- Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto ľudských zdrojov:

3.2.4.1. Financovaná zo schváleného rozpočtu

odhady sa vyjadrujú v ekvivalente plného pracovného času⁵¹

SCHVÁLENÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)							
20 01 02 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	824	824	824	824	824	824	824
20 01 02 03 (delegácie EÚ)	0	0	0	0	0	0	0
04 01 01 11 (nepriamy výskum)	45	45	45	45	45	45	45
Priamy výskum	0	0	0	0	0	0	0
Iné rozpočtové riadky (uved'te)	0	0	0	0	0	0	0
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času)							
20 02 01 (ZZ, VNE z celkového finančného krytia)	99	99	99	99	99	99	99
20 02 03 (ZZ, MZ, VNE a PED v delegáciách EÚ)	0	0	0	0	0	0	0
Riadok administratívnej podpory							
[XX.01.YY.YY] – ústredie	168	168	168	168	168	168	168
[XX.01.YY.YY] – delegácie EÚ	0	0	0	0	0	0	0
04 01 01 12 (ZZ, VNE – nepriamy výskum)	25	25	25	25	25	25	25
ZZ, VNE – priamy výskum	0	0	0	0	0	0	0
Iné rozpočtové riadky (uved'te) – Okruh 7	0	0	0	0	0	0	0
Iné rozpočtové riadky (uved'te) – Mimo okruhu 7	0	0	0	0	0	0	0
SPOLU	1161	1161	1161	1161	1161	1161	1161

3.2.4.2. Financovaná z vonkajších pripísaných príjmov

VONKAJŠIE PRIPÍSANÉ PRÍJMY	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)							
20 01 02 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	0	0	0	0	0	0	0

⁵¹ [Please specify below the table how many FTEs within the number indicated are already assigned to the management of the action and/or can be redeployed within your DG and what are your net needs.]

20 01 02 03 (delegácie EÚ)	0	0	0	0	0	0	0
04 01 01 11 (nepriamy výskum)	0	0	0	0	0	0	0
Priamy výskum	0	0	0	0	0	0	0
Iné rozpočtové riadky (uved'te)	0	0	0	0	0	0	0
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času)							
20 02 01 (ZZ, VNE z celkového finančného krytia)	0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (ZZ, MZ, VNE a PED v delegáciách EÚ)	0	0	0	0	0	0	0
Riadok administratívnej podpory							
[XX.01.YY.YY]	– ústredie	0	0	0	0	0	0
	– delegácie EÚ	0	0	0	0	0	0
04 01 01 12 (ZZ, VNE – nepriamy výskum)	0	0	0	0	0	0	0
ZZ, VNE – priamy výskum	0	0	0	0	0	0	0
Iné rozpočtové riadky (uved'te) – Okruh 7	0	0	0	0	0	0	0
Iné rozpočtové riadky (uved'te) – Mimo okruhu 7	0	0	0	0	0	0	0
SPOLU	0	0	0	0	0	0	0

3.2.4.3. Celková potreba ľudských zdrojov

SCHVÁLENÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY + VONKAJŠIE PRIPÍSANÉ PRÍJMY SPOLU	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)							
20 01 02 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	824	824	824	824	824	824	824
20 01 02 03 (delegácie EÚ)	0	0	0	0	0	0	0
04 01 01 11 (nepriamy výskum)	45	45	45	45	45	45	45
Priamy výskum	0	0	0	0	0	0	0
Iné rozpočtové riadky (uved'te)	0	0	0	0	0	0	0
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času)							
20 02 01 (ZZ, VNE z celkového finančného krytia)	99	99	99	99	99	99	99
20 02 03 (ZZ, MZ, VNE a PED v delegáciách EÚ)	0	0	0	0	0	0	0
Riadok administratívnej podpory							
[XX.01.YY.YY]	– ústredie	168	168	168	168	168	168
	– v delegáciách	0	0	0	0	0	0
04 01 01 12 (ZZ, VNE – nepriamy výskum)	25	25	25	25	25	25	25
ZZ, VNE – priamy výskum	0	0	0	0	0	0	0
Iné rozpočtové riadky (uved'te) – Okruh 7	0	0	0	0	0	0	0

Iné rozpočtové riadky (uved'te) – Mimo okruhu 7	0	0	0	0	0	0	0
SPOLU	1161	1161	1161	1161	1161	1161	1161

Zamestnanci potrební na vykonávanie návrhu (v ekvivalentoch plného pracovného času):

	Potreby pokryté súčasnými zamestnancami, ktorí sú k dispozícii v útvaroch Komisie	Dodatoční zamestnanci		
		Financovaní z okruhu 7 alebo Výskum	Financovaní z riadka BA	Financovaní z poplatkov
Pracovné miesta uvedené v pláne pracovných miest	739	130	Neuplatňuje sa.	
Externí zamestnanci (ZZ, VNE, DAZ)	247		10	35

Opis úloh, ktoré majú vykonávať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	Riadenie a vnútorná a vonkajšia koordinácia pri vykonávaní ECF Plnenie rozpočtu v rámci všetkých segmentov politiky ECF Vykonávanie nástroja ECF InvestEU Vykonávanie projektového poradenstva a prierezových akcií
Externí zamestnanci	Riadenie a vnútorná a vonkajšia koordinácia pri vykonávaní ECF Plnenie rozpočtu v rámci všetkých segmentov politiky ECF Vykonávanie nástroja ECF InvestEU Vykonávanie projektového poradenstva a prierezových akcií

3.2.5. Prehľad odhadovaného vplyvu na investície súvisiace s digitálnymi technológiami

Povinné: v nasledujúcej tabuľke by mal byť uvedený najlepší odhad investícií súvisiacich s digitálnymi technológiami, ktoré sú súčasťou návrhu/iniciatívy.

Vo výnimočných prípadoch, ak je to potrebné na účely vykonávania návrhu/iniciatívy, by sa v určenom riadku mali uviesť rozpočtové prostriedky okruhu 4.

Rozpočtové prostriedky okruhov 1 – 4 by sa mali uvádzať ako „Výdavky na operačné programy v oblasti politiky IT“. Tieto výdavky sa týkajú operačného rozpočtu, ktorý sa má použiť na opätovné použitie/nákup/vývoj IT platforiem/nástrojov priamo spojených s vykonávaním iniciatívy a investíciami, ktoré s nimi súvisia (napr. licencie, štúdie, uchovávanie údajov atď.). Informácie uvedené v tejto tabuľke by mali byť v súlade s podrobnými údajmi uvedenými v oddiele 4 „Digitálne rozmery“.

Digitálne a IT rozpočtové prostriedky SPOLU	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	VFR 2028 – 2034 SPOLU
OKRUH 4								
IT výdavky (organizácie)	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	66641400
Medzisúčet OKRUHU 4	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	9520200	66641400
Mimo OKRUHU 4								
Výdavky na operačné programy v oblasti politiky IT	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	10130750
Medzisúčet mimo OKRUHU 4	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	1447250	10130750
SPOLU								
	10967450	10967450	10967450	10967450	10967450	10967450	10967450	76772150

3.2.6. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

Návrh/iniciatíva:

- môže byť v plnej miere financovaná prerozdelením v rámci príslušného okruhu viacročného finančného rámca (VFR).
- si vyžaduje použitie nepridelenej rezervy v rámci príslušného okruhu VFR a/alebo použitie osobitných nástrojov vymedzených v nariadení o VFR.
- si vyžaduje revíziu VFR.

3.2.7. Príspevky od tretích strán

Návrh/iniciatíva:

- nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami
- zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Spolu	
								2034	
Uved'te spolufinancujúci subjekt									
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU									

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

- Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- Návrh/iniciatíva má tento finančný vplyv na príjmy:
 - vplyv na vlastné zdroje
 - vplyv na iné príjmy
- uveďte, či sú príjmy pripísané rozpočtovým riadkom výdavkov

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový riadok príjmov:	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v bežnom rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy ⁵²						
		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034
Článok								

V prípade pripísaných príjmov uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

[...]

Ďalšie poznámky (napr. spôsob/vzorec použitý na výpočet vplyvu na príjmy alebo akékoľvek ďalšie informácie).

[...]

4. DIGITÁLNE ROZMERY

4.1 Požiadavky digitálneho významu

- Návrh sa hodnotí ako návrh s digitálnym významom, keďže sa ním vytvoria nové série údajov. Bude však vychádzať z digitálneho rámca nariadenia o Programe InvestEU, najmä pokiaľ ide o informačný systém riadenia Programu InvestEU, ktorý bude upravený tak, aby vyhovoval vykonávaniu ECF, najmä pokiaľ ide o výmenu údajov s poverenými subjektmi (implementujúcimi a poradenskými partnermi), s členmi investičného výboru a s ostatnými útvarmi Komisie.

4.2 Údaje

- Výmena údajov medzi Komisiou a poverenými subjektmi bude vychádzať z požiadaviek stanovených v príslušných dohodách. Bude zahŕňať prevádzkové, finančné a rizikové údaje, ktoré sa budú poskytovať pravidelne (napr. pravidelné správy), ako aj *ad hoc* (napr. pri predkladaní operácií poverenými subjektmi).
- Výmena údajov s členmi investičného výboru sa obmedzí na operácie, ktoré investičnému výboru predložia poverené subjekty.

⁵² Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.

4.3 Digitálne riešenia

- Existujúci informačný systém riadenia Programu InvestEU sa prispôsobí a použije pre nástroj ECF InvestEU a vykonávanie projektového poradenstva.

4.4 Posúdenie interoperability

- Informačný systém riadenia Programu InvestEU sa bude používať pre ECF a zachová si svoje funkcie interoperability, najmä s týmito IT nástrojmi Komisie: Secunda+, Ares, Decide a systém firemných oznámení.

4.5 Opatrenia na podporu digitálneho vykonávania

- IT projekt na prispôbenie informačného systému riadenia Programu InvestEU pre ECF bude vypracovaný a realizovaný v Komisii a mal by zahŕňať kľúčových používateľov systému (používateľov z Komisie, používateľov z radov implementujúcich a poradenských partnerov, ako aj členov investičného výboru).